

Innehåll

Nobia 2016

- 1 Året i siffror
- 3 Det här är Nobia
- 4 VD har ordet
- 6 Finansiella mål
- 8 Strategi
- 10 HTH GO
- 12 Marknad

Verksamheten

- 14 Verksamhetsöversikt
- 16 Region Norden
- 18 Region Storbritannien
- 20 Region Centraleuropa

Hållbarhet

- 22 Ett mer hållbart liv i köket
- 24 Omtanke om medarbetarna
- 26 Minskad klimatpåverkan och hållbar resursanvändning
- 28 Produktansvar och ansvarsfulla inköp

Ekonomisk redovisning

- 32 Ekonomisk översikt
- 37 Risker och riskhantering
- 42 Koncernens resultaträkning och koncernens totala resultatrapport samt kommentarer
- 46 Koncernens balansräkning och kommentarer
- 48 Förändring i koncernens eget kapital
- 49 Koncernens kassaflödesanalys och kommentarer
- 50 Moderbolagets resultaträkning, balansräkning och kassaflödesanalys
- 52 Noter
- 80 Avstämning alternativa nyckeltal
- 82 Styrelsens försäkrar
- 83 Revisionsberättelse

Bolagsstyrning och aktien

- 86 Bolagsstyrningsrapport
- 92 Styrelse
- 94 Koncernledning
- 96 Aktien och ägare
- 98 Femårsöversikt
- 99 Definitioner – Nyckeltal
- 101 Årsstämma 2017

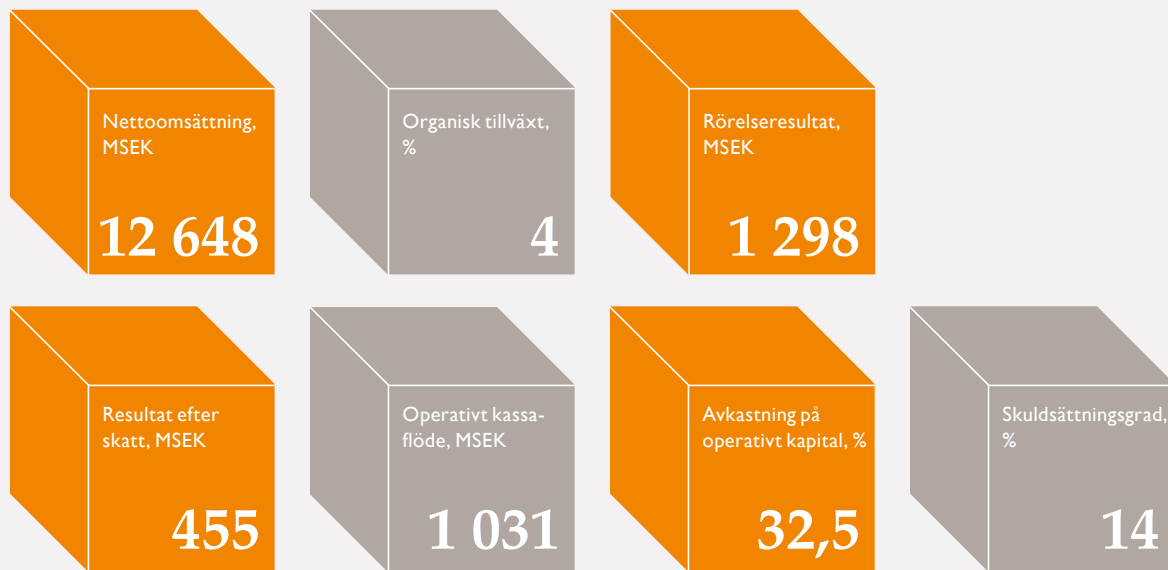
Styrelsen och verkställande direktören i Nobia AB, orgnr 556528-2752, avger årsredovisning och koncernredovisning för verksamhetsåret 2016. Den reviderade årsredovisningen som styrelsen har undertecknat och revisorerna har granskat, omfattar sidorna 32–91.

Köket på omslagsbilden heter Malevik mörk och säljs genom Marbodal.

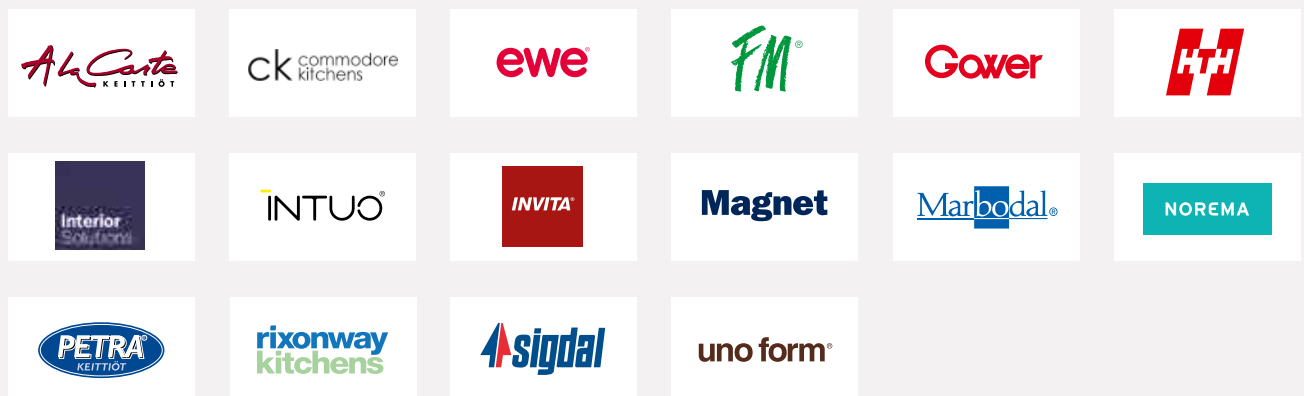
Nobia utvecklar och säljer kök genom 16 starka varumärken i Europa, däribland Magnet i Storbritannien, HTH, Marbodal, Sigdal, Norema, Petra och A la Carte i Norden, samt ewe, Intuo och FM i Österrike. Nobia skapar lönsamhet genom att sälja attraktiva kökslösningar och tillvarata skalfördelar under hela värdekedjan. Koncernen har cirka 6 000 medarbetare och en omsättning på cirka 13 miljarder kronor.

Året 2016

Den 19 december 2016 ingick Nobia ett avtal om försäljning av Poggenpohl till den tyska koncernen Adcuram och i samband med detta omklassificerades Poggenpohl till avvecklad verksamhet. Efter godkännande från konkurrensmyndigheterna i Tyskland och Österrike slutfördes avyttringen av Poggenpohl den 31 januari 2017. Nettoomsättning, organisk tillväxt, rörelseresultat och avkastning på operativt kapital som presenteras nedan avser verksamheten exklusive Poggenpohl.

Varumärken

Sigdal Line

2016 lyckades vi uppnå vårt marginalmål, trots betydande negativa valutakurseffekter. Framåt ska vi fortsätta att fokusera på lönsam tillväxt, både organisk och förvärvad.

MORTEN FALKENBERG, VD OCH KONCERNCHEF

Nobia utvecklar, tillverkar och säljer kökslösningar

13 produktionsanläggningar i sex europeiska länder

260

Cirka 260 egna butiker och ett nätverk av återförsäljare

Verksamheten organiseras i tre regioner

Den ledande köksspecialisten i Europa

Nobia tillverkar och säljer kök och kunderna känner oss bland annat under köksvarumärkena Magnet, HTH, Marbodal, Sigdal, Petra, ewe och uno form. Genom vår specialisering och storlek drar vi nytta av gemensamma kompetenser och skalfördelar. På så sätt tar vi ledarskap i den europeiska köksindustrin.

Nobia säljer kökslösningar under egna varumärken samt under private label. Verksamheten omfattar hela värdekedjan, från produktutveckling och tillverkning till försäljning och distribution till slutkunder. Koncernen organiseras i tre regioner: Norden, Storbritannien och Centraleuropa, där de två förstnämnda är de dominerande regionerna med över 95 procent av den samlade försäljningen.

Nobias konsumentförsäljning sker för några varumärken via egna butiker. Andra varumärken har en försäljningsorganisation bestående av franchisebutiker eller återförsäljare, vilket kan inkludera möbelhandel, gör-det-själv-butiker och oberoende köksspecialister. I några länder erbjuds näthandel. Varje vecka möter vi cirka 60 000 konsumenter i våra butiker och på våra hemsidor har vi närmare 200 000 besökare.

I samtliga regioner säljer Nobia kökslösningar även till företag eller projektkunder, såsom byggbolag, fastighetsägare och fastighetsutvecklare, vilka i sin tur säljer köken vidare till slutkonsumenterna.

Nobia har egen produktion och i de flesta fall monteras köken i samma land som där kunderna finns. Produktionsanläggningarna är olika stora och har varierande grad av specialisering. Under 2016 tillverkade Nobia över 140 000 skåp per vecka.

Affärsidé

Nobia erbjuder attraktiva kökslösningar till konsumenter och företagskunder med starka, lokala varumärken. Vi skapar värde för våra kunder genom god funktion och tilltalande design av såväl kompletta kökslösningar som av enskilda köksprodukter, samt via tjänster såsom rådgivning, kundanpassad design, leverans och installation. Bakom kulisserna finns effektiva processer som tillvaratar skalfördelar.

Vision

Vår vision är att göra det enkelt att köpa fantastiska kök. Nobia ska vara den ledande och mest framgångsrika köksspecialisten som inspirerar människor till att uppfylla sina köksdrömmar. Hos oss står kundernas upplevelse i centrum. Vi hjälper kunderna hela vägen till ett funktionellt och estetiskt kök som de trivs med. Med gedigen kökskompetens, konsumentinsikter och tekniska verktyg ger vi kunderna innovativa kökslösningar och en positiv köpupplevelse.

Fokus på kök

Nobia har alltsedan bolaget bildades fokuserat på kök. Denna specialisering gör det möjligt att dra nytta av gemensamma kompetenser genom hela värdekedjan – över nationsgränser och varumärken. Som renodlad kökskoncern tar Nobia ett ledarskap inom köksindustrin, såväl vad gäller att utveckla nya produkter och tjänster, som genom ambitionen att medverka till branschens konsolidering.

10 procent uppnått – resan fortsätter

2016 lyckades vi uppnå en rörelsemarginal på över 10 procent. Vårt fokus är Europa och mellanprissegmentet och vi går nu in i en ny strategiperiod med lönsam tillväxt.

När man når en viktig milstolpe kan det vara bra att reflektera över vilka viktiga beslut som har tagits under vägen och eftersom Nobia är ett resultat av många förvärv, har det varit viktigt att granska portföljföretagen utifrån deras förmåga att skapa aktieägarvärde. Besluten att sälja de underpresterande verksamheterna Optifit och Hygena samt att avyttra Poggenpohl, som inte passade Nobias strategi, fattades för att skapa en solid kärnverksamhet och plattform att växa utifrån. Vi planerar inga fler försäljningar av verksamheter och Nobia är numera en konsoliderad kökskoncern med fantastiska möjligheter att generera lönsam tillväxt.

Nu börjar nästa fas i Nobias utveckling. Vår nya vision ”Inspiring kitchens made easy” innebär att vi ska vara ledande i köksindustrin vad gäller köppplevelse och inspirerande kökslösningar.

Tillväxt organiskt och genom förvärv

Under 2016 uppvisade samtliga regioner en organisk tillväxt. I Norden var den organiska tillväxten 6 procent, främst drivet av ökade leveranser till projektkunder. Bostadsbyggandet har verkligen tagit fart i Sverige, Norge och Finland och de höga nivåerna ser ut att hålla i sig. Det gynnar oss, som har en stark ställning på den nordiska projektmarknaden.

Men tillväxten var också ett resultat av förvärvet av Commodore och CIE Kitchens, som skedde i slutet av 2015. Jag är nöjd med detta förvärv, som inte bara har adderat på den översta raden i resultaträkningen, utan även har förbättrat Nobias rörelsemarginal och stärkt vår närvaro i det brittiska projektsegmentet, vilket är en prioriterad marknad för oss.

Effekter av Brexit

Den mest dramatiska händelsen i vår omvärld under det gångna året var den brittiska folkomröstningen om ett EU-utträde. Brexit-resultatet fick omedelbart en dramatisk effekt på vår aktiekurs och den första tiden efter folkomröstningen märkte vi att det tog längre tid för brittiska kunder i de högre prissegmenten att komma till avslut. Men nu, över ett halvår senare, kan vi konstatera att även om osäkerheten i den brittiska ekonomin har ökat, så har det inte skett något dramatiskt fall i efterfrågan på kök i England, och vi följer marknadsutvecklingen mycket noga.

Det försvagade brittiska pundet drabbades vi dock av med full kraft. Negativa valutakurseffekter påverkade årets rörelseresultat med hela 180 miljoner kronor. Den negativa valutasituationen har fortsatt under inledningen av 2017, men vi arbetar för att motverka dess effekter och är beredda att vidta åtgärder för att stärka lönsamheten om så skulle krävas.

Avyttring av Poggenpohl

Synergierna mellan lyxvarumärket Poggenpohl och Nobias övriga verksamheter har varit synnerligen begränsade. Vi inledde därför en process för att finna en investerare i Poggenpohl och i december kunde vi meddela att vi hade kommit överens om en avyttring av Poggenpohl till den tyska koncernen Adcuram. Försäljningen slutfördes den 31 januari efter godkännande från berörda konkurrensmyndigheter.

Priset för Poggenpohl blev lägre än förväntat, men de senaste tio åren har Poggenpohl bara varit kassaflödesneutralt och eftersom verksamheten har genererat låg marginal så innebär avyttringen en förbättrad rörelsemarginal för Nobia. Vi kan nu fokusera på mellanprissegmentet, där vi har våra styrkor samt storleken på vår sida. Samtidigt får Poggenpohl en ägare som är villig att göra de investeringar som krävs för att lyckas på lyxmarknaden.

Marginalmålet uppnått

Årets rörelsemarginal förbättrades till 10,3 procent, främst som ett resultat av den ökade försäljningen och lägre materialpriser. Utan de negativa valutakurseffekterna hade rörelsemarginalen varit nästan en hel procentenhet högre, vilket visar hur solid kärnaffären är och vilken potential som finns om valutakurserna svänger till vår fördel.

Målet om en rörelsemarginal på 10 procent, som Nobia har haft i många år, kunde alltså uppnås. Vårt målmedvetna arbete har givit resultat. Nobia är idag ett starkt köksföretag och ett av de ledande i Europa, med en synnerligen god finansiell ställning. Styrelsen föreslår en aktieutdelning om 3,00 kronor per aktie jämfört med 2,50 kronor föregående år.

Ny offensiv tillväxtfas

Nu börjar nästa fas i Nobias utveckling. Vår nya vision – "Inspiring kitchens made easy" – innebär att vi ska vara ledande i köksindustrin vad gäller köpupplevelse och inspirerande kökslösningar. Styrelsen har också antagit nya finansiella mål och en strategisk treårsplan som pekar ut riktningen fram till 2020.

Strategin utgår från styrkorna som har fört oss dit vi är idag – starka varumärken och skalfördelar genom hela värdekedjan. Framåt ska vi fortsätta att fokusera på lönsam tillväxt, både organisk och förvärvad. Ambitionen är att Nobia ska bli ett väsentligt större bolag, med en årlig tillväxt om i genomsnitt över 5 procent och en rörelsemarginal som överstiger 10 procent, och lämna en aktieutdelning motsvarande 40–60 procent av nettoresultatet.

Vår starka balansräkning möjliggör förvärv. De senaste åren har vi gjort två förvärv i Storbritannien och framöver hoppas jag kunna presentera flera spännande förvärv som passar vår affärsmodell. När tillfälle ges ska vi expandera där vi har fördelar av vår nuvarande struktur. Förvärvsstrategin är alltså inriktad på lönsamma

europiska köksbolag, verksamma på attraktiva och närliggande marknader, med starka varumärken och säljkanaler. Men vi ska också växa organiskt av egen kraft.

Initiativ för organisk tillväxt

Vårt mest spännande tillväxtinitiativ är att vi går in i det växande lågprissegmentet i Norden. Med våra skalfördelar kan vi introducera prisvärda, omonterade kökssortiment med starka varumärken. I Storbritannien har vi gjort just detta, och vi ser nu att framgången med sortimentet Simply Magnet fortsätter. Inför kommande år har jag stora förhoppningar på kökskonceptet HTH GO, som lanseras i våra danska butiker under våren. Vi har också inlett ett samarbete med den nordiska elektronikkedjan Expert. Deras butiker, där våra produkter säljs som komplement till vitvaror, är en intressant kanal för oss. Dessutom investerar vi i digitala lösningar och ett ökat antal butiker.

Fortsatta effektiviseringar

Samtidigt som vi arbetar för att skapa tillväxt ska vi förbättra effektiviteten. Sortimentets komplexitet har visserligen minskat under senare år, men det råder inga tvivel om att det behöver harmoniseras ytterligare. Vad gäller detta har vi bara kommit lite mer än halvvägs, där bland annat mer överlappningar i varumärkenas sortiment kan ge stora besparingar. Vi kommer även att se över produktionsstrukturen. Det finns således mycket kvar att göra för att realisera bolagets fulla potential.

Säkerhet först

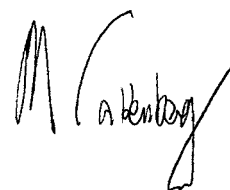
Vi har en vision om noll arbetsplatsolyckor, vilket betyder att vi inte accepterar en enda olycka. Tyvärr händer det ändå att våra medarbetare skadar sig på jobbet. Det ser jag otroligt allvarligt på. Säkerhet står alltid först på agendan i fabriksledningarnas dagliga uppföljningar och nu ökar vi fokus på säkerhetsfrågor och intensifierar det förebyggande arbetet ytterligare.

Hållbarhetsfrågor blir allt viktigare för våra kunder och andra intressenter. Vi har därför stärkt vårt hållbarhetsarbete genom att skapa en central funktion för hållbarhet och i produktutvecklingen tar vi fram produkter som hjälper kunderna att leva ett mer hållbart liv i köket.

Ett starkt team

I slutet av oktober lämnade Mikael Norman, CFO och min närmaste medarbetare, Nobia. Mikael har betytt mycket för Nobias fina utveckling, och ny CFO sedan den 1 november är Kristoffer Ljungfelt. Övergången blev smidig eftersom Kristoffer tidigare var ekonomichef i region Norden och således känner verksamheten väl. Detsamma gällde de interna rekryteringarna förra våren av Rune Stephansen och Annica Hagen som chefer i Danmark respektive i Sverige. I samband med detta utsågs Kim Lindqvist till marknadsdirektör och senare under året tog även David Thorne, CIO, samt Niek Visarius, chef för Supply Chain, plats i koncernledningen.

Nobia har inte bara en stark ledning, utan mycket kunniga medarbetare inom alla områden. Medarbetarnas prestationer och engagemang är helt avgörande för bolagets framgång. Avslutningsvis vill jag därför tacka alla Nobias medarbetare för imponerande arbetsinsatser. Jag är oerhört stolt över vad vi har åstadkommit tillsammans så här långt. Nu går vi in i en ny fas av lönsam tillväxt.

Morten Falkenberg
VD och koncernchef

Finansiella mål

Nobias verksamhet styrs mot fyra finansiella mål, som syftar till att ge aktieägarna en god avkastning och en långsiktig värdeutveckling.

>5%

Tillväxt

Försäljningen ska växa organiskt och genom förvärv med i genomsnitt mer än 5 procent per år.

>10%

Lönsamhet

Rörelsemarginalen ska uppgå till över 10 procent, mätt över en konjunkturcykel.

<100%

Finansiering

Skuldsättningsgraden ska vara under 100 procent. En tillfälligt högre skuldsättning kan dock accepteras, exempelvis i samband med förvärv.

40–60%

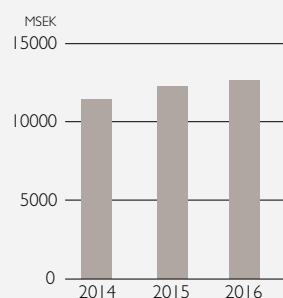
Utdelning

Aktieutdelningen ska i genomsnitt uppgå till 40–60 procent av årets resultat efter skatt. Vid beslut om utdelningens storlek ska hänsyn tas till bolagets aktuella kapitalstruktur.

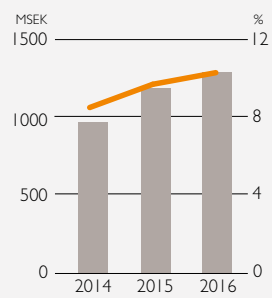
10,3%

Rörelsemarginalen fortsatte att förbättras. För 2016 uppnåddes målet om en rörelsemarginal på över 10 procent.

Nettoomsättning

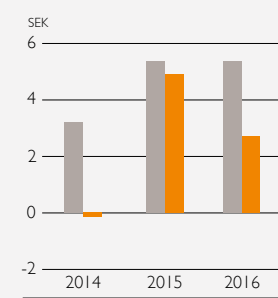

Rörelseresultat och rörelsemarginal*

* Exkl jämförelsestörande poster

Resultat per aktie

■ Resultat per aktie exkl jämförelsestörande poster; SEK
■ Resultat per aktie inkl jämförelsestörande poster; SEK

Måluppfyllelse 2016

Tillväxt

Nettoförsäljningen för 2016 ökade med 3 procent till 12 648 miljoner kronor. Negativa valutakurseffekter påverkade omsättningen med 611 miljoner kronor. Commodore och CIE, som förvärvades i slutet av 2015, adderade en försäljning om 712 miljoner kronor. Den organiska försäljningstillväxten var 4 procent. Organiskt och genom förvärv uppgick tillväxten för 2016 till 9 procent. Sedan 2011 har den genomsnittliga tillväxten per år uppgått till -1 procent.

Rörelsemarginal

Rörelsemarginalen har förbättrats varje år sedan 2009. För 2016 uppgick rörelseresultatet till 1 298 miljoner kronor, negativt påverkat av valutakurseffekter om cirka 180 miljoner kronor. Rörelsemarginalen för 2016 förbättrades till 10,3 procent, främst som ett resultat av den ökade försäljningen, lägre materialpriser samt förvärvet av Commodore och CIE. Region Norden är den region som har redovisat högst marginal. I region Storbritannien har lönsamheten stärkts sedan 2012. Avyttringar av olönsamma verksamheter under de senaste åren har bidragit till en högre rörelsemarginal såväl i region Centraleuropa som i koncernen som helhet.

Finansiell ställning

Nobias nettolåneskuld, definierat som räntebärande skulder minus räntebärande tillgångar, uppgick den 31 december 2016 till 493 miljoner kronor. Nobias pensionsskulder, som ingår i de räntebärande skulderna, uppgick vid årsskiftet till 955 miljoner kronor. Skuldsättningsgraden var vid samma tidpunkt 14 procent och soliditeten var 43 procent. Det operativa kassaflödet ökade framförallt som ett resultat av lägre investeringar och en positiv förändring av rörelsekapitalet.

Utdelning till aktieägarna

Styrelsen föreslår årsstämman en aktieutdelning om 3,00 kronor per aktie, vilket motsvarar 56 procent av årets resultat per aktie efter skatt exklusive jämförelsestörande poster och 111 procent av årets resultat efter skatt inklusive jämförelsestörande poster. Förslaget innebär en total aktieutdelning om cirka 505 miljoner kronor. För räkenskapsåret 2015 uppgick utdelningen till 2,50 kronor och för 2014 var utdelningen 1,75 kronor.

Omsättningstillväxt, %

	2012	2013	2014	2015	2016
Organisk förändring	-5	0	2	6	4
Förvärv och avyttringar	-	-2	-1	4	4
Valuta	0	-3	6	7	-5
Total tillväxt	-6	-5	7	17	3
Genomsnittlig årlig tillväxt *	-6	-5	-2	-2	-1

* Baserad på basår 2011.

Omsättningstillväxten för 2016 och 2015 avser verksamheten exklusive Poggenpohl.

Rörelsemarginal exklusive jämförelsestörande poster, %

	2012	2013	2014	2015	2016
Norden	10,5	12,6	12,8	13,3	14,3
Storbritannien	4,5	6,0	7,5	9,3	8,9
Centraleuropa	-0,3	-1,7	7,8	3,7	6,8
Totalt för koncernen	4,6	5,9	8,5	9,7	10,3

Rörelsemarginalen för 2015 och 2016 avser verksamheten exklusive Poggenpohl.

Skuldsättning och kassaflöde, MSEK

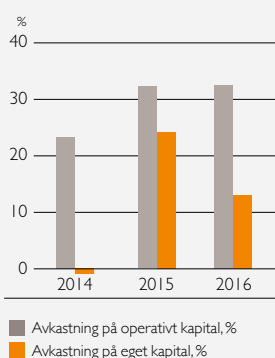
	2012	2013	2014	2015	2016
Nettolåneskuld, MSEK	1 707	1 176	1 206	774	493
Operativt kassaflöde, MSEK	237	601	779	770	1 031
Soliditet, %	37	44	41	47	43
Skuldsättningsgrad, %	64	37	38	20	14

Utdelning till aktieägarna

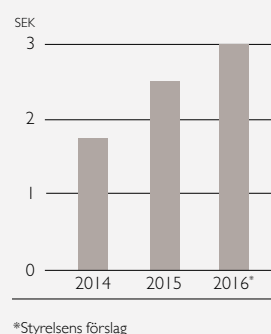
	2012	2013	2014	2015	2016
Resultat per aktie, SEK	-3,27	2,10	-0,17	4,92	2,70
Utdelning per aktie, SEK	0,50	1,00	1,75	2,50	3,00*
Utdelning i procent av årets resultat efter skatt	n/a	48	n/a	51	111

* Styrelsens förslag.

Räntabilitetsutveckling

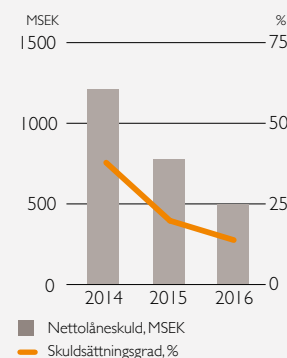

Utdelning per aktie

*Styrelsens förslag

Nettolåneskuld och skuldsättningsgrad

56%

Den föreslagna utdelningen om 3,00 kronor per aktie motsvarar 56 procent av årets resultat per aktie efter skatt exklusive jämförelsestörande poster.

Strategi för lönsam tillväxt

Efter ett antal år av förbättrad lönsamhet, sätts nu fokus på en högre tillväxt. Nobia ska växa av egen kraft genom nya sätt att möta kunderna, men också genom ytterligare förvärv. Samtidigt ligger det långsiktiga arbetet med att realisera samordningsfördelar fast.

En mer kundtillvänd vision och en strategisk plan för perioden 2017–2020 har tagits fram. Visionen "Inspiring kitchens made easy" formulerades utifrån insikten att konsumenter i allmänhet upplever att det är en mödosam process att köpa kök. Nobias långsiktiga mål och strävan ska vara att ge kunderna en positiv köppplevelse och inspirerande köklösningar som de trivs med.

Den strategiska treårsplanen fokuserar på såväl tillväxt som lönsamhet. Målet är

att Nobia ska växa med över 5 procent beräknat på oförändrade valutakurser och samtidigt uppnå en rörelsemarginal på över 10 procent.

Strategin har sex teman som är kopplade till varandra, och innehåller investeringar för tillväxt, aktiviteter för förbättrade processer samt riktade initiativ för att kunna leverera enligt planen och nå målen. Skal-fördelar genom hela värdekedjan lägger grunden för strategin.

>5%

Tillväxten ska uppgå till över 5 procent beräknat på oförändrade valutakurser

>10%

Rörelsemarginalen ska överstiga 10 procent

Strategiska teman

Omnichannel

Dagens konsumenter vill vara involverade i alla steg av en köksinvestering, samtidigt som de önskar att det ska gå enkelt att få ett nytt kök på plats. Nobia vill ta tillvara kundernas höga engagemang, erbjuda bra digitala verktyg och hjälpa dem framåt i köpprocessen. I försäljningen satsar Nobia på omnichannel, vilket betyder att kundupplevelsen ska vara densamma oavsett om kunden besöker en webbplats eller en butik. Webbplatser och butiker ska vara sammankopplade.

Nobia fortsätter att investera i den koncernengemensamma webbplattformen och utvecklar innehåll och funktionalitet för en bättre kundupplevelse under hela köpprocessen. För varumärket HTH finns nätbutiker i Sverige, Norge och Danmark och denna e-handelslösning utvecklas kontinuerligt. För Magnet Trade kommer näthandel att introduceras under 2017.

När konsumenterna blir mer delaktiga och gör mer online, så kommer butikernas roll att förändras. Under 2017 testar Nobia ett koncept där kunderna ges möjlighet att göra mer både online och i butik, vilket både förbättrar köppplevelsen och effektiviserar försäljningen. Detta involverar ett nytt butikkoncept med mindre ytor och nya digitala verktyg i butik och på webben.

KIM LINDQVIST, EVP MARKNADSDIREKTÖR

För att uppfylla vår vision kopplar vi samman upplevelsen i butik med den digitala upplevelsen. Det ska vara inspirerande och lätt att köpa våra kök.

Strategiska teman

PETER KANE, EVP REGION STORBRIANNIEN OCH CHEF MAGNET

” Den högsta tillväxten finns i lägre prissegment. I Storbritannien närmar vi oss priskänsliga kunder på flera sätt, bland annat med Simply Magnet.

Ekonomisegmentet

Nobia har historiskt främst fokuserat på mellanprissegmentet, men riktar sig nu med ett par varumärken även till lägre prissegment, som är en stor och växande del av många köksmarknader. Nobia har en produktionsekonomi som möjliggör särskilt prisvärda erbjudanden för begränsade och lägre specificerade kökssortiment.

I slutet av 2014 lanserade Magnet ett sortiment av omonterade kök. Introduktionen av detta sortiment, Simply Magnet, har varit mycket framgångsrik och har resulterat i en ökad försäljning i Storbritannien under bibehållen lönsamhet. Erbjudandet vidareutvecklas och antalet köksutställningar från Simply Magnet ökar.

RUNE STEPHANSEN, EVP KOMMERSIELL CHEF I DANMARK

” HTH GO är en satsning för att öka konsumentförsäljningen i Norden. Vi gör det enkelt att köpa ett känt varumärkeskök till ett bra pris.

I Norden har Nobia lika goda förutsättningar att öka försäljningen i lägre prissegment. Under 2016 ingick Nobia ett partnerskap med elektronikkedjan Expert om försäljning av omonterade kök från Norema i 20 norska Expertbutiker. Nobia har även tagit fram ett sortiment av populära HTH-kök som kommer att säljas omonterade till konsumenter. Kökskonceptet HTH GO lanseras i Danmark i mars 2017 och kommer senare att introduceras i Norge och Sverige. Satsningen inkluderar effektiva produktions- och distributionsflöden och nya digitala verktyg som gör det enkelt för kunderna att själva planera och montera sina kök. Läs mer på sida 10.

NICK CORLETT, EVP INKÖP OCH PRODUCT MANAGEMENT

” En optimerad produktportfölj är avgörande för ökad effektivitet. Vi har sett att det fungerar, men det är fortfarande mycket att göra.

Produktutveckling

En framgångsrik central sortimentsutveckling är ett viktigt tema för både tillväxt och lönsamhet. Nobia ska löpande presentera nya produkter som differentierar varumärkena och som tillgodoser kundernas behov. Samtidigt fortsätter arbetet med att harmonisera koncernens totala sortiment och att minska antalet produktartiklar. De flesta köksskåp som Nobia tillverkar följer idag samma måttstandard och på de flesta marknader är Nobia verksamt med ett gemensamt kärnsortiment. Planen framåt är att minska komplexiteten i sortimentet ytterligare för att därigenom kunna realisera skalfördelar inom inköp och produktion.

NIEK VISARIUS, EVP SUPPLY CHAIN OPERATIONS

” Storskalig tillverkning möjliggör effektiv användning av fasta kostnader och investeringar i förstklassig utrustning.

Produktionsstruktur

Nobia arbetar strukturerat med lean och genomför löpande förbättringar för optimerade flöden och en ökad effektivitet i koncernens fabriker. Den långsiktiga utvecklingen går mot en storskalig och varumärkesoberoende produktion. Samtidigt är kök en relativt skrymmande produkt där storskalighet behöver vägas mot transporteffektivitet.

I början av 2017 avyttrades Poggenpohls fabrik i Tyskland, och under perioden 2008–2013 lade Nobia ner eller avyttrade fem produktionsenheter. Sedan 2014 har två fabriker i Storbritannien tillkommit via förvärv. Framöver koncentreras större investeringar till färre produktionsanläggningar. Koncernens produktionsstruktur ses över och ska konsolideras ytterligare.

Strategiska teman

THOMAS MYRINGER, EVP PERSONALDIREKTÖR

”Att ha de rätta medarbetarna är en viktig konkurrensfördel och motiverade medarbetare leder till bättre lönsamhet.

Medarbetare

Avgörande för Nobias möjligheter att genomföra den strategiska planen är förmågan att behålla, rekrytera och utveckla våra medarbetare. Den strategiska planen har en hög ambition vad gäller tillväxt och förbättrade processer. För att klara av att leverera detta behöver Nobia investera i bland annat karriär- och kompetensutveckling och stärka bolagets attraktivitet som arbetsgivare. En specifik ledarskapsprofil har definierats och det framtida ledarskapet i Nobia bygger bland annat på ett större kundfokus i enlighet med bolagets vision.

Förvärv

Nobias strategi har förvärv som ett viktigt inslag. Sedan 2014 har Nobia förvärvat och konsoliderat de brittiska köksverksamheterna Rixonway Kitchens, Commodore och CIE Kitchens.

Dessa tillskott har adderat ytterligare försäljning och har inneburit såväl stärkta marknadspositioner som skalfördelar. Förvärvsstrategin är alltså inriktad på lönsamma köksföretag verksamma på attraktiva marknader med starka marknadspositioner och som kompletterar Nobias nuvarande struktur.

Kvalitetskök från HTH till bra priser

HTH introducerar ett nytt kökskoncept för dem som är villiga att göra en del av arbetet själva. HTH GO är personliga kök med god design och kvalitet, som är färdiga att installera.

Mycket för pengarna

HTH:s mest populära köksmodeller finns nu omonterade till förmånliga priser. Vi hjälper kunderna att designa sina drömkök och att välja bland våra moderna och smarta lösningar med god design och integrerad teknologi. Köken är lätta att beställa och levereras direkt hem till kunderna med kort leveranstid.

Tips och köpråd

En rad tjänster gör det enkelt för våra kunder att designa, köpa och montera köken. HTH GO har en egen webbplattform med inspirationsbilder, tips och råd, köpguide, produktinformation, ritverktyg och en komplett nätbutik. Vår säljpersonal är redo att ge kunderna service och bästa möjliga köppplevelse.

Lansering

HTH GO lanseras i Danmark i mars 2017 och kommer senare att introduceras i Norge och Sverige. Lanseringen stöds bland annat av en reklamkampanj i TV. I våra butiker får HTH GO ett dedikerat utrymme. I samband med lanseringen får butikerna därför en ny reception och en delvis ny planlösning och skyltning.

En växande marknad för kök i Europa

Antalet människor och hushåll ökar i Europa och det råder bostadsbrist på Nobias kärnmarknader. Storstadsregionerna växer och förtätas, vilket ställer krav på fler och mindre kök. Allt detta talar för ett ökat bostadsbyggande och en ökad efterfrågan på kök.

Utöver den långsiktiga demografiska utvecklingen, påverkas köksefterfrågan av sådana faktorer som den allmänna konjunkturen, konsumenternas framtidstro och disponibla inkomst, inredningstrender, bostadsmarknadens utveckling samt byggnationen av nya bostäder. Nya kök installeras antingen i samband med renovering eller vid nybyggnation.

Köket viktigt i hemmet

Köket är en sällanköpsprodukt förknippad med högt engagemang eftersom det är ett viktigt rum i många konsumenters liv. I ett längre perspektiv har köket gått från att främst ha varit en plats för matlagning till att bli hemmets hjärta. Vi spenderar mycket tid i våra kök som fyller fler funktioner än tidigare. Öppna planlösningar mellan kök, matsal och vardagsrum är vanligt. Ny funktionalitet och design, såväl av köksinredning som genom ny teknik, speglar kökets ökade betydelse i våra hem och uppmuntrar konsumenter till att förnya befintliga köksinredningar.

Digitalisering ställer ökade krav

Digitaliseringen skapar nya konsumentbeteenden. Personer som står inför en köksrenovering vill vara involverade i processen och lägger ner mycket tid framför sina skärmar för att bland annat skaffa sig inspiration, köpråd och produktinformation. För köksvarumärkena är det viktigt att kunna svara på kundernas behov med de senaste digitala hjälpmedlen. Ständigt uppkopplade konsumenter ställer krav på tillgänglighet och service, oavsett plats och kanal. Fortfarande är det en relativt liten del av köksförsäljningen som sker utan fysiska möten i butiker och med säljare, men utvecklingen går mot ett ökat digitalt inslag under hela köpprocessen och e-handeln ökar.

Köket som investering

En köksrenovering föregås ofta av att den befintliga inredningen upplevs vara utsliten och omodern eller inte överensstämmer med den personliga smaken. Det kan också vara nya behov som har uppkommit till följd av en förändrad livssituation. För hushållen är ett nytt kök en förhållandevis komplex och stor investering, med design och funktion som viktiga inslag. I genomsnitt köper europeiska konsumenter nytt kök vart 15–20 år och det är framförallt i samband med flytt som man investerar i nya kök.

Vid en köksrenovering behöver konsumenterna, utöver att köpa köksprodukterna, betala för arbete för exempelvis installation, elektricitet, rödrugning och golvläggning. Skattelättnader för husarbete bedöms därför ha en positiv påverkan på renoveringsmarknaden för kök. Det svenska skatteavdraget sänktes från 2016 till 30 procent av arbetskostnaden, med ett maxbelopp om 50 000 kronor per person. I Finland är skatteavdraget mindre och på Nobias övriga marknader finns ingen möjlighet till skatteavdrag.

Projektmarknaden

Byggbolag som renoverar bostäder behöver kunna erbjuda sina kunder kök med god design och många tillvalsmöjligheter. För Nobias företagskunder som är verksamma inom fastighetsutveckling och nybyggnation är tilltalande kökslösningar en del i marknadsföringen av nya objekt.

Under senare år har även hållbarhetsfrågor blivit allt viktigare för Nobias projektkunder.

Sektorn för nybyggnation är cyklisk och påverkas av politiska beslut gällande regler och subventioner för bostadsbyggande. Ledtiderna från byggstart till leverans av kök är i genomsnitt cirka 8–10 månader. På Nobias största marknader, Storbritannien och de nordiska länderna, räknas kök som byggnadstillbehör och ingår därmed i försäljningen av en lägenhet eller ett hus, medan en bostad i Centraleuropa som regel säljs utan köksinredning.

Konkurrenssituation

Den europeiska köksmarknaden är fragmenterad och kunderna känner främst till lokala varumärken. I samtliga länder finns såväl mindre lokala aktörer som stora köksproducenter och internationella möbelföretag. Många köksföretag har en komplett värdekedja omfattande allt från produktion till försäljning, men det finns också aktörer som fokuserar på en del av värdekedjan eller på en viss distributionskanal. Endast ett tiotal företag bedöms ha marknadsandelar som uppgår till över ett par procent av den europeiska köksmarknaden.

Det sker dock en långsam konsolidering av marknaden. I denna utveckling spelar Nobia en roll. Som ledande köksspecialist strävar Nobia efter att konsolidera den europeiska köksmarknaden genom att göra förvärv och tillvarata skalfördelar.

Konkurrenter i urval

MARKNAD

Storbritannien

Sverige

Norge

Danmark

Finland

Österrike

AKTÖRER

B&Q, Howdens, IKEA, Wren

Ballingslöv, IKEA, Vedum

Drømmekjøkkenet, IKEA, Kvik, Strai

IKEA, Kvik, Svane, Vordingborg Køkkenet

IKEA, Puustelli, Topi Keittiöt

DAN Küchen, Nobilia, Schüller, Alno

Varumärkesstrategi

Nobias varumärkesportfölj utgörs primärt av starka lokala köksvarumärken i mellanprissegmentet. Varumärkena åtnjuter hög kännedom och attraktivitet på sina respektive lokala marknader. Som exempel kan nämnas att konsumenternas kännedom om Magnet i Storbritannien, HTH i Danmark, Marbodal i Sverige, Sigdal i Norge och ewe i Österrike uppgår till över 75 procent.

Varumärkesstrategin utgår från en segmentering av köksmarknaden efter konsumenternas attityder och behov. Fyra huvudsegment har identifierats utifrån omfattande konsumentanalyser och marknadsundersökningar och Nobias varumärken riktar sig till två av dessa kundsegment. Nobia arbetar för att tydliggöra varumärkenas positioner och särskilja dem från konkurrenterna vad gäller sortiment och målgrupp, samtidigt som det bakom kulisserna finns gemensamma processer.

Europas köksmarknad i siffror

Den europeiska marknaden för köksprodukter beräknas uppgå till cirka 12 miljarder euro. De fyra största europeiska marknaderna är Tyskland, Storbritannien, Italien och Frankrike, vilka tillsammans utgör 74 procent av köksproduktionen samt 66 procent av kökskonsumtionen.

Den tyska marknaden bedöms utgöra cirka 25 procent av Europas köksmarknad. Storbritannien beräknas stå för cirka 17 procent av Europas köksmarknad. Marknaderna i Sverige, Norge, Danmark, Finland och Österrike står för cirka 14 procent av kökskonsumtionen. Av dessa länder är Sverige den största marknaden, medan Finland är den minsta marknaden.

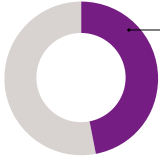
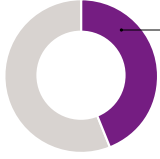
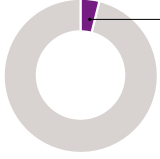
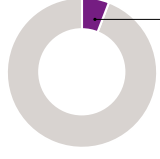
Källa: Centre for industrial studies (CSIL): The European market for kitchen furniture, 2016.

3,9

Kökskonsumtionen i länderna där Nobia är verksamt beräknas uppgå till cirka 3,9 miljarder euro.

Verksamhetsöversikt

	Nettoomsättning	Rörelseresultat	Antal anställda
Region Norden Norema Areal	 47,3% 5 987 MSEK	856 MSEK	 44% 2 633 anställda
Region Storbritannien Magnet Luna	 48,4% 6 122 MSEK	545 MSEK	 49% 2 915 anställda
Region Centraleuropa FM Sterngartl	 4,3% 539 MSEK	37 MSEK	 6% 358 anställda
Koncernen totalt	12 648 MSEK	1 298 MSEK	5 964

Förklaring till översikten

Alla siffror i verksamhetsöversikten är exklusive Poggenpohl, som avyttrades den 31 januari 2017. Regionernas nettoomsättning inkluderar inte försäljning till andra regioner. I koncernens rörelseresultat ingår, utöver rörelseresultaten i regionerna, rörelseresultatet från koncerngemensamma poster och elimineringar. I koncernens anställda ingår även anställda i moderbolaget.

Produktionsenheter

Egna butiker

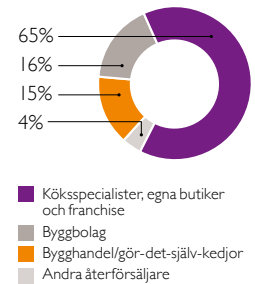
Verksamhetsbeskrivning

Försäljningskanaler

6

51

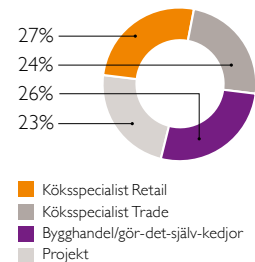
I Norden säljer Nobia kök till konsumenter och professionella kunder under ett flertal varumärken, varav vissa finns på flera marknader. I Sverige säljer Nobia kök under varumärkena Marbodal, HTH och uno form och i Norge under varumärkena Sigdal, Norema, HTH, Marbodal och uno form. I Danmark är Nobia verksamt med varumärkena HTH, Invita och uno form och har även tillverkning av laminerade bänkskivor. I Finland säljer Nobia kök under varumärkena A la Carte, Petra och HTH.

5

212

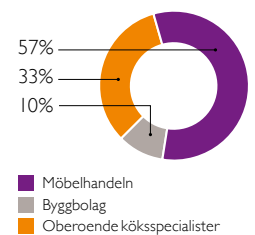
Nobias verksamheter i Storbritannien inkluderar Magnet, Gower, Interior Solutions, Rixonway Kitchens, Commodore och CIE Kitchens. Genom dessa affärsenheter säljer Nobia kök till brittiska konsumenter, hantverkare, gör-det-själv- och byggvarukedjor, fastighetsutvecklare, byggföretag och förvaltare av bostäder inom allmännyttan. Magnet är den omsättningsmässigt största verksamheten med butiker runt om i Storbritannien.

2

—

Region Centraleuropa omfattar Nobias österrikiska verksamhet. I Österrike tillverkar Nobia kök under varumärkena ewe, FM och Intuo, som primärt säljs till österrikiska möbelvaruhus, inköpsorganisationer och oberoende köksspecialister. Den österrikiska verksamheten har även en mindre export samt tillverkar kök under private label för Poggenpohl i en mindre omfattning. Nobia har inga egna butiker i regionen.

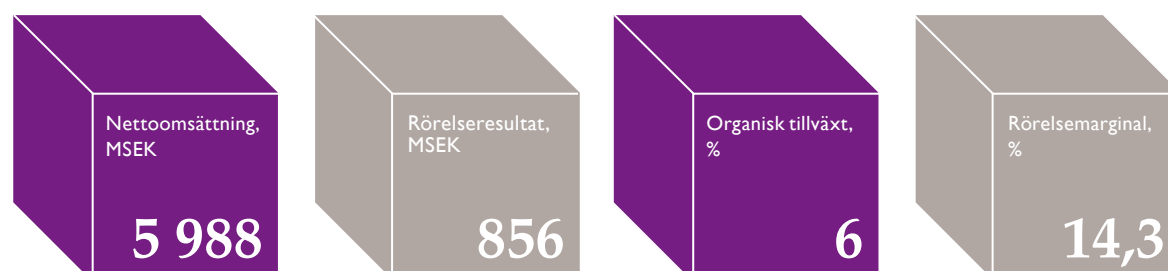
13

263

Region Norden

Året 2016

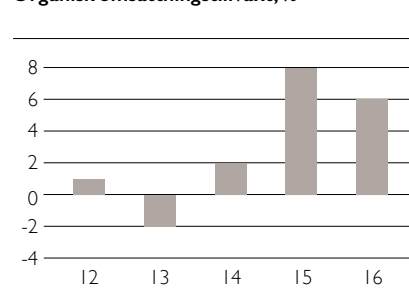
- **Inlett samarbete** med elektronikkedjan Expert om försäljning av Noremakök i 20 butiker i Norge.
- **Nya kommersiella chefer:**
Rune Stephansen, Danmark
Annica Hagen, Sverige

Nyckeltal

	2015	2016	Förändring, %
Nettoomsättning, MSEK	5 652	5 988	6
Bruttovinst, MSEK	2 254	2 402	7
Bruttomarginal, %	39,9	40,1	–
Rörelseresultat, MSEK	749	856	14
Rörelsemarginal, %	13,3	14,3	–
Operativt kapital, MSEK	666	681	2
Avkastning på operativt kapital, %	112	127	–
Investeringar, MSEK	159	116	-27
Medelantal anställda	2 639	2 696	2
Antal anställda vid årets slut	2 596	2 633	1

Organisk omsättningstillväxt, %

Position och marknadsutveckling

I Norden är Nobia en ledande köksleverantör, med försäljning såväl till konsumenter som till projektkunder. Särskilt som köksleverantör till byggbolag har Nobia en stark ställning i de nordiska länderna med välkända och starka varumärken. Försäljningen sker direkt samt via franchisebutiker och återförsäljare, men Nobia har också egna butiker i regionen.

Distributionen varierar mellan Nobias åtta varumärken i regionen. I Norge säljs till exempel kök till konsumenter från Norema via egna butiker och via elektronikkedjan Expert, medan Sigdalkök säljs via franchisebutiker och fristående återförsäljare. Marbodal är främst en återförsäljarorganisation. I Finland har Nobia inga egna butiker.

Under 2016 växte den nordiska marknaden för kök, främst drivet av en ökad nybyggnation. Konsumentsegmentet försvagades dock något jämfört med föregående år, särskilt på den svenska marknaden.

Varumärken och verksamhet

HTH erbjuder kompletta kökslösningar i mellanprissegmentet till såväl konsumenter som professionella kunder. HTH-köken är primärt monterade, men det finns även ett sortiment av omonterade kök under konceptet HTH GO. HTH säljs via 101 butiker i Danmark, Sverige, Norge och Finland, varav de flesta drivs som franchise, samt via e-handel.

Invita är verksamt i Danmark och säljer kök med ett högt designinnehåll och en hög servicenivå. Kökslösningarna från Invita är i övre mellanprissegmentet och säljs via franchisebutiker.

uno form erbjuder exklusiva och hantverksmässigt tillverkade kök med en tidlös design. Köken är i lyxsegmentet och uno form säljs via egna och franchisedrivna butiker i Skandinavien.

Marbodal är ett köksvarumärke i mellanprissegmentet som erbjuder kompletta kökslösningar och säljs i Sverige och Norge till konsumenter och professionella kunder.

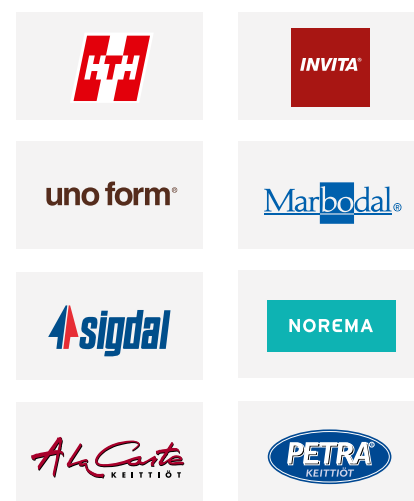
Butikerna är franchisedrivna och därtill finns ett stort antal återförsäljare.

Sigdal erbjuder monterade kök i mellanprissegmentet till såväl professionella kunder på den norska marknaden som till norska konsumenter via franchisebutiker och fristående återförsäljare.

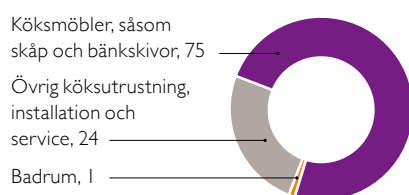
Norema är verksamt i Norge och säljer monterade kök i mellanprissegmentet till konsumenter och professionella kunder. För konsumenter finns även ett sortiment av omonterade kök i ett lägre prissegment.

A la Carte erbjuder monterade kökslösningar i övre mellanprissegmentet och säljs primärt via Nobias finska franchisekedja Keittiömaailma (Köksvärlden).

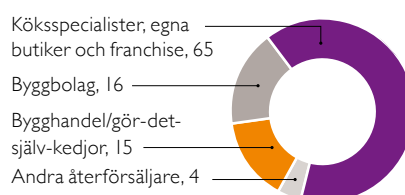
Petra säljs i Finland till professionella kunder samt till konsumenter via byggvaruhandeln och genom Nobias franchisekedja Keittiömaailma. Petras kök är i mellanprissegmentet.

Försäljning per produkt, %

Försäljningskanaler, %

Egna köksbutiker

51

Under året öppnade 2 nya butiker och 6 butiker stängdes eller överläts till franchisetagare.

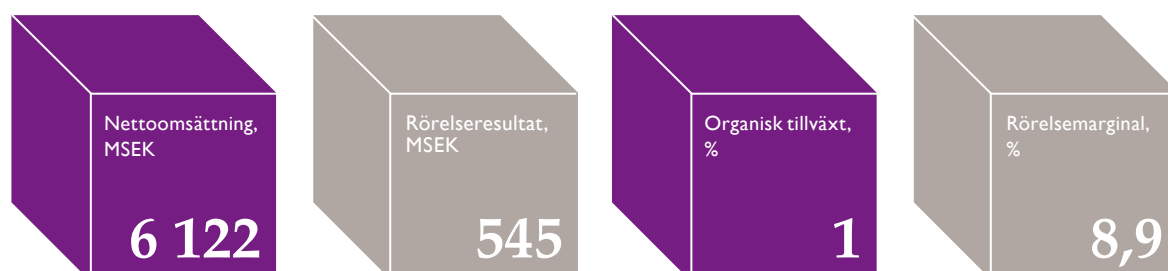
Köksbutiker per land butiker

Region Storbritannien

Året 2016

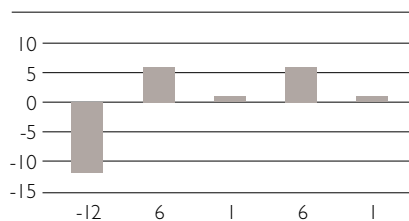
- **Commodore och CIE Kitchens**, som förvärvades 2015, integrerades i Nobias brittiska verksamhet.
- **Försäljningen** av det omonterade sortimentet Simply Magnet fortsatte att öka.

Nyckeltal

	2015	2016	Förändring, %
Nettoomsättning, MSEK	6 099	6 122	0
Bruttovinst, MSEK	2 463	2 323	-6
Bruttomarginal, %	40,4	37,9	-
Rörelseresultat, MSEK	567	545	-4
Rörelsemarginal, %	9,3	8,9	-
Operativt kapital, MSEK	1 636	1 623	-1
Avkastning på operativt kapital, %	34,7	33,4	-
Investeringar, MSEK	168	109	-35
Medelantal anställda	2 868	2 990	4
Antal anställda vid årets slut	3 042	2 915	-4

Organisk omsättningstillväxt, %

Position och marknadsutveckling

Nobia är en ledande aktör på den brittiska köksmarknaden, verksam i flera marknadssegment. Kökskedjan Magnet består av egna butiker, varav de flesta riktar sig till både konsumenter och hantverkare. På projektmarknaden levererar Nobia kök till företag inom fastighetsutveckling och bostadsbyggande, främst via Commodore och CIE Kitchens, men även via Magnet, samt för allmännyttiga bostäder genom Rixonway. Nobia levererar även kök till brittiska gör-det-själ- och byggvarukedjor via Gower och Interior Solutions.

Det råder hög konkurrens på den brittiska köksmarknaden. Under 2016 ökade

den makroekonomiska osäkerheten efter folkomröstningen om ett brittiskt EU-utträde. Konsumentförtroendet

försvagades, vilket innebar en svagare marknadsutveckling under det andra halvåret.

Varumärken och verksamhet

Magnet är en rikstäckande brittisk kökskedja med 210 butiker för konsumenter och professionella hantverkare. Magnet är ett av Storbritanniens starkaste köksvarumärken. Kökslösningarna är i mellanprissegmentet och levereras med ett stort serviceåtagande. I slutet av 2014 kompletterades Magnets kärnsortiment av monterade kök med ett sortiment av omonterade kök, Simply Magnet. För hantverkare lagerhålls ett komplett sortiment av köksprodukter och dessutom erbjuds ett sortiment av dörrar, fönster och därtill hörande byggvaror.

Gower och **Interior Solutions** tillverkar och levererar omonterade kök till återförsäljare verksamma inom den brittiska byggvaruhandeln och till gör-det-själ-kedjor. Utöver köksprodukter erbjuds återför-

säljarna "category management", det vill säga service med butiksutställningar, produktutveckling och utbildning av personal.

Rixonway är en ledande leverantör av kökslösningar till bostäder förvaldade av allmännyttan i Storbritannien. Köken är i ekonomiprissegmentet och säljs primärt till byggbolag och inköpsorganisationer, men även via ett stort antal bygghandelsbutiker.

Commodore och **CIE** säljer kök till företag verksamma inom fastighetsutveckling och husbyggande, primärt i London och sydöstra England. De kökslösningar som Commodore säljer är egentillverkade och i mellanprissegmentet, medan CIE är en återförsäljare av kök i lyxsegmentet.

Magnet

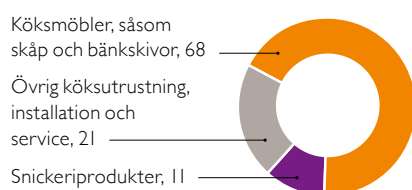
Gower

**interior
solutions**

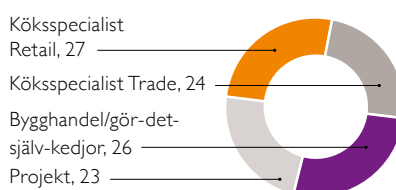
**rixonway
kitchens**

ck commodore
kitchens

Försäljning per produkt, %

Försäljningskanaler, %

Egna köksbutiker

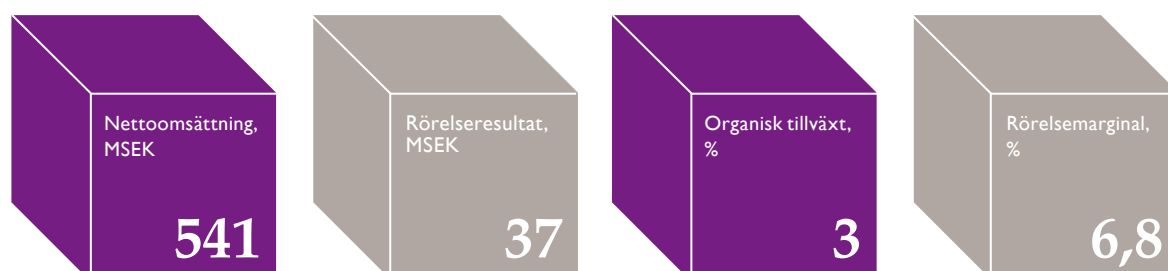
212

Under året öppnade 15 nya butiker och 9 butiker stängdes.

Region Centraleuropa

Året 2016

- **Nobia avtalade om avyttring** av Poggenpohl den 19 december 2016. Transaktionen genomfördes den 31 januari 2017.

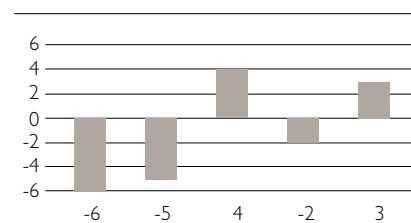

Nyckeltal

	2015	2016	Förändring, %
Nettoomsättning, MSEK	518	541	4
Bruttovinst, MSEK	161	172	7
Bruttomarginal, %	31,1	31,8	–
Rörelseresultat, MSEK	19	37	-95
Rörelsemarginal, %	3,7	6,8	–
Operativt kapital, MSEK	424	75*	-82
Avkastning på operativt kapital, %	27	39	–
Investeringar, MSEK	59	54*	-9
Medelantal anställda	431	355	-18
Antal anställda vid årets slut	356	358	1

* Inkluderar verksamheten i Poggenpohl

Organisk omsättningstillväxt, %

Position och marknadsutveckling

Nobia har en mycket liten andel av den totala köksmarknaden i Centraleuropa. Efter avyttringarna av den franska butikskedjan Hygena i mars 2015 och det tyska köksföretaget Poggenpohl i januari 2017, utgörs regionen endast av Nobias österrikiska verksamheter.

I Österrike har Nobia tre varumärken i mellanpris- och premiumsegmentet med försäljning till möbelvaruhus, inköpsorganisationer och köksspecialister. Nobia är en av de ledande köksaktörerna på den österrikiska marknaden. Nobia i Österrike har även viss export till näraliggande länder samt levererar kök under varumärket Goldreif till Poggenpohl.

Nobias marknad i Centraleuropa bedöms ha vuxit något under 2016 och konkurrensen var fortsatt hård.

Varumärken och verksamhet

ewe är ett österrikiskt köksvarumärke som står för modern design i mellanpris- och premiumsegmenten. De monterade ewe-köken säljs via möbelvaruhus och fristående köksspecialister i Österrike och i angränsande länder.

FM erbjuder monterade kök i mellanpris- och premiumsegmenten med traditionell design och hög grad av funktionalitet, såsom solida träluckor och höj- och sänkbara skåp. Försäljningen sker via möbelvaruhus och köksspecialister i Österrike.

Intuo erbjuder kökslösningar för kvalitets- och designmedvetna konsumenter i premiumsegmentet och säljs framförallt via köksspecialister i Österrike.

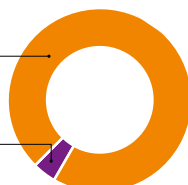
ewe

FM

INTUO

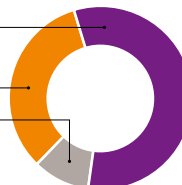
Försäljning per produkt, %

Köksmöbler, såsom skåp och bänkskivor, 96
Övrig köksutrustning, installation och service, 4

Försäljningskanaler, %

Möbelhandel, 57
Oberoende köksspecialister, 33
Byggbolag, 10

Ett mer hållbart liv i köket

Nobias hållbarhetsarbete tar sin utgångspunkt i koncernens sociala, miljömässiga och ekonomiska påverkan. Arbetet är integrerat i samtliga enheter, men en central funktion för hållbarhet har inrättats och fokusområden definieras på koncernnivå.

Ansvar och styrning

Nobia har ett grundläggande ansvar gentemot alla sina intressenter för att upprätthålla och utveckla en hållbar verksamhet. Verksamhetens påverkan varierar i värdekedjan.

Under 2016 beslutade Nobia att etablera en central funktion för hållbarhet för att stärka och systematisera bolagets hållbarhetsarbete. Nyckeltal och fokusområden definieras på koncernnivå, men arbetet med de sociala, miljömässiga och affärsetiska frågorna sker integrerat i samtliga enheter och funktioner. Beroende på typ och omfattning av påverkan initieras aktiviteter för att minimera de negativa konsekvenserna samt öka de positiva effekterna, och därmed utveckla en hållbar verksamhet.

Styrdokument

Nobias uppförandekod ligger till grund för hur verksamheten ska bedrivas och gäller för samtliga medarbetare, samarbetspartners och leverantörer. En reviderad uppförandekod samt en separat uppförandekod för leverantörer med mer detaljerade krav avseende arbetsvillkor, mänskliga rättigheter, miljö och affärsetik kommer att introduceras under 2017. Vidare kommer

styrelsen att anta en ny policy om efterlevnad av UK Modern Slavery Act.

Samtliga av Nobias produktionsanläggningar utom två, varav en i Norge och en i Storbritannien, är certifierade enligt miljöledningssystemet ISO 14001. Denna certifiering innebär en årlig översyn av miljöpåverkan, miljömål och specifika handlingsplaner, för effektivare resursanvändning.

Nobia har även andra styrdokument för specifika hållbarhetsområden, till exempel en skogspolicy som riktar sig till leverantörer av trämaterial.

Om rapporten

Sedan 2012 har Nobia haft en hållbarhetsredovisning upprättad enligt GRI. 2015 genomfördes ett arbete för att anpassa redovisningen till GRI:s ramverk G4. Hållbarhetsrelaterad data, mätningar och nyckeltal samlas in från produktionsenheterna och koncernledningen får rapporter om indikatorernas utveckling.

Hållbarhetsredovisningen för 2016 är baserad på en väsentlighetsanalys som genomfördes under året. Redovisningen inkluderar miljödata och sociala indikatorer från Poggenpohl, som avyttrades den

31 januari 2017, eftersom verksamheten ingick i Nobiakoncernen under 2016.

Miljödata från leverantörskedjan ingår inte i redovisningen. Nobia bedömer att informationen som lämnas i årsredovisningen och på företagets hemsida lever upp till kraven på GRI-G4 nivå Core. Hållbarhetsredovisningen har inte varit föremål för granskning eller revision av extern part. GRI-index finns på sida 31.

Nobias tillståndspliktiga verksamhet i Sverige beskrivs i Ekonomisk översikt på sida 34.

Intressentdialog

En viktig del i hållbarhetsarbetet är kommunikationen med bolagets intressenter. Nobia har en löpande dialog om hållbarhetsrelaterade frågor med sina intressenter i olika forum. Under 2015 och 2016 genomfördes dessutom intervjuer med representanter för större kunder, aktieägare och leverantörer samt relevanta intresseorganisationer. Urvalet gjordes utifrån storlek samt vilka som inte hade intervjuats tidigare. Alla Nobias medarbetare har fått ge sin bild av vilka hållbarhetsaspekter som är väsentliga i enkäter på koncernens intranät.

Utifrån intressentdialogen har Nobias materiella hållbarhetsfrågor identifierats:

HÅLLBARA MATERIALVAL	Material från källor med begränsad påverkan på människa och miljö.
PRODUKTANSVAR	Produktsäkerhet och produktutveckling som beaktar människa och miljö samt transparent produktspecifikation.
ANSVARSFULLA INKÖP	Urval, uppföljning och granskning av leverantörer med respekt för mänskliga rättigheter, miljö och affärsetik som grund.
ARBETSVILLKOR	Hälsa och säkerhet – säkra arbetsplatser med rättvisa villkor där respekt för mänskliga rättigheter, individen och mångfald främjas.
MINSKAD KLIMATPÅVERKAN OCH HÅLLBAR RESURSANVÄNDNING	Minskad klimatpåverkan i livscykel, effektiv resursanvändning, återvinning och avfallshantering.
AFFÄRSETIK OCH ANTI-KORRUPTION	Arbetsätt och förhållningssätt för att säkra lagefterlevnad, främja transparens och säkerställa god affärsetik i värdekedjan.

Nobias värdekedja

	 Produkt- utveckling	 Inköp	 Produktion	 Transporter	 Försäljning	 Användning
Nobias värdeskapande	Nobia utvecklar attraktiva kökslösningar med liten miljöpåverkan.	Inköp samordnas, vilket ger skalfördelar samt möjlighet att arbeta strukturerat med att kravställa, följa upp och utveckla leverantörer avseende socialt ansvar, miljö och affärsetik.	Nobia tillverkar attraktiva kökslösningar i en säker arbetsmiljö och skapar värde för kunderna genom god funktion och design, samt arbetar för att minska resursutnyttjande och klimatpåverkan.	Kökslösningarna levereras direkt till kunderna, framförallt med lastbil.	Nobias medarbetare och samarbetspartners säljer kökslösningarna. Informationen till kunderna är tydlig och korrekt.	Nobias kökslösningar har lång livslängd och låg miljöpåverkan.
Väsentliga hållbarhetsaspekter	Hållbara materialval Produktansvar Minskad klimatpåverkan Hållbar resursanvändning Affärsetik och anti-korruption	Minskad klimatpåverkan Ansvarsfulla inköp Affärsetik och anti-korruption Arbetsvillkor, hälsa och säkerhet	Arbetsvillkor, hälsa och säkerhet Minskad klimatpåverkan Hållbar resursanvändning Affärsetik och anti-korruption	Minskad klimatpåverkan Affärsetik och anti-korruption Arbetsvillkor, hälsa och säkerhet	Affärsetik och anti-korruption Produktansvar	Minskad klimatpåverkan Hållbar resursanvändning Produktansvar
Nobias arbetssätt	Hållbarhet är ett centralt tema i Nobias produktutveckling och miljömärkta produkter finns i sortimentet.	Ett systematiskt arbete med leverantörsgranskningar finns för att förebygga sociala, ekologiska och affärsetiska risker i inköpsprocessen samt för att påverka leverantörer att förbättra sitt hållbarhetsarbete.	Produktionen har ett målstyrt leanarbete och ett systematiskt hälso- och säkerhetsarbete för att förebygga arbetsplatsolyckor samt minska energiförbrukning och råvaruanvändning.	Nobia optimerar transportflöden och lastning i syfte att minimera antalet transporter och samarbetar med etablerade speditörsföretag.	Affärsmetoderna överensstämmer med god affärssed. Medarbetare och samarbetspartners ska följa principerna i uppförandekoden. En kanal för rapportering av regelöverträdelser finns.	Nobia genomför relevanta tester, både i egen och extern regi och enligt erkända standards. I produktutvecklingen är hållbarhet ett fokusområde.

Tre frågor till Amanda Jackson, Hållbarhetschef

Vilka frågor arbetar du med?

Jag tar fram en koncerngemensam hållbarhetsstrategi med tydliga måttal och jag arbetar med att bygga upp en hållbarhetsfunktion. Vidare ser jag över hur vi än mer kan arbeta med våra produkter för att inspirera och möjliggöra för våra kunder att leva mer hållbart.

Varför är hållbarhet viktigt för Nobias affär?

Genom att stärka, systematisera och utveckla hållbarhetsarbetet kan vi erbjuda produkter som produceras med hållbarhetshänsyn och som har tagits fram för att göra det möjligt för

att kunderna leva ett mer hållbart liv i köket. Det tror jag är både lönsamt och i linje med våra kunders förväntningar.

Vad står på agendan för 2017?

Under det här året kommer jag att fokusera på bland annat inköp och materialval, leverantörsuppföljningar samt produktutveckling. Det innebär att jag kommer att arbeta nära inköpsorganisationen samt produktutvecklingen. Jag kommer också att lägga tid på att skapa en gemensam förståelse för vad hållbarhet är och hur det påverkar vår affär.

Omtanke om medarbetarna

Medarbetarnas arbetsinsatser och engagemang är avgörande för Nobias framgång. Säkerhet på arbetsplatsen är högsta prioritet. Genom att vara en attraktiv arbetsgivare som erbjuder möjligheter till utveckling rekryterar och behåller vi våra medarbetare.

Nobia stödjer och respekterar internationella konventioner om mänskliga rättigheter samt lokal arbetslagstiftning. Vid årsskiftet hade Nobia 6 445 medarbetare, varav 481 medarbetare arbetade i Poggenpohl, som avyttrades den 31 januari 2017.

Nobia har i huvudsak fast anställda, endast cirka 1 procent av medarbetarna är temporärt anställda. Personalstyrkan kan delas in efter om medarbetarna arbetar inom produktion och logistik respektive om medarbetarna arbetar inom administration och försäljning. Efter avyttringen av Poggenpohl har Nobia anställda i främst sex europeiska länder och medarbetarna omfattas av kollektivavtal i samtliga av dessa länder utom i Storbritannien.

Värderingar och respekt för individen

Medarbetarna förväntas upprätthålla en hög etisk standard och ska i sitt arbete följa de principer som beskrivs i företagets uppförandekod. Nobia värdesätter en sund balans mellan arbete och fritid och uppmuntrar sina anställda att uppnå en sådan balans.

Nobia respekterar individen, verkar för mångfald och likabehandling och strävar efter att öka andelen kvinnor i ledande befattningar. Av cirka 100 ledande befattningshavare och personer med

högre chefsbefattningar är 21 procent (20) kvinnor, jämfört med 28 procent (28) av koncernens totala antal anställda. I uppförandekoden slås fast att ingen medarbetare ska diskrimineras på grund av ålder, etnisk, social eller nationell härkomst, hudfärg, kön, sexuell läggning, religion, politiska åsikter, funktionsnedsättning eller av någon annan anledning.

Nobia respekterar lagstiftning för rättvis handel, konkurrens och antikorruption och tillämpliga koder för affärsetik. Inköp och försäljning ska skötas professionellt och med integritet.

För att säkerställa att uppförandekoden efterlevs uppmuntras medarbetarna att rapportera beteenden som strider mot koden. En anonymiserad kommunikationskanal har inrättats för detta, men anställda kan även rapportera ärenden utanför denna kanal. Under 2016 rapporterades 25 ärenden, varav fem via den anonymiserade kommunikationskanalen. De rapporterade ärendena och andra frågor relaterade till principerna i uppförandekoden har hanterats och redovisats för revisionsutskottet i styrelsen.

Under 2016 genomfördes workshops om uppförandekoden i företagets danska, norska och svenska verksamheter för cirka 50–80 deltagare per tillfälle. Koderna har även uppmärksammats genom lokala infor-

mationskampanjer. För de norska medarbetarna hölls i början av 2017 en webbutbildning, som senare kommer att kunna användas i andra länder.

Säker och trygg arbetsmiljö

Medarbetarnas säkerhet är högsta prioritet och Nobia har en nollvision vad gäller arbetsplatsolyckor och arbetsrelaterade skador. Förebyggande åtgärder vidtas för att minimera risken för olyckor, skador och sjukfrånvaro. Arbetsplatserna kontrolleras regelbundet för att säkerställa en säker arbetsmiljö och att nödvändig utrustning finns på plats.

Säkerhetsarbetet i produktionen har intensifierats under 2016. Anläggningarnas produktionsledning har dagliga uppföljningar där säkerheten är den första punkten på agendan. Tillbud och olyckor rapporteras dagligen till ledningen. Ledare och medarbetare utbildas i rutiner och säkert beteende och förebyggande åtgärder vidtas både vad gäller tekniska brister och beteenden.

Under året inträffade 102 arbetsplatsrelaterade olyckor (101) som resulterade i minst en dags sjukfrånvaro. Det motsvarade 17,0 arbetsplatsolyckor per miljon arbetade timmar (16,8). De vanligaste olyckorna var felsteg, halkning, sträckning och skärsår. Alla olyckor analyseras och

Medarbetare per land 31 december 2016, antal

Storbritannien	2 960
Danmark	1 300
Sverige	662
Finland	395
Österrike	360
Tyskland	343
Norge	292
Övriga länder	88
Anställda i dotterföretag	6 400
Anställda i moderbolag (Sverige)	45
Anställda i koncernen	6 445

Produktionsanläggningar

PRODUKTIONSANLÄGGNING	ISO 14001	PRODUKTIONSANLÄGGNING	ISO 14001
Tidaholm, Sverige	Ja	Halifax, Storbritannien	Ja
Ølgod, Danmark	Ja	Morley, Storbritannien	Ja
Bjerringbo, Danmark	Ja	Dewsbury, Storbritannien	Ja
Farsø, Danmark	Ja	Grays, Storbritannien	–
Eggedal, Norge	–	Wels, Österrike	Ja
Nastola, Finland	Ja	Freistadt, Österrike	Ja
Darlington, Storbritannien	Ja		

åtgärder vidtas så att samma olycka inte ska inträffa igen.

Medarbetarnas utveckling

Inom Nobia genomförs regelbundna medarbetarsamtal, under vilka individuella mål och utvecklingsplaner tas fram. Denna process omfattar sedan 2014 samtliga anställda, såväl tjänstemän som medarbetare inom produktion och logistik.

Inom produktionen finns ett program för verksamhets- och medarbetarutveckling benämnt Nobia Lean System. Det tar sin utgångspunkt i medarbetare och ledarskap och innehåller riktlinjer och verktyg för att öka effektivitet och minska resursslöseri. Syftet är bland annat att stärka, engagera och motivera medarbetarna till att förbättra processer och minska olycksrisken i verksamheten. Cirka 30 projekt pågår i denna verksamhet och fram till 2020 ska cirka 250 personer utbildas i systemet.

Många av koncernens enheter erbjuder också kompetensutveckling i egen regi så att medarbetarna får lära sig om bland annat produkter, försäljning, design och ritningssystem. Detta sköts av respektive varumärkes egna Training Academies. Ambitionen är att gå över till mer webbaserade utbildningar.

Verksamhetsutveckling

Nobias medarbetarundersökning kallas My Voice och omfattar samtliga medarbetare i koncernen. Resultatet från undersökningen som genomfördes 2016 ligger till grund för cirka 1 500 förbättringsaktiviteter inom områden såsom information, beteenden, rollfördelning och utbildning.

Under 2016 genomfördes ett arbete för att definiera ledarskapet i Nobia.

I detta arbete var medarbetarundersökningen en viktig informationskälla. Under 2017 introduceras en ledarskapsmodell, vilken kommer att ligga till grund för koncernens arbete med rekrytering, utveckling, utvärdering och utbildning.

Talang och ledarförsörjning

För att kunna leverera enligt Nobias tillväxtstrategi och mer kundtillvända vision kommer Nobia att investera mer i medarbetarnas kompetens- och karriärutveckling, samt satsa på att stärka bolagets attraktivitet som arbetsgivare.

I möjligaste mån tillämpas intern rekrytering och befördran inom företaget. Företaget har en centralt styrd ledar-

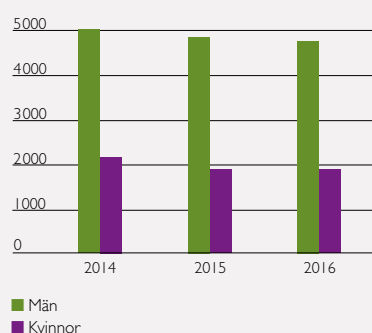
försörjningsprocess, där omkring 400 medarbetare har bedömts med målet att identifiera ledarpotential, utvecklingsbehov samt framtida successionslösningar.

Ledarskapsutveckling

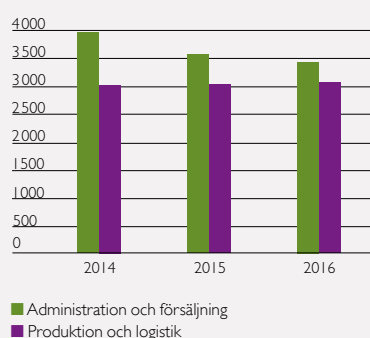
Ledare inom Nobia erbjuds utbildningar i bland annat projektledning och ledarskap. Därtill genomförs ett koncernövergripande ledarskapsprogram, Nobia Leadership Acceleration Program, för utvalda talanger från olika delar av verksamheten. Liksom tidigare år var ett viktigt inslag under 2016 års program projektarbeten kring ett antal verkliga utmaningar som företaget står inför, definierade av koncernledningen.

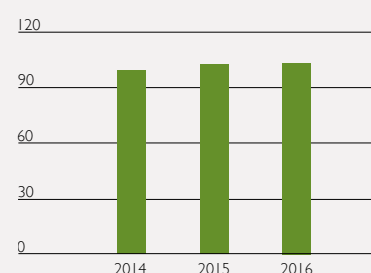
Medarbetare per kön, antal

Medarbetare per funktion, antal

Arbetsplatsolyckor, antal

Minskad klimatpåverkan och hållbar resursanvändning

Överlag är Nobias miljöpåverkan relativt liten, såväl vad gäller produkter som tillverkningsprocess. Trä, som är huvudmaterialet i Nobias produkter, har många positiva miljöeffekter eftersom det är en förnyelsebar råvara. Inte desto mindre strävar Nobia efter att minska miljöpåverkan.

Nobias miljöpåverkan uppkommer främst vid tillverkning, ytbehandling, montering och transport av kök i form av emissioner från energiförbrukning och transporter samt resursutnyttjande av trä, träprodukter, kemikalier och förpackningsmaterial samt avfall. Nobia strävar efter att minska miljöpåverkan genom att hushålla med resurser, införa effektivare uppvärmningssystem, transportoptimering samt begränsa användningen av farliga kemikalier.

Med den koncernövergripande inriktningen som utgångspunkt sätts mål och prioriteringar på regionnivå. Miljöarbetet är integrerat i respektive regions och produktionsenhetens verksamhet.

Koldioxidutsläpp

Klimatpåverkan uppstår främst genom utsläpp av koldioxid. Nobia strävar efter att minska utsläppen av koldioxid, som främst orsakas av uppvärmning och nedkylning av lokaler samt elektricitet för tillverkning. För att minska såväl kostnader som miljöpåverkan, inför Nobia kontinuerligt mer moderna system för kylning, värmeåtervinning samt fläktsystem.

Koldioxidutsläpp uppkommer även via transporter av material, komponenter och köksprodukter samt genom medarbetarnas resor. Av koncernens totala kostnader står transportkostnader för cirka 5 procent (5) och transporter är därmed en viktig post för resursoptimering. Kartläggningar och analyser av transportflöden genomförs i nära samarbeten med speditörer, men också med hjälp av extern expertis, för att hitta ekonomiska och miljömässiga fördelar. Genom lastoptimering kan såväl kostnader som koldioxidutsläpp minskas.

Nobias koldioxidutsläpp per producerat skåp minskade med cirka 13 procent (6) under 2016, främst som ett resultat av ett nytt elavtal för den svenska produktionsenheten. För 2017 har nya mål för energiförbrukning och fyllnadsgrad i transporter antagits, i syfte att minska kostnader och utsläpp av koldioxid.

Nobia rapporterar sedan 2007 till CDP, vilket är en oberoende organisation som arbetar för öppenhet kring företagens koldioxidutsläpp och klimatstrategier. Varje år rankas de medverkande bolagen avseende rapporteringskvalitet och fullständighet,

samt vad gäller vilka aktiviteter som har genomförts för att motverka klimatförändringar. I Nobias rapportering ingår utsläpp från uppvärmning i produktionsanläggningar, elförbrukning, transporter av köksprodukter till kunder och till viss del medarbetares resor i tjänsten. I CDP 2016 användes ett nytt poängsystem och Nobias resultat var "C", vilket var likvärdigt med föregående års resultat, "89D".

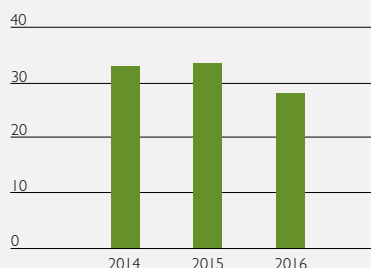
Effektiv resursanvändning

I produktionen sker ett kontinuerligt arbete för att optimera flöden med ett lean-baserat program benämnt Nobia Lean System. Genom optimerade processer uppnås effektivare resursanvändning och därmed kan energi, utsläpp och kostnader reduceras. Felfria leveranser är positivt såväl för Nobias kunder som ur miljösynpunkt. Koncernens leveranssäkerhet, definierad som andelen kompletta leveranser, uppgick under 2016 till 98 procent (97).

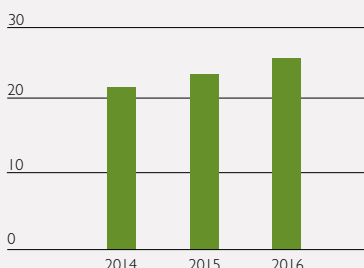
Energiförbrukning

Energiförbrukningen är ett prioriterat område i miljöarbetet. Energi används

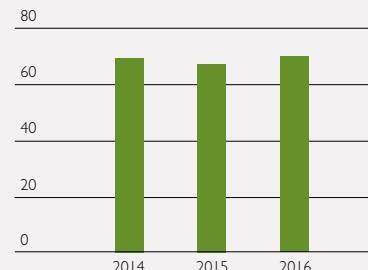
Växthusgasutsläpp, uppvärmning och tillverkning, tusen ton CO₂

Växthusgasutsläpp, transporter, tusen ton CO₂

Energiförbrukning el, GWh

främst till drift av produktionsutrustning, ventilation, fläktar, belysning och uppvärmning samt kylning av lokaler. Energikostnaderna utgör mindre än 1 procent (1) av Nobias totala kostnader. En metod att minska energianvändningen är att utbilda medarbetare i att hushålla med resurser. Andra åtgärder är exempelvis byte av gammal utrustning mot ny som drar mindre energi, samt att förse fläktar med frekvensstyrning och värmeåtervinningssystem. Vidare genomförs energibesparande åtgärder såsom att byta ut klassiska lampor mot sensorstyrd LED-belysning, vilket skedde i region Storbritannien under 2016.

Material

Trä och träprodukter i form av spånskiva och MDF är huvudkomponenter i Nobias produkter. Trä är en förnyelsebar råvara. Under året uppgick mängden trä, spånskiva och MDF till cirka 241 tusen ton (245).

Nobias leverantörer av trä och träprodukter finns främst i Europa. Samtliga träleverantörer informeras om Nobias policy avseende hållbart skogsbruk och måste underteckna en trädeklaration. Trädeklarationen innehåller krav avseende; efterlevnad av skogsbrukslagstiftning, känt ursprung och uppgifter om källa, samt att det inte är illegalt avverkat virke, trä från intakta naturskogar eller med höga bevarandevärden, virke från skyddade områden eller från plantage i tropiska och subtropiska regioner och tropiska träslag annat än sådant som är certifierat.

Nobia strävar efter att öka andelen trämaterial som är certifierat av FSC® (Forest Stewardship Council), en andel som under 2016 uppgick till 36 procent (40). Forest Stewardship Council är en internationell medlemsorganisation som

verkar för ett ansvarsfullt bruk av världens skogar på ett miljöanpassat, socialt ansvarstagande och ekonomiskt livskraftigt sätt.

Nobia är medlem i Global Forest & Trade Network i Storbritannien. GFTN är en del av Världsnaturfonden WWF och en sammanslutning av företag och organisationer som har åtagit sig att bedriva eller stödja ansvarsfullt skogsbruk. GFTN verkar för samordning av nationella och regionala initiativ för att öka den ansvarsfulla skogsförvaltningen och medlemmarna åtar sig att öka inköpen av trä och träprodukter från hållbara källor och ta avstånd från skogsprodukter som är olagliga eller med ursprung från kontroversiella källor.

Lösningssmedelsutsläpp

Reduktion av lösningssmedel är en kärnfråga i Nobias miljöarbete. Lösningssmedel används främst vid ytbehandling och i samband med rengöring av målningsanläggningar. En del i arbetet med att minska användningen av lösningssmedel är att öka andelen vattenbaserad- och UV-härdande färg samt att minska antalet omställningar i produktionsutrustningar, vilket både minskar antalet rengöringstillfällena och höjer produktiviteten.

Andelen vattenbaserad- och UV-härdande färg uppgick under 2016 till cirka 58 procent (53). En reningsutrustning installerades under året i fabriken i Tidaholm och i produktionsanläggningen i Ölgod har en stor del av rengöringsmedlet bytts ut mot ett tvättmedel utan lösningssmedel.

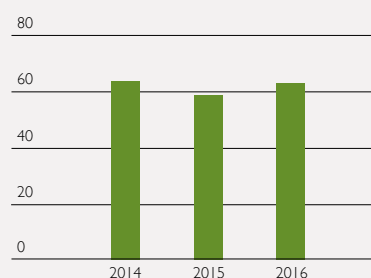
Avfall

Träpall, wellpapp, krympplast och plastband är huvudkomponenter i det förpackningsmaterial som Nobia använder. Cirka 85 procent (79) av förpack-

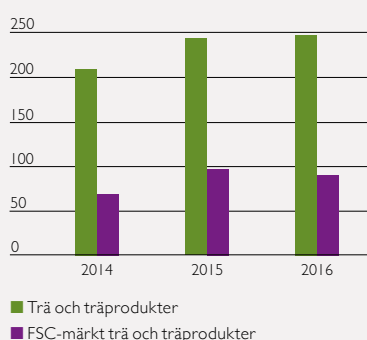
ningsmaterialet är återvinningsbart. Vid tillverkning av produkter uppkommer ett visst avfall, främst i form av träspill samt plastförpackningar och wellpapp från inkommande material och detta avfall skickas till återvinning eller förbränning. Annat avfall är till exempel färg, olja och rester efter rengöring som sorteras till förbränning eller deponi.

Under året uppgick mängden träavfall till cirka 29 tusen ton (29). Mängden avfall exklusive träavfall uppgick till cirka 8 tusen ton (8), varav cirka 29 procent (29) gick till extern återvinning, cirka 63 procent (63) till deponi och förbränning, och cirka 8 procent (8) utgjorde farligt avfall.

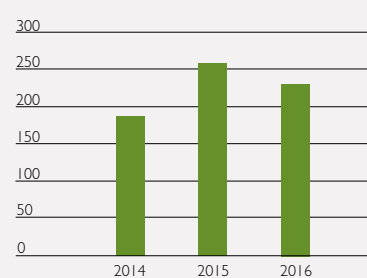
Energiförbrukning uppvärmning, GWh

Materialanvändning trä samt FSC-märkt trä, tusen ton

Lösningssmedelsutsläpp, ton

Produktansvar och ansvarsfulla inköp

Nobia erbjuder kök som tillgodoser kundbehov och uppfyller alla gällande säkerhets- och miljöföreskrifter. Inköpta material och komponenter specificeras noggrant och leverantörerna granskas avseende arbetsmiljö, mänskliga rättigheter och miljöfrågor.

Produktsäkerhet

Nobia kompromissar inte med kundernas säkerhet. Relevanta produkttester genomförs, både i egen regi och av ackrediterade testinstitut enligt EU-standarder.

Under 2016 upptäckte Nobia att extremt tungt lastade vägghängda köksskåp från HTH och uno form med en specifik upphängningsanordning i enstaka fall sedan 2002 har fallit ner från väggen. När detta upptäcktes stoppades försäljningen av dessa produkter omedelbart och kunder som har köpt denna typ av skåp informerades och erbjöds kostnadsfri montering av ett beslag som åtgärdar problemet.

Miljövänliga produkter

Hållbarhetsaspekter blir allt viktigare för Nobias kunder. Uppförandet av miljöbyggnader ökar och därmed efterfrågan på miljömärkta kök och produkter som lever upp till miljöbyggnadsstandarder.

Hållbarhet är ett fokusområde i Nobias produktutveckling och Nobia har idag 16 (18) Svanenmärkta köksplattor i olika färger som säljs av Marbodal, Norema och Sigdal. I sortimentet finns också produkter som lever upp till miljöbyggnadsstandarder som till exempel BREEAM och Svanenmärkta småhus, flerbostadshus och förskolebyggnader.

Nobia är representerat i Svenska Trä och Möbelföretagens (TMF) tekniska kommittéer. TMF är en medlemsorganisation i Svenskt Näringsliv och arbetet i de tekniska kommittéerna innefattar bland annat deltagande vid utveckling av standarder för produkters säkerhets-, hållfasthets- och miljöprestanda samt medverkan i EU:s standardiseringskommittéer. Nobias engagemang i TMF grundar sig i ett intresse att ligga i framkant vad gäller produktdesign och produkter som klarar högt

ställda krav avseende säkerhet, livslängd och låg miljöpåverkan.

Leverantörskedjan

Nobia har cirka 715 leverantörer i varuförsörjningen (725), varav det stora flertalet är baserade i Europa. Kärnkomponenterna i produkterna, till exempel spånskiva, MDF-skiva, färg, gångjärn, lådsatser, kantlister och bänkskivor, levereras av europeiska företag. Nobia har ett flertal leverantörer av vitvaror för olika kundsegment och ambitionen är att alltid kunna leverera produkter från de ledande vitvaruföretagen. Produktkategorier tillverkade i Asien är bland annat skruv, vissa inredningsdetaljer och LED-belysning, och dessa produkter köps i huvudsak via europeiska grossister utifrån detaljerade produktspecifikationer som innefattar EU-krav samt lokala föreskrifter.

Ansvarsfulla inköp

Nobias leverantörer riskbedöms, kontrolleras och utvärderas enligt bolagets riktlinjer för miljö, arbetsmiljö och andra sociala och etiska frågor. Samtliga leverantörer ska följa lagar och krav, FN:s deklaration om mänskliga rättigheter och Nobias uppförandekod.

Inom Nobias inköpsorganisation finns en avdelning med ansvar för leverantörsutvärderingar. Vilka leverantörer som utvärderas och granskningarnas omfattning bestäms utifrån en riskbedömning. Leverantörer som bedöms innebära en hög risk prioriteras i detta arbete.

Utvärderingarna syftar till att utveckla Nobias leverantörer och besvara frågor om kvalitets- och miljöledningssystem, produkter, sociala och etiska frågor samt hälso- och säkerhetsfrågor. En utvärderingsmall används, med ett inbyggt grade-

ringssystem som ger en riskbedömning och en gradering. En låg gradering leder till korrigerande åtgärder eller till att en affärsrelation aldrig inleds. Resultaten av granskningarna följs upp med respektive leverantör.

Under 2016 utökades Nobias leverantörgranskningar till att även omfatta underleverantörer. Totalt genomfördes 79 leverantörgranskningar, varav 32 (45) fördjupade granskningar som inkluderade besök.

79

Under året granskade Nobia 79 leverantörer. Leverantörer som bedöms innebära en hög risk prioriteras i detta arbete.

Marbodal Arkitekt Plus Plus

Svanenmärkta kök

Marbodal var för 20 år sedan det första köksföretaget som började erbjuda Svanenmärkta köksprodukter. Beslutet krävde förändringar i produktionen och stora investeringar i ytbehandlingsmaskiner och utvecklingsresurser. Idag erbjuder flera varumärken inom Nobia Svanenmärkta köksserier och efterfrågan på miljömärkta kök ökar.

Svanenmärkning är en integrerad del av Nobias produktutveckling, där beslut om miljömärkning tas i ett tidigt skede. För produkter som ska miljömärkas väljs material ut omsorgsfullt utifrån en analys av miljöpåverkan. Dokumentation, intyg och tester skickas till Miljömärkning Sverige för granskning och godkännande.

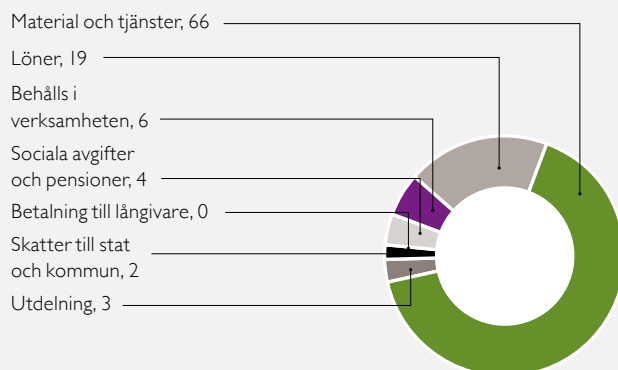
Beroende på vilka material produkten består av granskas komponenterna mot ställda krav.

- Ingående kemikalier ska innehålla ett minimum av farliga ämnen.
- Trävaror ska ha spårbart ursprung och innehålla trä från certifierat skogsbruk.
- Trävaror ska ha låga emissioner av farliga ämnen.
- Ytbehandling ska ske i kontrollerade system med vattenbaserade färger och UV-buren färg.

Med ett minimum av farliga ämnen och låga emissioner i Svanenmärkta produkter minskar såväl risken för hälsoproblem vid användning av produkterna som de skadliga effekterna på miljön. Spårbart ursprung och innehåll av trä från certifierat skogsbruk minskar risken för avskogning samt olaglig skogsavverkning. Med vattenbaserade och UV-burna färger minskar utsläppen av lösningsmedel och arbetsmiljön förbättras.

I granskningen ingår även en livscykelanalys, där krav ställs på hur produkten tas omhand när den är förbrukad. Detta innebär medföljande källsorteringsinstruktioner för avfallshantering och miljövänliga förpackningsmaterial för insamling och återvinning.

Fördelning av koncernens kostnader i procent av nettoomsättning

Genererat värde

Nobia skapar värde för bolagets intressenter. Medarbetarna får del i värdet genom löner och andra förmåner, leverantörerna får betalt för gjorda inköp, kunderna får hållbara köksprodukter, staterna och kommunerna får skatteintäkter, och aktieägarna får utdelning och värdeutveckling på sina aktier. En viss del av det genererade värdet behålls inom bolaget, och används till investeringar och utveckling av nya produkter.

Nobias totala förädlingsvärde, det vill säga omsättningen minus kostnader för material och tjänster, uppgick under 2016 till 4 333 miljoner kronor (4 343).

Sammanfattning – hållbarhetsindikatorer

GRI-indikatorer	Ekonomiska indikatorer¹⁾	2014	2015	2016
G4-ECI	Nettoomsättning	11 411	12 266	12 648
G4-ECI	Rörelsekostnader	7 448	7 923	8 315
G4-ECI	Lönekostnader	2 385	2 394	2 381
G4-ECI	Sociala avgifter och pensioner	616	538	528
G4-ECI	Skatter stat och kommun	194	216	230
G4-ECI	Betalning till långivare	37	15	17
G4-ECI	Utdelning till aktieägare	167	294	421
G4-ECI	Behålls i verksamheten	564	886	756

Miljömässiga indikatorer

G4-ENI	Materialanvändning: Trä, tusen ton	207	241	245
G4-ENI	Materialanvändning: Förpackningsmaterial, kg/skåp	1,4	1,3	1,3
G4-ENI	Materialanvändning: Återvinningsbart förpackningsmaterial, %	84	79	85
G4-EN5	Energiförbrukning: Elförbrukning, kWh/skåp	9,9	8,6	8,3
G4-EN5	Energiförbrukning: Uppvärmning, kWh/skåp	9,1	7,5	7,5
G4-EN15	Direkta utsläpp av växthusgaser (Scope 1), tusen ton CO ₂	21,0	22,1	22,5
G4-EN16	Indirekta utsläpp av växthusgaser (Scope 2), tusen ton CO ₂	18,1	19,3	14,3
G4-EN18 ²⁾	Växthusgasutsläpp: Transporter, kg/skåp	3,1	3,0	3,0
G4-EN18 ²⁾	Växthusgasutsläpp: Uppvärmning och tillverkning, kg/skåp	4,6	4,3	3,3
G4-EN21 ³⁾	Emissioner till luft: Flyktiga organiska ämnen, kg VOC/100 lackerade detaljer	3,6	4,4	3,9
G4-EN23	Avfall (exklusive träavfall), kg/skåp	1,3	1,0	0,9
G4-EN23	Träavfall, tusen ton	21	29	29

Sociala indikatorer inklusive samhällsindikatorer

G4-LA6 ⁴⁾	Arbetsrelaterade olyckor i produktionsanläggningar	98	101	102
G4-EN32, LA14, HRI0	Granskade leverantörer och underleverantörer, antal	42	45	79

1) Ekonomiska indikatorer exkluderar Poggenpohl både avseende 2016 och 2015.

2) Inkluderar Scope 1, 2 och 3 emissioner.

3) Endast VOC redovisas.

4) Endast olycksfallsintensitet redovisas.

GRI-Index

Standardupplysningar

Beskrivning	Hänvisning
G4-I VD-ord	s. 4–5
G4-3 Organisationens namn	Omslagets insida
G4-4 Huvudsakliga varumärken, produkter och tjänster	s. 1, 3, 15, 17, 19, 21
G4-5 Lokalisering av organisationens huvudkontor	Omslagets baksida
G4-6 Länder där verksamhet bedrivs	s. 24, 61
G4-7 Ägarstruktur och företagsform	s. 34, 96
G4-8 Marknader som organisationen är verksam inom	s. 12–21
G4-9 Organisationens storlek	s. 3, 14–15
G4-10 Antal anställda	s. 24, 64
G4-11 Andel av personalstyrkan som omfattas av kollektivavtal	s. 24
G4-12 Organisationens värdekedja	s. 23, 28
G4-13 Betydande förändringar under redovisningsperioden	s. 32–33
G4-14 Försiktighetsprincipen	s. 22
G4-15 Externt utvecklade initiativ som organisationen följer	s. 22, 27–28
G4-16 Sammanslutningar som organisationen är medlem i	s. 27–28
G4-17 Enheter som ingår i redovisningen	s. 22, 24
G4-18 Process för definition av innehållet i redovisningen	s. 22
G4-19 Väsentliga aspekter	s. 22–23
G4-20 Avgränsningar inom organisationen för varje väsentlig aspekt	s. 23
G4-21 Avgränsningar utanför organisationen för varje väsentlig aspekt	s. 23
G4-22 Effekter av förändringar i tidigare redovisad information	s. 22
G4-23 Väsentliga förändringar från tidigare redovisning	s. 22
G4-24 Intressentgrupper som organisationen har kontakt med	s. 22
G4-25 Identifiering och urval av intressenter	s. 22
G4-26 Tillvägagångssätt vid kommunikation med intressenter	s. 22
G4-27 Viktiga frågor som har lyfts av intressenter och hur organisationen hanterar dessa frågor	s. 22
G4-28 Redovisningsperiod	Verksamhetsåret 2016
G4-29 Publiceringsdatum av senaste redovisning	Den 21 mars 2016
G4-30 Redovisningscykel	Årligen
G4-31 Kontaktuppgifter för frågor om redovisningen	s. 97
G4-32 Redovisningsnivå och GRI-index	s. 22, 31
G4-33 Extern granskning	s. 22
G4-34 Redogörelse för företagets bolagsstyrning	s. 86–91
G4-56 Organisationens värderingar, principer, standarder och normer	s. 22, 24

Specifika standardindikatorer

Beskrivning	Hänvisning
G4-DMA Ekonomisk prestanda	s. 6–7
G4-ECI Skapat och distribuerat värde	s. 30
G4-DMA Material	s. 26–27
G4-ENI Materialanvändning	s. 26–27
G4-DMA Energi	s. 26–27
G4-EN3 Energiförbrukning	s. 26–27
G4-EN5 Energiintensitet	s. 30
G4-DMA Utsläpp	s. 26–27
G4-EN15 Direkta utsläpp av växthusgaser (Scope 1)	s. 30
G4-EN16 Indirekt utsläpp av växthusgaser (Scope 2)	s. 30
G4-EN18 Växthusgasutsläpp intensitet	s. 30
G4-EN21 ¹⁾ Utsläpp till luft	s. 27, 30
G4-EN23 Avfall	s. 27, 30
G4-DMA Leverantörsbedömning avseende miljö	s. 28, 30
G4-EN32 Andel nya leverantörer granskade avseende miljö	s. 28
G4-DMA Hälsa och säkerhet	s. 24–25, 30
G4-LA6 ²⁾ Arbetsrelaterade skador och olyckor	s. 24–25, 30
G4-DMA Leverantörsbedömning avseende arbetsmiljö	s. 28, 30
G4-LA14 Andel nya leverantörer granskade avseende arbetsmiljö	s. 28
G4-DMA Leverantörsbedömning avseende mänskliga rättigheter	s. 28, 30
G4-HR10 Andel nya leverantörer granskade avseende mänskliga rättigheter	s. 28
G4-DMA Antikorruption	s. 24
G4-SO5 Antal rapporterade ärenden som strider mot uppförandekoden och vidtagna åtgärder	s. 24

1) Endast VOC redovisas.

2) Endast olycksfallsintensitet redovisas.

Ekonomisk översikt

Verksamheten

Nobia AB (organisationsnummer 556528-2752) är Europas ledande köks-specialist. Nobia säljer kök under ett tjugotal starka varumärken samt som kontraktstillverkare. Verksamheten består av utveckling, tillverkning, montering, försäljning och distribution av kök samt därtill relaterad service. Fokuseringen på kök gör det möjligt att dra gemensam nytta av affärsheternas kompetenser genom hela värdekedjan.

Försäljningen till konsumenter sker via egna butiker och franchisebutiker samt via ett nätverk av återförsäljare, vilket inkluderar möbelhandel, bygghandel, gör-det-själv-butiker och oberoende köks-specialister. Produkterna säljs dessutom till professionella byggbolag, vilka i sin tur säljer köken vidare till slutkunderna.

Nobia är organiserat utifrån tre geografiska regioner; Norden, Storbritannien, och Centraleuropa.

Finansiella mål

Nobias verksamhet styrs mot fyra finansiella mål, som syftar till att ge aktieägarna god avkastning och långsiktig värdeutveckling.

Tillväxt: Försäljningen ska växa organiskt och genom förvärv med i genomsnitt mer än 5 procent per år.

Lönsamhet: Nobiakoncernens rörelsemarginal (EBIT-marginal) ska överstiga 10 procent mätt över en konjunkturcykel.

Finansiering: Skuldsättningsgraden (nettoskuld/eget kapital) ska inte överstiga

100 procent. En tillfälligt högre skuldsättningsgrad kan dock accepteras, exempelvis i samband med förvärv.

Utdelning: Aktieutdelningen ska i genomsnitt ligga i intervallet 40–60 procent av årets resultat efter skatt. Vid beslut om utdelningens storlek ska hänsyn tas till bolagets aktuella kapitalstruktur.

Strategi

Nobia strävar efter att skapa lönsam tillväxt genom att tillvarata skalfördelar och synergieffekter samt utveckla sitt kunderbjudande och sina försäljningskanaler. Strategin baseras på fundamenten Effektivitet och Tillväxt, vilka syftar på effektivitetshöjande åtgärder samt aktiviteter som ska driva en ökad försäljning.

Året 2016

Nobia konsoliderades ytterligare och lönsamheten förbättrades. Den organiska försäljningstillväxten uppgick till 4 procent (7) och rörelsemarginalen fortsatte att förstärkas och nådde 10,3 procent. Årets rörelseresultat förbättrades främst som ett resultat av ökade försäljningsvolym, lägre materialpriser och förvärvet av Commodore och CIE.

Viktiga händelser

Lars Bay-Smidt, Executive Vice President, Nordic Region och chef för Nobia Danmark, lämnade Nobia den 18 januari 2016.

Den 1 februari 2016 tillträdde Rune

Stephansen tjänsten som Executive Vice President och kommersiell chef i Nobia Danmark. Tidigare var Rune Stephansen Executive Vice President och kommersiell chef i Sverige. Den 1 mars 2016 tillträdde Annica Hagen tjänsten som Executive Vice President och kommersiell chef i Sverige. Tidigare var Annica Hagen Executive Vice President, Varumärkesportfölj och Innovation. Den 1 mars 2016 tillträdde Kim Lindqvist tjänsten som Executive Vice President, Marknadsdirektör. Tidigare var Kim Lindqvist Executive Vice President, Digital och Mediastrategi.

Vid årsstämman den 11 april omvaldes Tomas Billing till styrelsens ordförande. Övriga styrelseledamöter omvaldes. Till bolagets revisor omvaldes KPMG, med George Pettersson som huvudansvarig revisor, intill slutet av nästa årsstämma. Årsstämman utsåg en valberedning bestående av Viveca Ax:son Johnson (ordförande) representerande Nordstjernan, Torbjörn Magnusson representerande If Skadeförsäkring, Lars Bergkvist representerande Lannebo fonder och Arne Löw representerande Fjärde AP-fonden samt fastställde instruktionen för valberedningen.

I slutet av april beslutade Nobias styrelse med stöd av bemyndigandet från årsstämman 2016 att överlåta återköpta aktier under prestationsaktieprogrammet 2013 som beslutades vid årsstämman 2013.

I maj inledde Nobia en process för att

Nobiakoncernen i sammandrag

Från och med 2016 redovisas Poggenpohls verksamhet som avvecklad verksamhet enligt IFRS 5 och 2015 års jämförelsetal är omräknade enligt samma redovisningsprincip.

	2015	2016	Förändring, %
Nettoomsättning, MSEK	12 266	12 648	3
Bruttomarginal, %	40,0	39,0	–
Rörelsemarginal före av- och nedskrivningar, %	12,1	12,5	–
Rörelseresultat (EBIT), MSEK	1 189	1 298	9
Rörelsemarginal (EBIT-marginal), %	9,7	10,3	–
Resultat efter finansiella poster, MSEK	1 132	1 247	10
Resultat efter skatt, MSEK	828	455	-45
Resultat per aktie efter utspädning, SEK	4,92	2,70	-45
Resultat per aktie efter utspädning exkl jämförelsestörande poster, SEK	5,36	5,36	0
Operativt kassaflöde, MSEK	770	1 031	34
Avkastning på operativt kapital, %	32,2	32,5	–
Avkastning på eget kapital, %	24,1	13,0	–
Antal anställda vid årets slut	6 539	6 445	-1

finna en partner verksam inom globala lyxprodukter, som kan bidra till att utveckla det tyska köksföretaget Poggenpohl.

Från den 1 juli 2016 ingår Niek Visarius, Executive Vice President, Supply Chain Operations, i Nobias koncernledning.

Från den 1 oktober 2016 ingår David Thorne, CIO, i Nobias koncernledning.

Mikael Norman, CFO, lämnade Nobia den 31 oktober och den 1 november 2016 tillträdde Kristoffer Ljungfelt som CFO. Kristoffer Ljungfelt har tidigare arbetat som affärsområdeschef i Sigdal samt ekonomichef i Nobia Norge och för region Norden.

Den 19 december meddelade Nobia att avtal tecknats med den tyska koncernen Adcuram om en avyttring av Poggenpohl. Samtidigt omklassificerades Poggenpohl till Avvecklad verksamhet enligt IFRS 5. Jämförelsesiffror har räknats om i denna årsredovisning. Transaktionen slutfördes den 31 januari 2017 efter godkännande från konkurrensmyndigheterna i Tyskland och Österrike.

Koncernens nettoomsättning

Nettoomsättningen uppgick till 12 648 miljoner kronor (12 266) och fördelade sig enligt följande; region Norden 5 988 miljoner kronor (5 652), region Storbritannien 6 122 miljoner kronor (6 099) och region Centraleuropa 541 miljoner kronor (518). I regionernas omsättning ingår försäljning till andra regioner.

Koncernens organiska tillväxt, det vill säga omsättningsförändringen för jämförbara enheter och justerat för valutaeffekter, var 4 procent (7). I Norden uppgick den organiska tillväxten till 6 procent (8). Region Storbritanniens organiska tillväxt var 1 procent (6) och i Centraleuropa var den 3 procent (-6).

Koncernens resultat

Koncernens rörelseresultat för kvarvarande verksamheter uppgick till 1 298 miljoner kronor (1 189). Rörelsemarginalen uppgick till 10,3 procent (9,7). Rörelseresultatet förbättrades främst som ett resultat av den ökande försäljningen, lägre materialpriser samt förvärvet av Commodore och CIE. Commodore och CIE hade under året en försäljning om 712 miljoner kronor (68). Valutakurseffekten i rörelseresultatet uppgick till -180 miljoner kronor (95).

I region Norden ökade rörelseresultatet till 856 miljoner kronor (749). Förbättringen var framförallt hänförlig till högre

försäljningsvolymen mot projektmarknaden. Valutakurseffekten i rörelseresultatet uppgick till -65 miljoner kronor (-25).

I region Storbritannien minskade rörelseresultatet till 545 miljoner kronor (567). Resultatförsämringen var främst hänförlig till negativa valutakurseffekter. Valutakurseffekten i rörelseresultatet uppgick till -115 miljoner kronor (120).

I region Centraleuropa förbättrades rörelseresultatet till 37 miljoner kronor (19). Resultatförbättringen var främst hänförlig till lägre kostnader. Valutakurseffekten i rörelseresultatet uppgick till 0 miljoner kronor (0).

Koncerngemensamma poster och elimineringsredovisade ett rörelseresultat om -140 miljoner kronor (-146). Finansiella poster uppgick till -51 miljoner kronor (-57). I finansnettot ingår nettot av avkastning på pensionstillgångar och räntekostnad på pensionskulder motsvarande -34 miljoner kronor (-42). Räntenettot uppgick till -17 miljoner kronor (-15). Resultatet efter finansiella poster förbättrades till 1 247 miljoner kronor (1 132).

Skattekostnaden uppgick till 269 miljoner kronor (263). Resultat från avvecklad verksamhet netto efter skatt uppgick till -523 miljoner kronor (-41), varav -448 miljoner kronor avsåg resultat från avyttringen av Poggenpohl, -73 miljoner kronor avsåg Poggenpohls löpande resultat samt kostnader relaterade till försäljningen av Poggenpohl, 5 miljoner kronor avsåg upplösning av en avsättning relaterad till försäljningen av Hygena och -7 miljoner kronor avsåg butiker som Nobia har förvärvat från franchisetagare med avsikten att sälja dessa vidare. Resultat efter skatt minskade till 455 miljoner kronor (828).

Årets resultat per aktie efter utspädning uppgick till 2,70 kronor (4,92). Årets resultat per aktie efter utspädning exklusive jämförelsestörande poster uppgick till 5,36 kronor (5,36).

Resultat från avvecklade verksamheter

Från och med fjärde kvartalet 2016 redovisas Poggenpohls verksamhet som avvecklad verksamhet i enlighet med IFRS 5. Helåret 2015 samt perioden januari–september 2016 har i denna årsredovisning räknats om avseende resultaträkning, organisk tillväxt, specifikation av jämförelsestörande poster, kassaflödesanalys, jämförelsedata per region och tillämpliga noter. Omräkningarna presenteras i en bilaga som återfinns på Nobias hemsida

under Investeringar/Rapporter och presentationer.

Resultat från avvecklad verksamhet netto efter skatt uppgick till -523 miljoner kronor (-41), varav -448 miljoner kronor avsåg nedskrivning av tillgångar avseende Poggenpohl, -73 miljoner kronor avsåg Poggenpohls löpande resultat samt kostnader relaterade till försäljningen av Poggenpohl, 5 miljoner kronor avsåg upplösning av en avsättning relaterad till försäljningen av Hygena och -7 miljoner kronor avsåg de butiker som Nobia har förvärvat från franchisetagare med avsikten att sälja dessa vidare.

Jämförelsestörande poster

Nobia särredovisar jämförelsestörande poster för att tydliggöra utvecklingen i den underliggande verksamheten. Med jämförelsestörande poster avses poster som stör jämförelsen såtillvida att de inte återkommer med samma regelbundenhet som andra poster.

För 2016 har inga jämförelsestörande poster belastat rörelseresultatet (-). Resultat för avvecklad verksamhet påverkades av jämförelsestörande poster om -448 miljoner kronor (-75), vilka inte är kassaflödespåverkande.

Tidigare års beslutade och genomförda strukturåtgärder belastade kassaflödet under 2016 med 1 miljon kronor (23).

Investeringar, kassaflöde och finansiell ställning

Investeringar i anläggningstillgångar uppgick till 290 miljoner kronor (410), varav 69 miljoner kronor (93) avsåg butiksinvesteringar.

Det operativa kassaflödet uppgick till 1 031 miljoner kronor (770), positivt påverkat av förändring av rörelsekapitalet och lägre investeringar.

Koncernens sysselsatta kapital uppgick till 5 182 miljoner kronor (5 369) vid periodens utgång. Nettolåneskulden uppgick vid årets slut till 493 miljoner kronor (774). Avsättning för pensioner, vilken ingår i nettolåneskulden, uppgick vid periodens slut till 955 miljoner kronor, inklusive Poggenpohl (732), medan nettoupplåningen uppgick till 0 miljoner kronor (42). Skuldsättningsgraden vid årsskiftet uppgick till 14 procent (20 procent). Det egna kapitalet uppgick vid årets slut till 3 419 miljoner kronor (3 822). Soliditeten uppgick vid årets slut till 43 procent (47).

Nobias kreditramar, som löper till och med år 2019 respektive 2017, uppgick

vid årets utgång till 1,8 miljarder kronor exklusive checkräkningskrediter. Under 2010 beviljade Svensk Exportkredit ett lån om 800 miljoner kronor. Lånet förfaller till betalning i maj 2017. Under 2014 överenskom Nobia med en mindre grupp banker om ett syndikerat lån om 1 miljard kronor, vilket löper till år 2019. Vid utgången av december 2016 var hela det syndikerade lånets kreditramar outnyttjade.

Förvärv

Inga förvärv gjordes under 2016.

Väsentliga händelser efter årets utgång

Den 31 januari 2017 slutfördes överlåtelsen av Poggenpohl till Adcuram efter godkännande från konkurrensmyndigheterna i Tyskland och Österrike.

Den 10 januari avled Nobias revisor George Pettersson. Henrik Lind, auktoriserad revisor på KPMG, valdes att efterträda George Pettersson fram till årsstämman 2017.

Framtidsutsikter

Efterfrågan på kök följer normalt samma konjunkturcykel som andra konsumentnära sällanköpsvaror. Mot bakgrund av Brexit och Europas delade konjunkturläge bedöms marknadsvillkoren och efterfrågeutvecklingen 2017 vara försiktigt utmanande. Efterfrågan i projektsegmentet i Norden bedöms under 2017 vara fortsatt stark. Nobia fortsätter att fokusera på att långsiktigt öka effektiviteten och dra större fördel av koncernens storlek, men gör även betydande satsningar i syfte att skapa lönsam tillväxt.

Personal

Medelantalet anställda uppgick under 2016 till 6 573 personer (6 473). Antalet anställda vid årets slut var 6 445 (6 539). Poggenpohl hade 481 anställda vid årets slut.

Miljö och hållbarhet

Nobia bedriver tillståndspliktig verksamhet enligt Miljöbalken genom Nobia Production Sweden AB, vilket omfattar Nobias svenska verksamheter inom produktion, logistik och inköp. Produktionsanläggningen i Tidaholm påverkade under 2016 den yttre miljön i huvudsak genom buller och utsläpp till luft i samband med ytbehandling av trädetaljer. Länsstyrelsen i Västra Götalands län är tillsynsmyndighet och beslutande avseende tillståndsförådr. Nobia Production Sweden AB är

certifierat enligt miljöledningssystemet ISO14001.

Samtliga av Nobias 13 produktionsenheter, lokaliserade i sex europeiska länder, uppfyller de miljökrav som fastställts i respektive land och elva av dessa är certifierade enligt ISO14001.

Nobia arbetar målmedvetet för att reducera koncernens koldioxidutsläpp. Under 2016 minskade koncernens koldioxidutsläpp per producerat skåp med cirka 13 procent (6). Totalt minskade koncernens koldioxidutsläpp med cirka 6 procent. Under 2015 ökade koldioxidutsläppen med 5 procent. Andra för Nobia viktiga hållbarhetsrelaterade resultatindikatorer såsom antal arbetsplatsrelaterade olyckor och antal leverantörsgrensningar presenteras på sidorna 22–31.

Produktutveckling

All produktutveckling för koncernens gemensamma sortiment sköts centralt. Arbetet med att ta fram nya produkter fokuseras till ett antal områden som svarar på uttalade kundbehov. Under processens gång utvecklas prototyper som testas på konsumenter.

Moderbolaget

Moderbolaget Nobia AB har en verksamhet som omfattar koncerngemensamma funktioner och ägande av dotterbolagen. Aktiebolaget är registrerat i Sverige och huvudkontoret ligger i Stockholm.

Moderbolagets resultat efter finansnetto uppgick till -159 miljoner kronor (305) och utgjordes främst av nedskrivning av aktier avseende Poggenpohl samt mottagna koncernbidrag och utdelningar från dotterbolag.

Aktien och ägarförhållande

Nobiaaktien är sedan 2002 noterad på NASDAQ OMX Stockholm. Aktiekapitalet i Nobia uppgår till 58 430 237 kronor, fördelat på 175 293 458 aktier med ett kvotvärde om 0,33 kronor. Nobia har endast ett aktieslag. Varje aktie, förutom återköpta egna aktier, berättigar till en röst och lika rätt till andel i bolagets kapital och vinst.

Nobia återköpte under 2007 och 2008 totalt 8 162 300 egna aktier till ett värde av 468 056 934 kronor enligt det bemyndigande som årsstämman 2007 och 2008 beslutade om. Syftet var främst att därigenom möjliggöra, helt eller delvis, förvärvsfinansiering genom betalning med egna

aktier, men också att anpassa företagets kapitalstruktur för att därigenom bidra till ett ökat aktieägarvärde.

Årsstämman 2016 bemyndigade styrelsen att besluta om återköp av upp till ett totalt eget innehav om 10 procent. Inga aktier återköptes under året.

Årsstämman 2016 bemyndigade även styrelsen att fram till årsstämman 2017 besluta om överlåtelse av återköpta aktier, med syfte att leverera aktier under prestationsaktieprogrammet som beslutades 2013. Under 2016 beslutade Nobias styrelse att överlåta 192 163 återköpta aktier, utgörande 0,11 procent av moderbolagets aktiekapital, med stöd av detta bemyndigande. Vid utgången av 2016 uppgick antalet aktier som innehågs i eget förvar efter överlåtelser till 6 819 990, motsvarande 3,9 procent av totalt antal aktier. Dessa aktier förvärvades 2007 och 2008 till ett sammanlagt värde av 391 027 401 kronor.

Vid årskiftet innehade de tio största ägarna cirka 66 procent av aktierna. Den enskilt största aktieägaren, Nordstjernan, ägde 20,0 procent av aktierna. If Skadeförsäkring ägde 10,1 procent av aktierna, Lannebo fonder ägde 9,2 procent och Fjärde AP-fonden ägde 6,4 procent.

Nobias långgivare har möjlighet att säga upp samtliga lån till betalning om kontrollen över bolaget förändras väsentligt. Om någon enskilt, eller tillsammans med andra (under formella eller informella former) erhåller kontroll över bolaget, kan långivarna säga upp samtliga utestående lån till betalning. Med kontroll över bolaget avses kontroll över mer än hälften av de totala rösterna eller kapitalet eller att direkt och avgörande inflytande finns över tillsättandet av styrelse eller koncernledning. Kontroll över bolaget anses också föreligga om någon, enskilt eller tillsammans, kan utöva direkt och avgörande inflytande på bolagets finansiella och strategiska position. Föreligger en situation där kontrollen över bolaget förändras väsentligen ska långgivare och Nobia inleda förhandlingar som maximalt kan pågå i 30 dagar. Förhandlingarna ska syfta till att en överenskommelse mellan långgivare och Nobia uppnås. Uppnås ej en överenskommelse äger långivarna rätten att säga upp samtliga utestående lån till omedelbar betalning.

Mer om aktien och ägare på sidorna 96–97.

Riktlinjer för ersättning och andra anställningsvillkor för koncernledningen 2016

Riktlinjerna 2016 överensstämmer i allt väsentligt med förslag till riktlinjer 2017.

Ersättningsutskottet

Bland styrelsens medlemmar utses ett ersättningsutskott. Utskottet har bland annat till uppgift att ta fram förslag till kompensation för VD samt att ta ställning till förslag till kompensation för de chefer som direktrapporterar till VD. Ersättningsutskottet genomför årligen uppföljning och utvärdering av pågående och under året avslutade program för rörlig ersättning. Ersättningsutskottet följer även upp och utvärderar tillämpningen av de av årsstämman beslutade riktlinjerna för ersättning och andra anställningsvillkor för koncernledningen, gällande ersättningsstrukturer och ersättningsnivåer, samt överväger behovet av förändringar i övrigt.

I samband med utvärderingen har ersättningsutskottet konstaterat att ersättningen till ledande befattningshavare under 2016 följt de på årsstämman 2016 beslutade ersättningsriktlinjerna. Enligt ersättningsutskottets bedömning har riktlinjerna varit ändamålsenliga och tillämpningen av dem korrekt.

I syfte att öka högre befattningshavares engagemang och ägande i bolaget samt att attrahera, motivera och kvarhålla nyckelmedarbetare inom koncernen har Nobia sedan 2005, efter beslut på respektive årsstämma, genomfört långsiktiga prestationsrelaterade incitamentsprogram.

Vid årsstämmorna 2012, 2013, 2014 och 2015 beslutades om inrättandet av långsiktiga incitamentsprogram baserat på så kallade matchnings- och prestationsaktier (Prestationsaktieprogram 2012–2015). Ersättningsutskottets utvärdering visar att de villkor som uppställts för prestationsaktieprogrammen bedöms som ändamålsenliga och relevanta och enligt ersättningsutskottets bedömning finns det därför skäl att fortsätta med ett långsiktigt incitamentsprogram. Ersättningsutskottet har bedömt att prestationsaktieprogrammets utformning kan förändras i vissa avseenden, bland annat i syfte att ytterligare stärka kravet på prestation från deltagaren för att erhålla aktietilldelning.

Förslag till riktlinjer för ersättning och andra anställningsvillkor för koncernledningen 2017

Styrelsen för Nobia AB föreslår att årsstämman 2017 beslutar om följande riktlinjer för bestämmande av ersättning och anställningsvillkor till VD och den övriga koncernledningen. Koncernledningen, inklusive VD, består för närvarande av 13 personer.

Styrelsen anser, baserat på bland annat den uppföljning och utvärdering som ersättningsutskottet genomfört, att ifrågasättande förslag till beslut om riktlinjer för ersättning och andra anställningsvillkor för koncernledningen, vilka väsentligen överensstämmer med de riktlinjer som fastställdes av årsstämman föregående år, är en balanserad avvägning mellan fast kontantlön, rörlig kontantlön, långsiktig aktierelaterad ersättning, pensionsvillkor samt övriga förmåner. Nobias policy är att den totala ersättningen ska ligga på marknadsnivå. En löpande befattningsvärdering görs för att säkerställa marknadsnivåer i respektive land.

Medlemmar i koncernledningen har såväl en fast som en rörlig lönedel. Grundprincipen är att den rörliga lönedelen kan uppgå till maximalt 40 procent av fast årslön. Undantaget är VD vars rörliga lönedel kan uppgå till maximalt 65 procent av fast årslön. Undantag kan även göras för andra ledande befattningshavare efter beslut i styrelsen. Som framgår av det separata beslutsförslaget till årsstämman om ett långsiktigt prestationsaktieprogram innebär deltagande i programmet att den maximala rörliga lönedelen justeras ned för deltagaren ifråga. Den fasta lönedelen för VD och koncernledning för år 2017 kommer att vara oförändrad jämfört med föregående år. Den rörliga lönedelen fördelas normalt i ett antal delmål, exempelvis koncernens resultat, resultatet i den enhet man ansvarar för och individuella/kvantitativa mål. Den rörliga lönedelen baseras på en intjäningsperiod om ett år. Målen för VD fastställs av styrelsen. För övriga befattningshavare fastställs målen av VD efter tillstyrkande av styrelsens ersättningsutskott.

Kostnaden för koncernledningens rörliga lön kan vid maximalt utfall, vilket förutsätter att samtliga bonusgrundande mål är uppfyllda, beräknas uppgå till cirka 15 100 000 kronor (exklusive sociala avgifter). Beräkningen har gjorts baserat på koncernledningens nuvarande samman-

sättning samt utan att beakta eventuella minskningar av den maximala rörliga lönedelen som följer av deltagande i det långsiktiga prestationsaktieprogrammet.

Koncernledningsmedlemmar anställs i Sverige har rätt till pensioner enligt ITP-systemet eller motsvarande. Pensionsåldern är 65 år. I tillägg till ITP-planen har ledningen möjlighet efter beslut i styrelsen till en utökad premiebaserad pensionsrätt på lönedelar över 30 basbelopp.

Koncernledningens anställningsavtal inkluderar ersättnings- och uppsägningsbestämmelser. Enligt dessa avtal kan anställning vanligen upphöra på den anställdes begäran med en uppsägningstid om sex månader och på bolagets begäran med en uppsägningstid om tolv månader.

Vid årsstämman 2012, 2013, 2014 och 2015 beslutades om inrättande av långsiktiga incitamentsprogram baserat på så kallade matchnings- och prestationsaktier istället för personaloptioner. Programmen, vilka omfattar cirka 100 personer, bestående av ledande befattningshavare och personer med högre chefsbefattningar, bygger på att deltagarna investerar i Nobiaaktier som "läses in" i programmet. Varje Nobiaaktie som deltagarna investerar i inom ramen för programmet ger deltagarna rätt att, efter en intjänandeperiod om cirka tre år och förutsatt att vissa villkor är uppfyllda, vederlagsfritt tilldelas matchnings- och prestationsaktier i Nobia. Villkoren är kopplade dels till deltagarens fortsatta anställning och ägande av investerade aktier, dels till uppfyllande av ett finansiellt prestationsmål. Styrelsen fastställde maximinivån för tilldelning av prestationsaktierätter under Prestationsaktieprogram 2015 till en ackumulerad vinst per aktie exklusive jämförelsestörande poster om 10,25 kronor. Eftersom den ackumulerade vinsten per aktie inklusive jämförelsestörande poster för räkenskapsåret 2015 och exklusive jämförelsestörande poster för räkenskapsåret 2016 uppgick till 10,30 kronor uppnåddes det av styrelsen fastställda målet till 100 procent och tilldelning av prestationsaktierätter under Prestationsaktieprogram 2015 kommer således att ske efter första kvartalsrapporten 2018. Kostnaderna för programmet har redovisats inför respektive årsstämma och i Nobias årsredovisningar. Styrelsen ska äga rätt att frångå ovanstående riktlinjer om styrelsen bedömer att det i ett enskilt fall finns särskilda skäl som motiverar det.

Enligt beräkningar kommer Nobia att ha en förpliktelse att leverera matchningsaktier till deltagarna i Prestationsaktieprogram 2014 efter första kvartalsrapporten 2017.

Vid årsstämman 2016 beslutades om inrättande av ett nytt långsiktigt incitamentsprogram som riktar sig till samma målgrupp och i stort överensstämmer med föregående års program. Även inför årsstämman 2017 har styrelsen föreslagit ett långsiktigt prestationsaktieprogram som överensstämmer med föregående års program. Prestationsaktieprogram 2017 omfattar cirka 100 personer bestående av ledande befattningshavare och personer med högre chefsbefattningar inom Nobiakoncernen. Deltagarna tilldelas prestationsbaserade aktierätter som ger rätt till aktier. Efter intjänandeperioden kommer deltagarna att vederlagsfritt tilldelas aktier i Nobia förutsatt att vissa villkor är uppfyllda. För att vara berättigad till tilldelning av aktier krävs att deltagaren haft fortsatt anställning i Nobiakoncernen under intjänandeperioden. Tilldelning av aktier kräver därutöver att ett finansiellt prestationsmål relaterat till ackumulerad vinst per aktie för Nobia under räkenskapsåren 2017–2018 uppnåtts.

Deltagande i Prestationsaktieprogram 2017 innebär att den maximala rörliga ersättningen år 2017 för deltagaren justeras ned med tio procentenheter (VD), fem procentenheter (koncernledningen) respektive tre procentenheter (övriga högre chefsbefattningar). Antalet aktierätter som en deltagare kan bli tilldelad är beroende av deltagarens årslön (baserat på deltagarens månadslön mars 2017) samt vilken kategori deltagaren tillhör. För varje deltagare fastställer styrelsen ett tilldelningsvärde relativt till deltagarens årslön. Tilldelningsvärdet för VD uppgår till 50 procent av årslönen och för den övriga koncernledningen uppgår tilldelningsvärdet till 30 procent av årslönen. För övriga chefer med högre chefsbefattningar uppgår tilldelningsvärdet till 20 procent av årslönen. Den aktiekurs som ska ligga till grund för beräkningen av antalet aktierätter ska motsvara en genomsnittlig volymvägd betalkurs under en given tidsperiod. Denna tidsperiod är de första tio handelsdagarna efter dagen för offentliggörande av Nobias delårsrapport för det första kvartalet 2017. Det individuella tilldelningsvärdet divideras därefter med aktiekursen för att erhålla det totala antalet aktierätter per deltagare. Tilldelning av Nobiaaktier ska normalt ske inom två veckor efter

offentliggörande av Nobias delårsrapport för första kvartalet 2020.

För aktierätter ska följande villkor gälla: Aktierätter tilldelas vederlagsfritt, rätt att erhålla aktier enligt aktierätterna förutsätter, med vissa begränsade undantag, att deltagaren förblir anställd inom Nobia-koncernen. För tilldelning av aktier krävs därutöver att ett finansiellt prestationsmål uppnåtts av Nobia. Deltagarna har inte rätt att överlåta, pantsätta eller avyttra aktierätter eller att utöva några aktieägar-rättigheter avseende aktierätterna under intjänandeperioden. Nobia kommer inte att kompensera deltagarna i programmet för lämnade ordinarie utdelningar avseende de aktier som aktierätter berättigar till.

Antalet aktierätter som berättigar till tilldelning beror på grad av måluppfyllelse av ett av styrelsen fastställt intervall avseende Nobias ackumulerade vinst per aktie under räkenskapsåren 2017 och 2018. Utfallet kommer att mätas linjärt, varvid, om fastställt miniminivå uppnås så berättigar 25 procent av aktierätterna till aktier. Uppnås inte miniminivån i intervallet kommer inte aktierätterna att berättiga till några aktier och uppnås maximinivån i intervallet berättigar varje aktierätt till en Nobiaaktie.

Aktierätterna kan inte pantsättas eller överlåtas till andra. Ett uppskattat värde för varje rättighet kan dock beräknas. Styrelsen har uppskattat det genomsnittliga värdet för varje aktierätt till 77,0 kronor. Uppskattningen baseras på allmänt vedertagna värderingsmodeller med användning av stängningskursen för Nobiaaktien den 24 februari 2017 med avdrag för nuvärdet av uppskattad utdelning avseende räkenskapsåren 2017–2019. Vid antagande om att samtliga personer som erbjudits deltagande i programmet deltar, ett 100-procentigt uppfyllande av det finansiella prestationsmålet samt uppskattningar avseende personalomsättning, så uppgår det totala uppskattade värdet av aktierätterna till cirka 22,4 miljoner kronor. Värdet motsvarar cirka 0,1 procent av Nobias börsvärde per den 24 februari 2017.

Kostnaderna bokförs som personalkostnader i resultaträkningen över intjänandeperioden, i enlighet med IFRS 2 Aktierelaterade ersättningar. Sociala avgifter kommer att kostnadsföras mot resultaträkningen enligt UFR 7 under intjänandeperioden. Storleken på dessa kostnader kommer att beräknas baserat på Nobias aktiekursutveckling under intjänandeperioden och tilldelningen av aktierätter. Vid

ovan angivna antaganden samt baserat på en oförändrad aktiekurs under program-mets löptid och en intjänandeperiod om cirka tre år beräknas kostnaden för Prestationsaktieprogram 2017 inklusive sociala avgifter uppgå till cirka 28,7 miljoner kronor, vilket på årsbasis motsvarar cirka 0,3 procent av Nobias totala personalkostnader under räkenskapsåret 2016. Programmet har ingen begränsning avseende maximal vinst per aktierätt för deltagarna och därför kan ingen maximal social avgift beräknas.

Styrelsen ska äga rätt att frånga ovanstående riktlinjer om styrelsen bedömer att det i ett enskilt fall finns särskilda skäl som motiverar det.

Förslag till beslut om vinstdisposition

Till årsstämmans förfogande står följande medel i moderbolaget:

Överkursfond	52 225 486
Balanserat resultat	1 557 202 930
Årets resultat	-178 981 283
Summa kronor	1 430 447 133

Styrelsen föreslår att samtliga till årsstämmans förfogande stående vinstmedel disponeras på följande sätt:

Till aktieägarna utdelas 3,00 kronor per aktie	505 420 404
I ny räkning överföres	925 026 729
Summa kronor	1 430 447 133

Styrelsen föreslår att utdelningen för räkenskapsåret 2016 fastställs till 3,00 kronor per aktie (2,50). Som avstämningsdag för rätt att erhålla utdelning föreslås måndagen den 10 april 2017. Om årsstämman beslutar i enlighet med förslaget beräknas utdelningen kunna utbetalas torsdagen den 13 april 2017.

Risker och riskhantering

Nobia är exponerat för såväl affärsmässiga som finansiella risker. De affärsmässiga riskerna kan delas upp i strategiska, affärsutvecklingsrelaterade, operationella, hållbarhetsrelaterade samt politiska och legala risker. De finansiella riskerna är hänförliga till valutor, räntor, likviditet, upplåning och kreditgivning samt finansiella instrument och pensioner.

All affärsverksamhet är förenad med risker. Risker som kan hanteras väl kan leda till möjligheter, medan risker som inte hanteras rätt kan leda till skador och förluster. Riskhanteringen i Nobia syftar till att skapa medvetenhet om risker och därmed begränsa, kontrollera och hantera dessa, samtidigt som affärsmöjligheter tillvaratas och lönsamheten stärks.

Identifierade väsentliga risker hanteras löpande på alla nivåer inom Nobia och i den strategiska planeringen. Inför aktieägarna svarar styrelsen för bolagets riskhantering. Företagsledningen rapporterar riskfrågor löpande till styrelsen.

Strategiska risker

Företagsstyrnings- och policyrisker

Företagsstyrnings- och policyrisker hanteras genom att Nobia kontinuerligt utvecklar internkontrollen.

Intern spridning av för ändamålet anpassad information säkerställs genom koncernens ledningssystem och processer. Dessa beskrivs utförligare i Bolagsstyrningsrapporten, avsnitt Koncernledning på sidan 89.

Affärsutvecklingsrisker

Risker förknippade med affärsutveckling såsom förvärv och större strukturella förändringar hanteras av koncernens M&A-avdelning och centrala programkontor samt genom de specifika projektgrupper som organiseras för de olika projekten. Fortlöpande uppföljning utförs mot ursprungliga planer och förväntade utfall. Mer långsiktiga risker hanteras i första hand vid styrelsens behandling av koncernens strategiska planering. I samband med denna utvärderas och diskuteras Nobias affärsutveckling utifrån externa och interna överväganden.

Operationella risker

Marknad och konkurrens

Nobia verkar på konkurrensutsatta och mogna marknader. Under normala marknadsförhållanden innebär detta att underliggande efterfrågan är relativt stabil. Priskonkurrensen är dock fortsatt hård. I till exempel Österrike har hård konkurrens och måttlig konjunkturutveckling under 2016 påverkat efterfrågan negativt. Den makroekonomiska osäkerheten i Storbritannien har ökat till följd av Brexit och har under 2016 påverkat Nobia genom negativa valutakurseffekter och något försvagad efterfrågan i slutet av året. Nobias försäljning i Storbritannien uppgick 2016 till cirka 50 procent av koncernens totala försäljning.

Efterfrågan på Nobias produkter påverkas av utvecklingen på bostadsmarknaden, där såväl priser som antal transaktioner och tillgång till finansiering är viktiga omständigheter. Den europeiska köksmarknaden uppskattas till fyra femtedelar utgöras av köp för renovering och till en femtedel köp för nybyggnation. Nobias strategi är baserad på såväl storskalig produktförsörjning som produktutveckling och utnyttjandet av koncernens starka varumärken positionerade på olika marknader och i olika försäljningskanaler. Nobias olika erbjudanden bygger även på strategin att ge kunden mervärde i form av kompletta lösningar med tillbehör och installation.

Efterfrågan i de nordiska länderna har under 2016 visat en förbättring inom projektsegmentet medan efterfrågan i konsumentsegmentet varit något svagare. I Centraleuropa var efterfrågan fortsatt svag under året. Bolagets konjunkturberoende avviker inte från vad som i övrigt förekommer inom branschen. Nobia har ett strukturerat och proaktivt sätt att följa variationer i efterfrågan. Kraftfulla åtgärder och besparingspaket för att anpassa

kapaciteten har visat att Nobia kan justera kostnadsnivån när efterfrågan på koncernens produkter minskar. Nobia har under 2016 ökat antal sålda kök samt fortsatt att höja sina priser där så varit möjligt, vilket har påverkat nettoomsättningen och lönsamheten positivt jämfört med 2015.

Kunder

Kök till slutkunder säljs genom 263 egna butiker och via ett nätverk av franchisebutiker samt genom byggvaruhus, möbelvaruhus och andra återförsäljare. Försäljning genom egna butiker och franchisebutiker är en medveten strategi för att nå ett större inflytande på kökserbjudandet till slutkund, vilket bland annat bidrar till samordning av koncernens varuförsörjning. Med egna butiker stärks möjligheten att profilera koncepten med större mervärde. En risk är att återförsäljare inte klarar åtaganden i ingångna avtal, vilket kan påverka försäljningen negativt.

Försäljning till professionella kunder, så kallad projektförsäljning, sker till regionala och lokala byggbolag via en specialiserad säljorganisation eller direkt via butiksnätet. Koncentrationen till dessa enskilt större kunder innebär såväl en ökad risk för förlorad försäljning för det fall en större kund går förlorad, som en ökad kreditrisk.

Varukedjan

Nobias kostnadsstruktur under 2016 utgjordes till cirka 60 procent av rörliga kostnader (råmaterial, komponenter, tillbehör), cirka 30 procent halvrörliga kostnader (personalkostnader, marknadsföring, underhåll) och cirka 10 procent fasta kostnader (hyror, avskrivningar, försäkringar). Fördelningen är relativt lika mellan huvudmarknaderna, förutom att region Storbritannien har en något större andel fasta kostnader till följd av sitt omfattande egna butiksnät.

Nobias egen tillverkning utgörs i huvudsak av produktion av skåp och luckor samt montering av dessa, tillsammans med inköpta komponenter.

Nobia köpte under 2016 material och komponenter för cirka 5,7 miljarder kronor, varav cirka 20 procent avsåg råmaterial (såsom spånskivor och förpackningsmaterial), cirka 55 procent komponenter (såsom handtag, bänkskivor och gångjärn) och cirka 25 procent handelsvaror (såsom vitvaror). Underliggande råvaror som koncernen främst är exponerad mot är trä, stål, aluminium och plast. Kostnads-

variationer kan orsakas av förändringar av världsmarknadspriser på råmaterial eller leverantörers förmåga att leverera. Nobias inköpsorganisation arbetar nära leverantörerna för att säkerställa effektiva materialflöden. Under 2016 minskade Nobias kostnader för material med cirka 2,5 procent huvudsakligen till följd av lägre priser på spånskivor. Jämfört med 2015 var priset för spånskivor cirka 2,8 procent lägre varav cirka 4,3 procent lägre i Storbritannien, cirka 2,2 procent lägre i region Norden och cirka 0,7 procent lägre i region Centraleuropa. Marknadspriserna på övrigt råmaterial och komponenter såsom metaller, olja och förpackningsmaterial steg i genomsnitt något under 2016. Priser på träbaserade produkter var oförändrade. Bland annat till följd av ökad efterfrågan från husbyggnadsindustrin samt svag konkurrens bland leverantörer förväntas efterfrågan på skivmaterial öka. Koncernens funktioner för inköp och produktion utvärderas fortlöpande i syfte att sänka produktkostnaderna.

Egendomsrisker i form av produktionsbortfall vid exempelvis brand vid tillverkande enheter minimeras genom att Nobia tillsammans med koncernens försäkringsgivare och riskkonsultföretaget AON genomför årliga tekniska riskinspektioner där avvikelser mot Nobias "Standard för skadeförebyggande arbete" rapporteras. Förebyggande åtgärder implementeras löpande för att minska risken för avbrott i verksamheten.

Strategi och omstrukturering

Nobias förmåga att öka lönsamheten och avkastningen för aktieägarna är till stor del beroende av hur väl koncernen lyckas utveckla innovativa produkter, upprätthålla en kostnadseffektiv tillverkning samt tillvarata synergieffekter. Hantering av strukturåtgärder är en väsentlig faktor för att bibehålla och öka konkurrenskraften i Nobia. Under 2016 har arbetet fortsatt med samordning av koncernens varumärkesportfölj och innovation samt sortimentsutveckling, produktion och inköp. Under 2016 har Nobia fortsatt att investera i digitala hjälpmedel såsom ritverktyg och e-handelstjänster vilket möjliggör för kunderna att både rita och köpa sitt kök via nätet. Den strategiska inriktningen beskrivs närmare på sidorna 8–10. Verkställandet av dessa planer innebär operationella risker, vilka dagligen adresseras i det pågående förändringsarbetet. Omstrukturer-

ing är en komplex process som kräver hantering av en rad olika aktiviteter och risker.

Humankapitalrisker

Nobia strävar efter att vara en attraktiv arbetsgivare, vilket är en viktig framgångsfaktor. För att säkerställa tillgång till och kompetensutveckling för motiverade medarbetare, hanteras chefsförsörjning och ledarutveckling på koncerngemensam nivå.

Hållbarhetsrelaterade utmaningar och möjligheter

Nobias produkter omfattas av internationella och lokala regelverk rörande miljöpåverkan och andra effekter som uppstår vid produktion och transport av kök, till exempel utsläpp av avgaser och emissioner, buller, avfall och säkerhet. Nobia arbetar löpande med anpassning till erforderliga förväntningar och krav. Den närmaste framtidens krav inom ovan nämnda områden är kända och förutsatt att dessa inte förändras markant bedöms nuvarande produkter samt pågående utvecklingsaktiviteter vara tillräckliga för att möta dessa krav. För mer information om hållbarhet se sidorna 22–31.

Politiska och legala risker

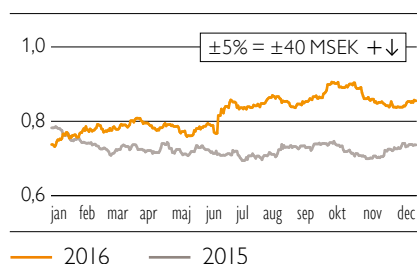
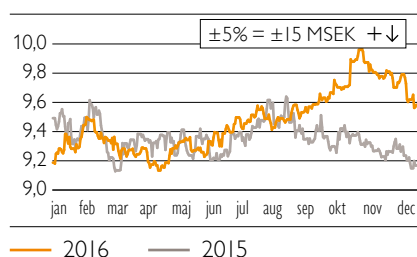
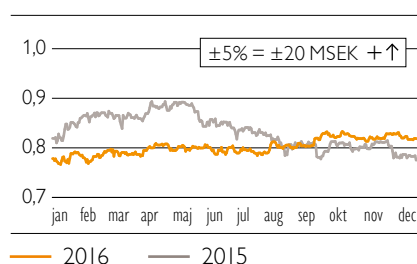
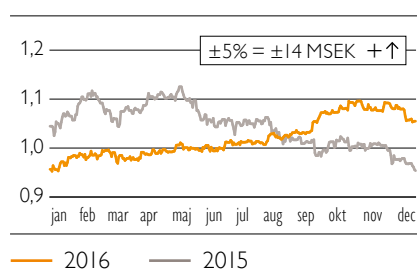
Förändringar av lokala skattelagstiftningar i länder där Nobia verkar kan påverka efterfrågan på bolagets produkter. Subventioner avseende nybyggnationer och/eller renovering eller förändrad beskattning av boendet kan påverka efterfrågan. Skattemässigt avdrag för arbetskostnaden vid renoveringsarbeten, så kallat ROT-avdrag, har till exempel påverkat efterfrågan på ett positivt sätt i flera av de nordiska länderna. I Sverige har förändringen av ROT-avdraget under 2016 påverkat efterfrågan negativt.

Finansiella risker

Utöver strategiska och operationella risker är Nobia exponerat för olika finansiella risker. Dessa är huvudsakligen hänförliga till valutor, räntor, likviditet, upplåning, kreditgivning, finansiella instrument och pensioner. Samtliga dessa risker hanteras i enlighet med den finanspolicy som fastställts av styrelsen.

Valutaexponering

Nobias närvaro med tillverkning och försäljning i ett flertal länder gör att valutaeffekterna balanseras till viss del. Den

EUR/GBP**EUR/SEK****NOK/DKK****NOK/SEK**

viktigaste valutapåverkan kommer från transaktionsflöden; när inköp och/eller produktion görs i en valuta och försäljning sker i en annan valuta. Koncernen använder valutaderivat för att säkra en del av den valutaexponering som uppstår. Valutasäkringen gör att de valutarörelser som sker idag till viss del får en fördröjd inverkan. Nobia påverkas också av omräkningsdifferenser när koncernens försäljning och operativa resultat omräknas till svenska kronor.

Känslighetsanalys – transaktionseffekter valutor

I diagrammen visas de viktigaste valutaparen och utvecklingen 2016 jämfört med 2015. Generellt gynnas Nobias resultat av en svag euro och dansk krona samt en stark norsk krona och brittiskt pund.

En betydande del av den engelska verksamhetens inköp av komponenter görs i euro och färdiga produkter säljs sedan i brittiska pund. Nettoeffekten i detta valutapar innebär att en stark euro jämfört med pund är negativt för koncernen.

En andel av den svenska verksamhetens kostnader för materialinköp sker i euro. En stark svensk krona jämfört med euro är därför positivt för koncernen. En betydande del av den svenska produktionen av komponenter och färdiga produkter säljs i Norge. En svag svensk krona jämfört med den norska kronan är därför positivt för koncernen.

Den danska enheten har betydande försäljning i framförallt Norge, men även i Sverige. En svag dansk krona jämfört med de norska och svenska kronorna är därför positivt för koncernen.

För ytterligare beskrivning samt känslighetsanalys hänvisas till Not 2 Finansiella risker på sidan 58.

Värdeförändring i balansräkning

Utöver de finansiella risker som regleras i den av styrelsen antagna finanspolicyn finns risk för värdeförändring i balansräkningen.

För prövning av tillgångsvärden och värdering av skuldposter i balansräkningen tillämpas ett strukturerat arbetssätt.

Nedskrivningsprövning av goodwill

Nobias balansräkning innehåller förvärvsgoodwill om 2 359 miljoner kronor (2 551). Värdet av denna tillgångspost prövas årligen och oftare om det finns någon indikation på nedskrivningsbehov. Under 2016 har prövningen inte visat på nedskrivningsbehov. För ytterligare beskrivning hänvisas till Not 1 Väsentliga redovisningsprinciper på sidorna 52–57 samt Not 14 Immateriella tillgångar på sidan 66.

Beräkning av pensionsskuld

Nobias balansräkning innehåller pensions-skuld, som avser förmånsbestämda pensionsplaner i Storbritannien, Österrike, Tyskland och Sverige, om 955 miljoner kronor (732). Samtliga pensionsplaner beräknas årligen av aktuarier enligt IAS 19.

För ytterligare beskrivning hänvisas till Not 1 Väsentliga redovisningsprinciper på sidorna 52–57 och Not 25 Avsättning för pensioner på sidan 72.

Finansiella rapporter – Koncern och moderbolag

Koncernens resultaträkning	42
Koncernens totala resultaträpport	43
Kommentarer och analyser till resultaträkning	44
Koncernens balansräkning	46
Kommentarer och analyser till balansräkning	47
Förändring i koncernens eget kapital	48
Koncernens kassaflödesanalys och kommentarer	49
Moderbolagets resultat- och balansräkning och kassaflödesanalys	50
Moderbolagets förändring i eget kapital	51
Not 1 Väsentliga redovisningsprinciper	52
2 Finansiella risker	58
3 Rörelsesegment	60
4 Personalkostnader och ledande befattningshavares ersättningar	61
5 Medelantal anställda	64
6 Ersättning till revisorer	65
7 Avskrivningar och nedskrivningar per funktion	65
8 Övriga rörelseintäkter	65
9 Övriga rörelsekostnader	65
10 Kostnader fördelade på kostnadsslag	65
11 Operationella leasingavtal	65
12 Finansiella intäkter och kostnader	65
13 Skatt på årets resultat	66
14 Immateriella tillgångar	66
15 Materiella anläggningstillgångar	67
16 Finansiella anläggningstillgångar	68
17 Aktier och andelar i dotterföretag	69
18 Derivatinstrument	70
19 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	70
20 Likvida medel	71
21 Aktiekapital	71
22 Reserver i eget kapital	71
23 Resultat per aktie	71
24 Disposition av företagets vinst eller förlust	72
25 Avsättningar för pensioner	72
26 Uppskjuten skatt	74
27 Övriga avsättningar	75
28 Skulder till kreditinstitut	75
29 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	75
30 Finansiella tillgångar och skulder	76
31 Ställda säkerheter, eventalförpliktelser/ansvarförbindelser samt åtaganden	77
32 Avvecklad verksamhet	77
33 Tillgångar som innehas för försäljning	78
34 Företagsförvärv	78
35 Transaktioner med närstående	79
36 Händelser efter balansdagen	79

Koncernens resultaträkning

MSEK	Not	2015	2016
Nettoomsättning	3	12 266	12 648
Kostnad sålda varor	4, 7, 10, 11, 25	-7 360	-7 715
Bruttovinst		4 906	4 933
Försäljningskostnader	4, 7, 10, 11, 25	-3 108	-2 987
Administrationskostnader	4, 6, 7, 10, 11, 25	-640	-695
Övriga rörelseintäkter	8	70	156
Övriga rörelsekostnader	9	-39	-109
Rörelseresultat		1 189	1 298
Finansiella intäkter	12	34	22
Finansiella kostnader	12	-91	-73
Resultat efter finansiella poster		1 132	1 247
Skatt på årets resultat	13, 26	-263	-269
Årets resultat från kvarvarande verksamheter		869	978
Resultat från avvecklad verksamhet, netto efter skatt	32	-41	-523
Årets resultat		828	455
Årets resultat hänförligt till:			
Moderbolagets aktieägare		829	456
Innehav utan bestämmande inflytande		-1	-1
Årets resultat		828	455
Resultat per aktie, före utspädning, SEK ¹⁾	23	4,93	2,71
Resultat per aktie, efter utspädning, SEK ¹⁾	23	4,92	2,70
Resultat per aktie för kvarvarande verksamheter, före utspädning, SEK	23	5,17	5,81
Resultat per aktie för kvarvarande verksamheter, efter utspädning, SEK	23	5,16	5,80
Antal aktier före utspädning ²⁾	23	168 281 305	168 473 468
Genomsnittligt antal aktier före utspädning ²⁾	23	168 059 727	168 425 427
Antal aktier efter utspädning ²⁾	23	168 656 683	168 675 775
Genomsnittligt antal aktier efter utspädning ²⁾	23	168 516 820	168 664 296

1) Resultat per aktie hänförligt till moderbolagets aktieägare.

2) Utestående aktier med avdrag för återköpta aktier.

Koncernens totala resultatrapport

MSEK	Not	2015	2016
Årets resultat		828	455
Övrigt totalresultat			
Poster som omförts eller kan komma att omföras till årets resultat			
Valutakursdifferenser vid omräkning av utlandsverksamheter	22	-89	-172
Kassaflödessäkringar före skatt	22	4	-8
Skatt hänförligt till periodens förändring av säkringsreserv	22	-1	2
		-86	-178
Poster som inte kommer att omföras till årets resultat			
Omvärdering av förmånsbestämda pensionsplaner	25	170	-312
Skatt hänförligt till omvärdering av förmånsbestämda pensionsplaner		-34	49
		136	-263
Årets övrigt totalresultat		50	-441
Årets summa totalresultat		878	14
Årets summa totalresultat hänförligt till:			
Moderbolagets aktieägare		879	15
Innehav utan bestämmande inflytande		-1	-1
Årets summa totalresultat		878	14

Kommentarer och analyser till resultaträkning

Nettoomsättningen ökade med 3 procent till 12 648 miljoner kronor (12 266). För jämförbara enheter och justerat för valutaeffekter var förändringen 4 procent. Sambandet framgår av nedanstående tabell.

Analys av omsättningen, %	2016				2016	
	I	II	III	IV	%	MSEK
2015						12 266
Organisk tillväxt	3	4	3	5	4	434
– varav region Norden ¹⁾	4	4	9	9	6	334
– varav region Storbritannien ¹⁾	2	3	-2	1	1	83
– varav region Centraleuropa ¹⁾	5	11	-2	0	3	17
Valutapåverkan	-3	-4	-8	-4	-5	-611
Försäljning till Hygena	-1	-1	-1	-1	-1	-86
Förvärvade verksamheter	3	4	8	4	5	645
2016	2	3	3	5	3	12 648

1) Organisk tillväxt för respektive organisatorisk region.

Nettoomsättning och resultat per region

MSEK	Region Norden		Region Storbritannien		Region Centraleuropa		Koncerngemensamt och elimineringsar		Koncernen	
	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016
Nettoomsättning från externa kunder	5 651	5 987	6 099	6 122	516	539	–	–	12 266	12 648
Nettoomsättning från andra regioner	1	1	–	–	2	2	-3	-3	–	–
Summa nettoomsättning	5 652	5 988	6 099	6 122	518	541	-3	-3	12 266	12 648
Bruttovinst	2 254	2 402	2 463	2 323	161	172	28	36	4 906	4 933
Bruttomarginal, %	39,9	40,1	40,4	37,9	31,1	31,8	–	–	40,0	39,0
Rörelseresultat	749	856	567	545	19	37	-146	-140	1 189	1 298
Rörelsemarginal, %	13,3	14,3	9,3	8,9	3,7	6,8	–	–	9,7	10,3

Årets av- och nedskrivningar på anläggningstillgångar redovisade i rörelseresultatet uppgick till 287 miljoner kronor (297).

Valutakurspåverkan (Rörelseresultat)

	Omräkningseffekt		Transaktionseffekt		Total effekt	
	2015	2016	2015	2016	2015	2016
Region Norden	5	0	-30	-65	-25	-65
Region Storbritannien	70	-60	50	-55	120	-115
Region Centraleuropa	0	0	0	0	0	0
Koncernen	75	-60	20	-120	95	-180

Kvartalsdata per region

	2015				2016			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Nettoomsättning, MSEK								
Norden	1 385	1 609	1 237	1 421	1 398	1 626	1 355	1 609
Storbritannien	1 522	1 571	1 535	1 471	1 578	1 633	1 495	1 416
Centraleuropa	113	129	151	125	117	144	150	130
Koncerngemensamt och eliminerings	-1	-1	0	-1	-2	0	-1	0
Koncernen	3 019	3 308	2 923	3 016	3 091	3 403	2 999	3 155
Bruttovinst, MSEK								
Norden	550	659	491	554	548	673	537	644
Storbritannien	604	636	631	592	621	636	573	493
Centraleuropa	37	36	48	40	36	50	50	36
Koncerngemensamt och eliminerings	8	6	9	5	10	6	10	10
Koncernen	1 199	1 337	1 179	1 191	1 215	1 365	1 170	1 183
Bruttomarginal, %								
Norden	39,7	41,0	39,7	39,0	39,2	41,4	39,6	40,0
Storbritannien	39,7	40,5	41,1	40,2	39,4	38,9	38,3	34,8
Centraleuropa	32,7	27,9	31,8	32,0	30,8	34,7	33,3	27,7
Koncernen	39,7	40,4	40,3	39,5	39,3	40,1	39,0	37,5
Rörelseresultat, MSEK								
Norden	151	254	172	172	163	271	185	237
Storbritannien	94	156	163	154	111	175	166	93
Centraleuropa	5	2	11	1	5	13	14	5
Koncerngemensamt och eliminerings	-39	-34	-29	-44	-34	-39	-29	-38
Koncernen	211	378	317	283	245	420	336	297
Rörelsemarginal, %								
Norden	10,9	15,8	13,9	12,1	11,7	16,7	13,7	14,7
Storbritannien	6,2	9,9	10,6	10,5	7,0	10,7	11,1	6,6
Centraleuropa	4,4	1,6	7,3	0,8	4,3	9,0	9,3	3,8
Koncernen	7,0	11,4	10,8	9,4	7,9	12,3	11,2	9,4

Koncernens balansräkning

MSEK	Not	2015-12-31	2016-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella tillgångar	14		
Goodwill		2 551	2 359
Övriga immateriella tillgångar		146	126
		2 697	2 485
Materiella anläggningstillgångar	15		
Byggnader och mark		779	586
Pågående investeringar och förskott		46	151
Maskiner och andra tekniska anläggningar		565	441
Inventarier, verktyg och installationer		332	206
		1 722	1 384
Räntebärande långfristiga fordringar (R)	16	3	3
Andra långfristiga fordringar	16	34	28
Uppskjutna skattefordringar	26	241	176
Summa anläggningstillgångar		4 697	4 076
Varulager			
Råvaror och förnödenheter		302	231
Varor under tillverkning		78	71
Färdiga varor		434	413
Handelsvaror		120	142
		934	857
Kortfristiga fordringar			
Aktuella skattefordringar		28	13
Kundfordringar	2	1 269	1 240
Derivatinstrument	2,18	18	9
Räntebärande kortfristiga fordringar (R)		5	1
Övriga fordringar	2	87	7
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	19	258	291
Tillgångar som innehas för försäljning	33	8	506
		1 673	2 067
Likvida medel (R)	20	765	1 005
Summa omsättningstillgångar		3 372	3 929
Summa tillgångar		8 069	8 005
Varav räntebärande poster (R)		773	1 009

MSEK	Not	2015-12-31	2016-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Hänförligt till moderbolagets aktieägare			
Aktiekapital	21	58	58
Övrigt tillskjutet kapital		1 478	1 481
Reserver	22	-79	-257
Balanserad vinst		2 361	2 133
		3 818	3 415
Innehav utan bestämmande inflytande		4	4
Summa eget kapital		3 822	3 419
Avsättningar för garantier		12	9
Avsättningar för pensioner (R)	25	732	894
Uppskjutna skatteskulder	26	133	84
Övriga avsättningar	27	110	70
Skulder till kreditinstitut (R)	2,28	802	—
Övriga skulder (R)	2	9	6
Summa långfristiga skulder		1 798	1 063
Skulder till kreditinstitut (R)	2,28	1	801
Checkräkningskredit (R)	2,20	0	0
Övriga skulder (R)	2	3	0
Förskott från kunder		256	177
Leverantörsskulder	2	1 089	1 162
Aktuella skatteskulder		117	121
Derivatinstrument	2,18	14	12
Övriga skulder	2	365	356
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	29	601	565
Skulder hänförliga till tillgångar som innehas för försäljning	33	3	329
Summa kortfristiga skulder		2 449	3 523
Summa eget kapital och skulder		8 069	8 005
Varav räntebärande poster (R)		1 547	1 701

Information om koncernens ställda säkerheter och eventalförpliktelser se Not 31 på sidan 77.

Kommentarer och analyser till balansräkning

Goodwill

Goodwill inklusive kommentarer se Not 14 sidan 66.

Finansiering

Nettolåneskulden minskade och uppgick vid periodens slut till 493 miljoner kronor (774). Ett positivt operativt kassaflöde om 1 031 miljoner kronor samt omräkningsdifferens om 31 miljoner kronor har minskat nettolåneskulden. Omvärdering av förmånsbestämda pensionsplaner om 312 miljoner kronor; förändring av pensionsskuld om 28 miljoner kronor; ränta om 20 miljoner kronor samt utdelning om 421 miljoner kronor har ökat nettolåneskulden. Skuldsättningsgraden uppgick till 14 procent vid utgången av året (20 procent vid årets ingång). Förändringen av nettolåneskulden framgår av nedanstående tabell.

Analys av nettolåneskuld

MSEK	Koncernen	
	2015	2016
Ingående balans	1 206	774
Förvärv av verksamheter	353	0
Avyttring av verksamheter	-230	–
Omräkningsdifferenser	24	-31
Operativt kassaflöde	-770	-1 031
Ränta	14	20
Omvärdering av förmånsbestämda pensionsplaner	-170	312
Förändring av pensionsskuld	87	28
Utdelning	294	421
Försäljning av återköpta aktier	-34	–
Utgående balans	774	493

Nettolåneskuldens komponenter framgår av nedanstående tabell.

Nettolåneskuldens komponenter

MSEK	Koncernen	
	2015	2016
Banklån m m	804	801
Avsättning för pensioner	732	894
Leasing	11	6
Likvida medel	-765	-1 005
Övriga finansiella fordringar	-8	-4
Räntebärande tillgångar redovisade på raden		
Tillgångar som innehas för försäljning	–	-261
Räntebärande skulder redovisade på raden Skulder hänförliga till tillgångar som innehas för försäljning	–	62
Summa	774	493

Förändring i eget kapital – koncernen

MSEK	Hänförligt till moderbolagets aktieägare							Summa eget kapital
	Aktie-kapital	Övrigt tillskjutet kapital	Valutakurs-differens vid omräkning av utlands-verksamheter	Kassaflö-dessäkringar efter skatt	Balanserad vinst	Summa	Innehav utan bestämmande inflytande	
Ingående balans per 1 januari 2015	58	1 470	8	-1	1 656	3 191	5	3 196
Årets resultat	–	–	–	–	829	829	-1	828
Årets övrigt totalresultat	–	–	-89	3	136	50	0	50
Årets summa totalresultat	–	–	-89	3	965	879	-1	878
Utdelning ¹⁾	–	–	–	–	-294	-294	0	-294
Periodisering av personaloptions- och aktiesparprogram	–	8	–	–	–	8	–	8
Försäljning av återköpta aktier ²⁾	–	–	–	–	34	34	–	34
Utgående balans per 31 december 2015	58	1 478	-81	2	2 361	3 818	4	3 822
Ingående balans per 1 januari 2016	58	1 478	-81	2	2 361	3 818	4	3 822
Årets resultat	–	–	–	–	456	456	-1	455
Årets övrigt totalresultat	–	–	-172	-6	-263	-441	0	-441
Årets summa totalresultat	–	–	-172	-6	193	15	-1	14
Utdelning ³⁾	–	–	–	–	-421	-421	0	-421
Andel av koncernbidrag till innehav utan bestämmande inflytande	–	–	–	–	–	–	1	1
Periodisering av personaloptions- och aktiesparprogram	–	3	–	–	–	3	–	3
Utgående balans per 31 december 2016	58	1 481	-253	-4	2 133	3 415	4	3 419

1) På årsstämman 2015 beslutades en utdelning om 294 miljoner kronor motsvarande 1,75 kronor per aktie.

2) Hänförligt till personaloptionsprogram 2011.

3) På årsstämman 2016 beslutades en utdelning om 421 miljoner kronor motsvarande 2,50 kronor per aktie.

Koncernens kassaflödesanalys och kommentarer

MSEK	Not	2015	2016
Den löpande verksamheten			
Rörelseresultat		1 189	1 298
Rörelseresultat för avvecklad verksamhet		-41	-466
Avskrivningar/Nedskrivningar		346	657
Övriga justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet		66	95
Betald inkomstskatt		-216	-230
Förändring av varulager		-99	-89
Förändringar av rörelsefordringar		-161	-172
Förändringar av rörelseskulder		61	188
Kassaflöde från den löpande verksamheten		1 145	1 281
Investeringsverksamheten			
Investeringar i materiella anläggningstillgångar		-360	-267
Investeringar i immateriella tillgångar		-50	-23
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		36	28
Erhållen ränta		6	1
Ökning/Minskning räntebärande tillgångar		-1	4
Övriga poster i investeringsverksamheten		-1	12
Förvärv av verksamheter	34	-348	0
Avyttring av verksamheter		230	-
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-488	-245
Operativt kassaflöde före förvärv/försäljning av dotterföretag, ränta, ökning/minskning av räntebärande tillgångar			
		770	1 031
Operativt kassaflöde efter förvärv/försäljning av dotterföretag, ränta, ökning/minskning av räntebärande tillgångar			
		657	1 036
Finansieringsverksamheten			
Betald ränta		-20	-21
Minskning räntebärande skulder ¹⁾		-30	-130
Försäljning av återköpta aktier		34	-
Utdelning		-294	-421
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-310	-572
Årets kassaflöde exklusive kursdifferenser i likvida medel		347	464
Likvida medel vid årets början			
		470	765
Årets kassaflöde		347	464
Kursdifferens i likvida medel		-52	37
Likvida medel vid årets slut		765	1 266²⁾

1) Utgörs till övervägande del av pensionsutbetalningar. Ingen återbetalning eller upptagande av lån.

2) Varav 261 miljoner kronor redovisas på raden Tillgångar som innehas för försäljning.

Kommentarer till kassaflödesanalys

Kassaflödet från den löpande verksamheten uppgick till 1 281 miljoner kronor (1 145). Rörelsekapitalet försämrade kassaflödet med 73 miljoner kronor (-199) och är framför allt hänförlig till ökade kortfristiga fordringar. Justering för poster som inte påverkar kassaflödet uppgår till 95 miljoner kronor (66) fördelade enligt nedanstående tabell.

Justering för poster som ej ingår i kassaflödet

MSEK	2015	2016
Realisationsvinster/förluster på anläggningstillgångar	-16	-9
Avsättningar	85	99
Övrigt	-3	5
Summa	66	95

Investeringar i anläggningstillgångar uppgick till 290 miljoner kronor (410).

Det operativa kassaflödet, det vill säga kassaflödet efter investeringar men exklusive förvärv och avyttringar av verksamheter, ränta samt ökning/minskning av räntebärande tillgångar, uppgick till 1 031 miljoner kronor (770).

Moderbolaget

Moderbolagets resultaträkning

MSEK	Not	2015	2016
Nettoomsättning		200	219
Administrationskostnader	4, 6, 11, 25	-262	-301
Övriga rörelsekostnader	8, 9	–	–
Rörelseresultat		-62	-82
Resultat från andelar i koncernföretag	12	416	-76
Finansiella intäkter	12	3	21
Finansiella kostnader	12	-52	-22
Resultat efter finansiella poster		305	-159
Skatt på årets resultat	13	0	-20
Årets resultat		305	-179

Moderbolagets totala resultatrappport

MSEK	Not	2015	2016
Årets resultat		305	-179
Årets övrigt totalresultat		–	–
Årets totalresultat		305	-179

Moderbolagets kassaflödesanalys

MSEK	Not	2015	2016
Den löpande verksamheten			
Rörelseresultat		-62	-82
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet		4	-2
Erhållen utdelning	12	416	667
Erhållen ränta	12	3	21
Erlagd ränta	12	-52	-22
Betald skatt		0	-19
		309	563
Förändring av skulder		-250	440
Förändring av fordringar		487	-106
Kassaflöde från den löpande verksamheten		546	897
Investeringsverksamheten			
Avsättning pensioner		2	1
Kassaflöde från investeringsverksamheten		2	1
Finansieringsverksamheten			
Utdelning		-294	-421
Minskning posten återköpta aktier		34	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-260	-421
Årets kassaflöde		288	477
Likvida medel vid årets början		184	472
Årets kassaflöde		288	477
Likvida medel vid årets slut		472	949

Moderbolagets balansräkning

MSEK	Not	2015-12-31	2016-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Aktier och andelar i koncernföretag	16, 17	2 084	1 469
Andra långfristiga värdepappersinnehav		0	0
Summa anläggningstillgångar		2 084	1 469
Omsättningstillgångar			
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		1	1
Fordringar hos koncernföretag		2 863	2 868
Övriga fordringar		13	3
Upplupna intäkter och förutbetalda kostnader	19	59	47
Likvida medel	20	472	949
Summa omsättningstillgångar		3 408	3 868
Summa tillgångar		5 492	5 337
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital			
<i>Bundet eget kapital</i>			
Aktiekapital ¹⁾	21	58	58
Reservfond		1 671	1 671
		1 729	1 729
Fritt eget kapital			
Överkursfond		52	52
Återköp av aktier		-402	-391
Balanserad vinst		2 071	1 948
Årets resultat		305	-179
		2 026	1 430
Summa eget kapital		3 755	3 159
Avsättningar till pensioner	25	15	16
Långfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut	28	800	–
Kortfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut		–	800
Leverantörsskulder		18	15
Skulder till koncernföretag		864	1 276
Aktuell skatteskuld		–	17
Övriga skulder		11	10
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	29	29	44
Summa kortfristiga skulder		922	2 162
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		5 492	5 337

1) Antalet utestående aktier var 168 473 468 (168 281 305).

Moderbolagets förändring i eget kapital

MSEK	Aktiekapital	Reservfond ¹⁾	Överkursfond	Återköp aktier	Balanserad vinst	Summa eget kapital
Ingående balans per 1 januari 2015	58	1 671	52	-447	2 369	3 703
Årets resultat	–	–	–	–	305	305
Årets totalresultat	–	–	–	–	305	305
Utdelning ²⁾	–	–	–	–	-294	-294
Aktier eget innehav återutgivna	–	–	–	45	-11	34
Periodisering av personaloptions- och aktiesparprogram	–	–	–	–	7	7
Eget kapital per 31 december 2015	58	1 671	52	-402	2 376	3 755
Ingående balans per 1 januari 2016	58	1 671	52	-402	2 376	3 755
Årets resultat	–	–	–	–	-179	-179
Årets totalresultat	–	–	–	–	-179	-179
Utdelning ³⁾	–	–	–	–	-421	-421
Aktier eget innehav återutgivna	–	–	–	11	-11	0
Periodisering av personaloptions- och aktiesparprogram	–	–	–	–	4	4
Eget kapital per 31 december 2016	58	1 671	52	-391	1 769	3 159

1) Av moderbolagets reservfond består 1 390 miljoner kronor (1 390) av tillskjutet eget kapital.

2) På årsstämman 2015 beslutades en utdelning om 294 miljoner kronor motsvarande 1,75 kronor per aktie.

3) På årsstämman 2016 beslutades en utdelning om 421 miljoner kronor motsvarande 2,50 kronor per aktie.

NOT | VÄSENTLIGA REDOVISNINGSPRINCIPER

Överensstämmelse med normgivning och lag

Nobias koncernredovisning är upprättad i enlighet med internationell redovisningsstandard, International Financial Reporting Standards (IFRS), utgivna av International Accounting Standards Board (IASB) sådana de antagits av Europeiska Unionen (EU). Vidare har Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 1 Kompletterande redovisningsregler för koncerner tillämpats.

Moderbolaget tillämpar samma redovisningsprinciper som koncernen utom i de fall som anges nedan under avsnittet "Moderbolagets redovisningsprinciper". Årsredovisning och koncernredovisning har godkänts för utfärdande av styrelsen och verkställande direktören den 16 mars 2017.

Grunder tillämpade vid upprättandet av de finansiella rapporterna

Tillgångar och skulder är redovisade till historiska anskaffningsvärden, förutom vissa finansiella tillgångar och skulder samt anläggningstillgångar som innehas för försäljning. Finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde består av derivatinstrument. Anläggningstillgångar som innehas för försäljning redovisas till lägsta värdet av redovisat värde respektive verkligt värde efter avdrag för försäljningskostnader.

Kvittning av fordringar och skulder och av intäkter och kostnader görs endast om detta krävs eller uttryckligen tillåts i en redovisningsrekommendation.

Moderbolagets funktionella valuta är svenska kronor som även utgör rapporteringsvalutan för moderbolaget och för koncernen. Det innebär att de finansiella rapporterna presenteras i svenska kronor. Samtliga belopp anges i miljoner kronor om inte annat anges.

De nedan angivna väsentligaste redovisningsprinciperna har tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenteras i koncernens finansiella rapporter.

Att upprätta de finansiella rapporterna i enlighet med IFRS kräver att företagsledningen gör bedömningar och uppskattningar samt gör antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader. Verkliga utfallet kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar. Uppskattningarna och antagandena ses över regelbundet. Ändringarna av uppskattningar redovisas i den period ändringen görs om ändringen endast påverkat denna period, eller i den period ändringen görs och framtida perioder om ändringen påverkar både aktuell period och framtida perioder. Bedömningar gjorda av företagsledningen vid tillämpningen av IFRS som har en betydande inverkan på de finansiella rapporterna och gjorda uppskattningar som kan medföra väsentliga justeringar under kommande räkenskapsårs finansiella rapporter är främst följande:

– Prövning av nedskrivningsbehov för goodwill

Goodwill värderas till anskaffningsvärde minus eventuella ackumulerade nedskrivningar. Koncernen prövar regelbundet om nedskrivningsbehov föreligger för goodwill enligt de redovisningsprinciper som beskrivs under Not 14 Immateriella tillgångar på sidan 66. De antaganden och bedömningar som görs gällande förväntade kassaflöden och diskonteringsränta i form av en vägd genomsnittlig kapitalkostnad finns beskrivna i Not 14 Immateriella tillgångar.

– Uppskjuten skattefordran

Koncernens underskottsavdrag för vilka uppskjuten skattefordran aktiverats har ett redovisat värde om 0 miljoner kronor (74). Uppskjuten skattefordran avseende underskottsavdrag aktiveras i den utsträckning det är sannolikt att avdragen kan avräknas mot överskott vid framtida beskattning. Särskilt höga krav på bedömningen ställs om företaget till vilket underskottsavdragen är hänförliga har redovisat förluster under senare år. I Not 26 Uppskjuten skatt framgår hur stora underskottsavdrag inom koncernen som aktiverats respektive inte aktiverats. Om sannolikheten för att oaktiverade underskottsavdrag kommer att kunna utnyttjas i framtida beskattning i framtida bokslut bedöms vara högre kan ytterligare belopp komma att aktiveras, med ett motsvarande positivt belopp redovisat i resultatet. Det omvända gäller om marknader skulle försämrats markant

under kommande år. Bedömningen är för närvarande att sannolikheten för sådana öknings eller minskningar av värdet i balansräkningen under det kommande året inte är stora, även om det inte kan uteslutas om förutsättningarna på köksmarknaderna skulle förändras mer än förväntat.

Ändrade redovisningsprinciper

Ändringar av IFRS med tillämpning 2016 har inte haft någon effekt på koncernens redovisning.

Nya IFRS som ännu inte börjat tillämpas

Ett antal nya eller ändrade IFRS träder ikraft först under kommande räkenskapsår och har inte förtidstillämpats vid upprättandet av dessa finansiella rapporter. Nyheter eller ändringar med framtida tillämpning planeras inte att förtidstillämpas.

Ändringar av IAS 7 Rapport över kassaflöden, med tillämpning från och med 2017, innebär att upplysningar ska lämnas om årets förändring i skulder som i rapporten över kassaflöden är hänförliga till finansieringsverksamheten. Upplysningarna kan lämnas genom en IB-UB-analys och ska delas upp i kassaflöde avseende utlåning och amortering, förändringar kopplade till avyttring/förvärv av dotterföretag, valutakurseffekter, effekter vid omvärdering till verkligt värde samt övriga förändringar. Skillnaden mot den analys av nettolåneskuld som Nobia redan upplyser om blir att de skulder som är hänförliga till finansieringsverksamheten i enlighet med IAS 7 behöver specificeras separat från förändringar i övriga tillgångar och skulder som ingår i nettolåneskulden.

IFRS 9 Finansiella instrument kommer att ersätta IAS 39 Finansiella instrument: Redovisning och värdering. IFRS 9 medför ett antal förändringar avseende redovisning av finansiella instrument. Förändringarna innehåller nya utgångspunkter för klassificering och värdering av finansiella instrument, en framåtblickande ("expected loss") nedskrivningsmodell och förenklade förutsättningar för säkringsredovisning. IFRS 9 träder ikraft 1 januari 2018.

Nobias preliminära bedömning är att ändringarna av klassificering och värdering inte kommer att påverka koncernens redovisning; att nedskrivning av finansiella tillgångar berör redovisning av kundförluster; men eftersom kundförluster har varit och förväntas vara mycket små förväntas den potentiella effekten vara oväsentlig; att de nya reglerna för säkringsredovisning inte förväntas ha någon väsentlig effekt på den redovisning som idag görs i de primära finansiella rapporterna. Vidare har IFRS 9 medfört följdändringar i upplysningskraven i IFRS 7 Finansiella instrument: Upplysningar, vilka kommer att påverka de upplysningar som lämnas. Omfattningen för Nobia av dessa ändringar är ännu inte känd eller uppskattad.

IFRS 15 Intäktsredovisning innebär att IFRS kommer att innehålla en enda principbaserad standard för samtliga branscher, som ska ersätta befintliga standarder och uttalanden om redovisning av intäkter. IFRS 15 träder i kraft 1 januari 2018.

Nobia bedömer preliminärt att IFRS 15 inte kommer att ha väsentliga effekter på redovisningen. Intäktsredovisningen för kök som inte ingår i projektförsäljning bedöms inte komma att förändras av IFRS 15. Utredning pågår om i vilken utsträckning projektförsäljning, inkluderande installation av kök, kan påverkas. Sådan försäljning utgör endast en liten del av koncernens försäljning, vilket gör att den potentiella totala effekten på koncernens redovisade försäljning inte bedöms vara väsentlig. Den möjliga effekten avseende redovisning av rörliga intäkter och andra ändrade principer i IFRS 15 bedöms preliminärt också vara oväsentlig.

IFRS 16 Leases kommer att ersätta IAS 17 Leasingavtal, IFRIC 4 Fastställelse av huruvida ett avtal innehåller ett leasingavtal och relaterade regler med tillämpning från 2019. Den nya standarden innebär för leasetagare att alla kontrakt som uppfyller definitionen i standarden på ett leasingkontrakt ska redovisas som tillgång och skuld i balansräkningen, med redovisning av avskrivningar och räntekostnad i resultaträkningen. Operationella leasingavtal, som idag inte redovisas i balansräkningen som tillgång och skuld utöver eventuella interimsposter i samband med bokslut, utgörs främst av lokalhyra. Beräkningar av vilka beloppsmässiga effekter aktivering av dessa kontrakt kan komma att ha har ännu inte genomförts. En

indikation på omfattningen kan erhållas via de uppgifter om operationella leasingar som anges i not 11.

Övriga ändringar av redovisningsprinciper med framtida tillämpning bedöms inte komma att ha någon väsentlig effekt på koncernens redovisning.

Klassificering m m

Anläggningstillgångar består i allt väsentligt av belopp som förväntas återvinnas efter mer än tolv månader räknat från balansdagen. Omsättningstillgångar består i allt väsentligt av belopp som förväntas återvinnas inom tolv månader räknat från balansdagen. Långfristiga skulder består av belopp som Nobia har en avsikt och ovillkorad rätt att betala senare än tolv månader efter balansdagen. Andra skulder utgör kortfristiga skulder.

Konsolideringsprinciper och rörelseförvärv

Dotterföretag

Dotterföretag är företag som står under ett bestämmande inflytande från Nobia AB. Bestämmande inflytande innebär direkt eller indirekt en rätt att utforma ett företags finansiella och operativa strategier i syfte att er-hålla ekonomiska fördelar. Vid bedömningen om ett bestämmande inflytande föreligger, ska potentiella röstberättigade aktier som utan dröjsmål kan utnyttjas eller konverteras beaktas.

Rörelseförvärv redovisas enligt förvärvsmetoden. Metoden innebär att förvärv av ett dotterföretag betraktas som en transaktion varigenom koncernen indirekt förvärvat dotterföretagets tillgångar och övertar dess skulder och eventalförpliktelser. Det koncernmässiga anskaffningsvärdet fastställs genom en förvärvsanalys i anslutning till förvärvet. I analysen fastställs dels anskaffningsvärdet för andelarna eller rörelsen, dels det verkliga värdet på förvärvsdagen av förvärvade identifierbara tillgångar samt över-tagna skulder och eventalförpliktelser.

Goodwill i rörelseförvärv från och med 2010 beräknas som summan av överförd ersättning, eventuellt innehav utan bestämmande inflytande (tidigare benämnt minoritet) och verkligt värde på tidigare ägd andel (vid stegvisa förvärv) minus det verkliga värdet av dotterföretagets identifierbara tillgångar och övertagna skulder. När skillnaden är negativ, redovisas denna direkt i årets resultat. Goodwill från förvärv före 2010 beräknas som summan av överförd ersättning och förvärvskostnader minus det verkliga värdet av för respektive delförvärv förvärvade identifierbara nettotillgångar varvid anskaffningsvärdet för goodwill från samtliga eventu-ella historiska delförvärv aggregeras. Transaktionsutgifter vid rörelseförvärv från och med 2010 kostnadsförs, men ingår i goodwill i förvärv före 2010.

Villkorade köpeskillningar i förvärv från och med 2010 värderas till verkligt värde både vid förvärvstidpunkten och löpande därefter med värdeförändringar redovisade i resultatet. För förvärv före 2010 redovisas villkorad köpeskillning endast när ett sannolikt och tillförlitligt belopp kan beräknas och eventuella senare justeringar redovisades mot goodwill.

För förvärv av dotterföretag från och med 2010 där ägare utan bestämmande inflytande förekommer, redovisas koncernen nettotillgångarna hänförliga till ägare utan bestämmande inflytande antingen till verkligt värde av alla nettotillgångar utom goodwill, eller till verkligt värde av samtliga nettotillgångar inklusive goodwill. Principvalet görs individuellt för varje enskilt förvärv.

Ägande i företag som ökas genom förvärv vid flera tillfällen redovisas som stegvisa förvärv. För stegvisa förvärv som leder till ett bestämmande inflytande år 2010 eller senare, omvärderas de tidigare förvärvade andelarna i enlighet med det senaste förvärvet och den framkomna vinsten eller förlusten redovisas i resultatet. För förvärv före 2010 redovisas stegvisa förvärv som en aggregering av anskaffningsvärden från respektive förvärvstidpunkt och eventuell omvärdering vid kontrollförvärvet redovisas mot omvärderingsreserv i eget kapital.

Sedan bestämmande inflytande uppnåtts, redovisas förändringar av ägande som omföring inom eget kapital mellan moderbolagets ägare och innehavare utan bestämmande inflytande, utan att någon omvärdering görs av dotterföretagets nettotillgångar. För ägarförändringar, under bibehållande av bestämmande inflytande, som skett före 2010 redovisas skillnaden mellan vederlag och transaktionens andel av redovisade identifierbara nettotillgångar mot goodwill.

Vid minskning av ägande, under 2010 eller senare, i sådan omfattning att bestämmande inflytande går förlorat redovisas eventuellt kvarvarande innehav till verkligt värde med värdeförändringen redovisad i resultatet. För ägarförändringar före 2010 skedde ingen omvärdering om kvarvarande innehav utgjorde ett joint venture eller intresseföretag.

När förvärv av dotterföretag innebär förvärv av nettotillgångar som inte utgör rörelse fördelas anskaffningskostnaden på de enskilda identifierbara tillgångarna och skulderna baserat på deras verkliga värden vid förvärvstidpunkten.

Dotterföretagens finansiella rapporter tas in i koncernredovisningen från den dag det bestämmande inflytandet uppkommer och innefattas i koncernredovisningen till den dag det upphör.

Transaktioner som elimineras vid konsolidering

Koncerninterna fordringar och skulder, intäkter eller kostnader och orealiserade vinster eller förluster som uppkommer från koncerninterna transaktioner mellan koncernföretag, elimineras i sin helhet vid upprättandet av koncernredovisningen.

Omräkning av utländska dotterbolag

Dotterbolagens finansiella rapporter upprättas i lokal valuta, funktionell valuta, som används i det land där bolaget är verksam. I koncernredovisningen används svenska kronor, som är moderbolagets funktionella valuta och tillika koncernens rapporteringsvaluta. Detta innebär att resultat och finansiell ställning för alla koncernföretag som har en annan funktionell valuta än rapporteringsvalutan räknas om till koncernens rapporteringsvaluta svenska kronor. De utländska dotterbolagens tillgångar och skulder omräknas till balansdagens kurs och samtliga poster som redovisas i årets resultat respektive övrigt totalresultat räknas om till årets genomsnittskurs. Omräkningsdifferenserna redovisas i övrigt totalresultat och ackumuleras i en separat reserv inom koncernens eget kapital.

Väsentliga valutakurser	Bokslutskurs		Snittkurs	
	2015-12-31	2016-12-31	2015	2016
DKK	1,22	1,29	1,25	1,27
EUR	9,14	9,57	9,36	9,47
GBP	12,38	11,18	12,9	11,57
NOK	0,96	1,05	1,05	1,02
USD	8,35	9,10	8,44	8,56

Rörelsesegmentrapportering

Ett rörelsesegment är en del av koncernen som bedriver verksamhet från vilken den kan generera intäkter och ådrar sig kostnader och för vilka det finns fristående finansiell information tillgänglig. Ett rörelsesegments resultat följs vidare upp av företagets högsta verkställande beslutsfattare för att utvärdera resultatet samt för att allokera resurser till rörelsesegmentet. Nobias rörelsesegment är koncernens tre regioner, Storbritannien, Norden och Centraleuropa. Enheternas fördelning per region görs utifrån enhetens geografiska hemvist. Se Not 3 på sidorna 60–61 för ytterligare beskrivning av indelning och presentation av rörelsesegmenten.

Intäktsredovisning

Bolaget redovisar intäkter när risken och förmånen för varan har överförts till kund i enlighet med leveransvillkoren. I de fall monterings-tjänster tillhandahålls redovisas intäkter när tjänsten är slutförd. Försäljning redovisas netto efter moms, rabatter och kursdifferenser vid försäljning i utländsk valuta samt returer.

Statliga stöd

Statliga bidrag redovisas i balansräkningen som förutbetalad intäkt när det föreligger rimlig säkerhet att bidraget kommer att erhållas och att koncernen kommer att uppfylla de villkor som är förknippade med bidraget. Bidraget periodiseras systematiskt i resultaträkningen på samma sätt och över samma perioder som de kostnader bidragen är avsedda att kompensera för.

Finansiella intäkter och kostnader

Finansiella intäkter och kostnader består av ränteintäkter på bankmedel och fordringar, utdelningsintäkter, räntekostnader på lån och pensionskulder samt valutakursdifferenser på finansiella poster.

Ränteintäkter på fordringar och räntekostnader på skulder beräknas med tillämpning av effektivräntemetoden. Effektivräntan är den ränta som gör att nuvärdet av alla framtida in- och utbetalningar under räntebindingstiden blir lika med det redovisade värdet av fordran eller skulden. Beräkningen innefattar alla avgifter som erlagts eller erhållits av avtalsparterna som är en del av effektivräntan, det vill säga transaktionskostnader samt över- och underkurser.

Skatter

Inkomstskatter utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Inkomstskatter redovisas i årets resultat utom då underliggande transaktion redovisas i övrigt totalresultat eller i eget kapital varvid tillhörande skatteeffekt redovisas i övrigt totalresultat eller i eget kapital.

Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhålls avseende aktuellt år, med tillämpning av de skattesatser som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen. Hit hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder.

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden på alla temporära skillnader som uppkommer mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder.

Skatteeffekten hänförlig till skattemässiga underskott som kommer att kunna utnyttjas mot framtida vinster aktiveras som uppskjuten skattefordran. Detta avser såväl ackumulerade underskottsavdrag vid förvärvstidpunkten som därefter uppkomna förluster.

Värdering sker till de skattesatser som gällde eller var beslutade på balansdagen. Uppskjuten skatt redovisas i balansräkningen som anläggnings-tillgång eller långfristig skuld. Inkomstskatteskuld redovisas som kortfristig fordran eller skuld.

Om verkligt utfall skiljer sig från de belopp som först redovisades, påverkas aktuell skatt och uppskjuten skatt under den period som dessa fastställanden görs.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för avskrivningar och eventuella nedskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet. I den mån tillgångar som uppförs utgör kvalificerade tillgångar aktiveras låneutgifter i anskaffningsvärdet. Utgifter för reparation och underhåll redovisas som kostnader i resultaträkningen under den period de uppkommer.

I de fall en tillgångs redovisade värde överstiger dess beräknade återtvinningsvärde skrivs tillgången ned till sitt återtvinningsvärde vilket belastar rörelseresultatet.

I resultaträkningen belastas rörelseresultatet med linjära avskrivningar, vilka beräknas på ursprungliga anskaffningsvärden och baseras på tillgångarnas beräknade nyttjandeperioder enligt följande:

Köksutställningar	2–4 år
Kontorsinventarier samt fordon	3–5 år
Byggnader	15–40 år
Maskiner och andra tekniska anläggningar	6–12 år
Inventarier, verktyg och installationer	6–12 år

Ingen avskrivning görs på mark.

Anläggningstillgångar/avyttringsgrupp som innehas för försäljning och avvecklade verksamheter

Avvecklade verksamheter består av väsentlig verksamhet som avyttrats eller utgör avyttringsgrupp som innehas för försäljning och av dotterföretag som förvärvats i syfte att säljas vidare. Resultat efter skatt från avveklad verksamhet redovisas på egen rad i resultaträkningen.

Innebörden av att en grupp av tillgångar och skulder klassificeras som att de innehas för försäljning är att deras redovisade värden kommer

att återvinnas i huvudsak genom försäljning och inte genom användning. Alla tillgångar som ingår i gruppen presenteras på en separat rad bland tillgångarna och gruppens alla skulder presenteras på en separat rad bland skulderna. Gruppen värderas till det lägsta av det redovisade värdet och det verkliga värdet efter avdrag för försäljningskostnader. Värdeförändringar redovisas i resultatet.

Immateriella tillgångar

Goodwill utgörs av det belopp med vilket anskaffningsvärdet för den förvärvade verksamheten överstiger det i förvärvsanalysen fastställda verkliga värdet av de identifierbara nettotillgångarna. I samband med att verksamheter förvärvas fördelas goodwill på kassagenererande enheter. Goodwill har obestämbar nyttjandeperiod och skrivs därför inte av årligen. Goodwill nedskrivningsprövas istället varje år och när indikation på nedskrivningsbehov föreligger. Det redovisade värdet utgörs av anskaffningsvärde minus eventuella ackumulerade nedskrivningar. En beskrivning av metod och antaganden vid prövning för eventuellt nedskrivningsbehov återfinns i Not 14 Immateriella tillgångar på sidan 66.

Övriga immateriella tillgångar är redovisade till anskaffningsvärde minus ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. Här ingår aktiverade utgifter för köp och interna och externa utgifter för utveckling av programvaror för koncernens IT-verksamhet, patent och licenser. Avskrivningar görs linjärt över de beräknade nyttjandeperioderna, som uppgår till tre till sex år.

Forskning och utveckling

Utgifter för produktutveckling kostnadsförs omedelbart i den mån dessa utgifter förekommer.

Produktutvecklingen inom koncernen har framför allt karaktär av designutveckling och bedrivs kontinuerligt och anpassas till gällande motetrender. Utvecklingsförloppen har relativt kort tidsutdräkt varför ingen del av utgifterna ännu har redovisats som immateriell tillgång. Någon forskning och utveckling i egentlig mening eller större omfattning bedrivs inte inom koncernen.

Leasingavtal

Leasingkontrakt avseende anläggningstillgångar där koncernen i allt väsentligt bär samma risker och åtnjuter samma förmåner som vid direkt ägande klassificeras som finansiell leasing. Finansiell leasing redovisas vid leasingperiodens början till det lägre av leasingobjektets verkliga värde och nuvärdet av minimileaseavgifterna. Finansiella leasingavtal redovisas i balansräkningen som anläggningstillgång respektive finansiell skuld. Framtida leasingbetalningar fördelas mellan amortering av skulden och finansiella kostnader så att varje redovisningsperiod belastas med ett räntebelopp som motsvarar en fast räntesats på den under respektive period redovisade skulden. Leasingtillgångar skrivs av enligt samma principer som gäller övriga tillgångar av samma slag. I resultaträkningen fördelas kostnader för leasingkontraktet mellan avskrivning och ränta.

Leasing av tillgångar där uthyraren i allt väsentligt kvarstår som ägare av tillgången klassificeras som operationell leasing. Leasingavgiften kostnadsförs linjärt över leasingperioden. Operationella leasingavtal redovisas i resultaträkningen som rörelsekostnad. Leasing av bilar och persondatorer definieras normalt som operationell leasing. Värdet av dessa leasingkontrakt bedöms ej vara väsentligt.

Varulager

Varulagret består av hel- och halvfabrikat samt råvaror. Varulagret värderas, med tillämpning av "först in först ut principen", till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet på balansdagen. Nettoförsäljningsvärdet utgörs av det uppskattade försäljningspriset i den löpande verksamheten med avdrag för försäljningskostnader. Hel- och halvfabrikat värderas till tillverkningskostnader innefattande råvaror, direkt arbete, övriga direkta omkostnader och produktionsrelaterade omkostnader baserade på normal produktion.

Avdrag sker för internvinster som uppkommer vid leverans mellan i koncernen ingående bolag.

Finansiella instrument

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar på tillgångssidan likvida medel, lånefordringar, kundfordringar samt derivat. På skuldsidan återfinns leverantörsskulder, låneskulder samt derivat.

– Redovisning i och borttagande från balansräkningen

En finansiell tillgång eller finansiell skuld tas upp i balansräkningen när bolaget blir part enligt instrumentets avtalsmässiga villkor. En fordran tas upp när bolaget har presterat och avtalsenlig skyldighet föreligger för motparten att betala, även om faktura ännu inte har skickats. Kundfordringar tas upp i balansräkningen när faktura har skickats. Skuld tas upp när motparten har presterat och avtalsenlig skyldighet föreligger att betala, även om faktura ännu inte mottagits. Leverantörsskulder tas upp när faktura mottagits.

En finansiell tillgång tas bort från balansräkningen när rättigheterna i avtalet realiserar, förfaller eller bolaget förlorar kontrollen över dem. Detsamma gäller för del av en finansiell tillgång. En finansiell skuld tas bort från balansräkningen när förpliktelsen i avtalet fullgörs eller på annat sätt utsläcks. Detsamma gäller för del av en finansiell skuld.

En finansiell tillgång och en finansiell skuld kvittas och redovisas med ett nettobelopp i balansräkningen endast när det föreligger en legal rätt att kvitta beloppen samt att det föreligger avsikt att reglera posterna med ett nettobelopp eller att samtidigt realisera tillgången och reglera skulden.

Förvärv och avyttring av finansiella tillgångar redovisas på affärsdagen för avistaaffärer, som utgör den dag då bolaget förbinder sig att förvärva eller avyttra tillgången.

– Klassificering och värdering

Finansiella instrument som inte är derivat redovisas initialt till anskaffningsvärde motsvarande instrumentets verkliga värde med tillägg för transaktionskostnader. Transaktionskostnader för derivat kostnadsförs omedelbart. Ett finansiellt instrument klassificeras vid första redovisningen utifrån i vilket syfte instrumentet förvärvades. Klassificeringen avgör hur det finansiella instrumentet värderas efter första redovisningstillfället såsom beskrivs nedan. För redovisning av derivat se Kassaflödessäkringar nedan.

– Fordringar och skulder i utländsk valuta

Fordringar och skulder i utländsk valuta värderas till balansdagens kurs. Valutakursförändringar avseende rörelserelaterade fordringar och skulder redovisas i rörelseresultatet medan valutakursförändringar avseende finansiella fordringar och skulder redovisas i finansnettot.

– Lånefordringar och kundfordringar

Kategorin lånefordringar och kundfordringar utgörs av finansiella tillgångar som inte är derivat, som har fastställda eller fastställbara betalningar och som inte är noterade på en aktiv marknad. I denna kategori ingår för Nobia långfristiga lånefordringar som redovisas som anläggningstillgångar och kundfordringar och övriga fordringar som redovisas som omsättnings-tillgångar. Dessa tillgångar värderas till upplupet anskaffningsvärde. Upplupet anskaffningsvärde bestäms utifrån den effektivränta som beräknades vid anskaffningstidpunkten. Lånefordran och kundfordran redovisas till det belopp som beräknas inflyta, det vill säga minskat med eventuell reservering för värdeminskning. Fordringar med kort löptid diskonteras inte.

– Likvida medel

Likvida medel definieras som kassa och bank samt kortfristiga placeringar med en löptid ej överstigande tre månader från anskaffningstidpunkten.

– Finansiella skulder

Alla transaktioner gällande finansiella skulder redovisas på likviddagen. Skulderna (utom derivat med negativt värde) värderas till upplupet anskaffningsvärde.

– Kassaflödessäkringar av osäkerhet i prognostiserad försäljning och materialinköp i utländsk valuta

De valutaterminer som används för säkring av mycket sannolik prognostiserad försäljning och materialinköp i utländsk valuta redovisas i balansräkningen till verkligt värde. Värdeförändringarna redovisas i övrigt totalresultat och de ackumulerade värdeförändringarna i en särskild komponent av eget kapital (säkringsreserven) till dess att det säkrade flödet påverkar årets resultat, varvid säkringsinstrumentets ackumulerade värdeförändringar omklassificeras till årets resultat.

– Kassaflödessäkring ränterisk

För säkring av osäkerheten i mycket sannolika prognostiserade ränte-flöden avseende upplåning till rörlig ränta kan ränteswapar användas där företaget erhåller rörlig ränta och betalar fast ränta. Ränteswaparna värderas till verkligt värde i rapport över finansiell ställning. Räntekupongdelen redovisas löpande i årets resultat som en del av räntekostnaden. Orealiserade förändringar i verkligt värde på ränteswaparna redovisas i övrigt totalresultat och ingår som en del av säkringsreserven tills dess att den säkrade posten påverkar årets resultat och så länge som kriterierna för säkringsredovisning och effektivitet är uppfyllda. Den vinst eller förlust som hänför sig till den ineffektiva delen av realiserade värdeförändringar på ränteswaparna redovisas i årets resultat.

Nedskrivningar

De redovisade värdena för koncernens tillgångar prövas årligen för att bedöma om det finns indikation på nedskrivningsbehov. IAS 36 tillämpas för prövning av nedskrivningsbehov för andra tillgångar än finansiella tillgångar vilka prövas enligt IAS 39, tillgångar för försäljning och avyttringsgrupper som redovisas enligt IFRS 5, varulager, förvaltningstillgångar som används för finansiering av ersättningar till anställda och uppskjutna skattefordringar. För undantagna tillgångar enligt ovan prövas det redovisade värdet enligt respektive standard.

– Nedskrivningsprövning för materiella och immateriella tillgångar samt andelar i dotterföretag

Om indikation på nedskrivningsbehov finns, beräknas enligt IAS 36 tillgångens återvinningsvärde (se nedan). För goodwill beräknas återvinningsvärdet årligen. Om det inte går att fastställa väsentligen oberoende kassaflöden till en enskild tillgång ska tillgångarna vid prövning av nedskrivningsbehov grupperas till den lägsta nivå där det går att identifiera väsentligen oberoende kassaflöden – en så kallad kassagenererande enhet.

En nedskrivning redovisas när en tillgångs eller kassagenererande enhets (grupp av enheters) redovisade värde överstiger återvinningsvärdet. En nedskrivning redovisas som kostnad i årets resultat. Då nedskrivningsbehov identifierats för en kassagenererande enhet fördelas nedskrivningsbeloppet i första hand till goodwill. Därefter görs en proportionell nedskrivning av övriga tillgångar som ingår i enheten (gruppen av enheter).

Återvinningsvärdet är det högsta av verkligt värde minus försäljningskostnader och nyttjandevärde. Vid beräkning av nyttjandevärdet diskonteras framtida kassaflöden med en diskonteringsfaktor som beaktar riskfri ränta och den risk som är förknippad med den specifika tillgången eller kassagenererande enheten (gruppen av enheter).

– Nedskrivningsprövning för finansiella tillgångar

Vid varje rapporttillfälle utvärderar företaget om det finns objektiva bevis på att en finansiell tillgång eller grupp av tillgångar är i behov av nedskrivning. Objektiva bevis utgörs dels av observerbara förhållanden som inträffat och som har en negativ inverkan på möjligheten att återvinna anskaffningsvärdet. För kundfordringar utgörs objektiva bevis av till exempel betalningssvårigheter hos kunder eller förestående företagsrekonstruktioner. Kundfordringar med nedskrivningsbehov redovisas till nuvärdet av förväntade framtida kassaflöden.

– Återföring av nedskrivningar

En nedskrivning av tillgångar som ingår i IAS 36 tillämpningsområde reverseras om det både finns indikation på att nedskrivningsbehovet inte

längre föreligger och det har skett en förändring i de antaganden som låg till grund för beräkningen av återvinningsvärdet. Nedskrivning av goodwill återförs dock aldrig. En reversering görs endast i den utsträckning som tillgångens redovisade värde efter återföring inte överstiger det redovisade värde som skulle ha redovisats, med avdrag för avskrivning där så är aktuellt, om ingen nedskrivning gjorts.

Nedskrivning av lånefordringar och kundfordringar som redovisas till upplupet anskaffningsvärde återförs om de tidigare skälen till nedskrivningar inte längre föreligger och full betalning från kunden förväntas erhållas.

Avsättningar

Avsättning redovisas i balansräkningen bland kort- och långfristiga skulder när koncernen har en legal eller informell förpliktelse som är en följd av en inträffad händelse och det är troligt att ett utflöde av resurser krävs för att reglera åtagandet och tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras. En avsättning skiljer sig från andra skulder genom att det råder osäkerhet om betalningstidpunkt eller beloppets storlek för att reglera avsättningen.

– Omstrukturering

En avsättning för omstrukturering redovisas när det finns en fastställt utförlig och formell omstruktureringsplan, och omstruktureringen har antingen påbörjats eller blivit offentligt tillkännagiven. Ingen avsättning görs för framtida rörelsekostnader.

– Garantier

En avsättning för garantier redovisas när de underliggande produkterna eller tjänsterna säljs. Avsättningen baseras på historiska data om garantier och en sammanvägning av tänkbara utfall i förhållande till de sannolikheter som utfallen är förknippade med.

Eventualförpliktelser

Upplysningar lämnas om en eventualförpliktelse när det finns ett möjligt åtagande som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av en eller flera osäkra framtida händelser eller när det finns ett åtagande som inte redovisas som skuld eller avsättning på grund av att det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas alternativt att det inte kan göras en tillräckligt tillförlitlig beloppsberäkning.

Eget kapital

Vid återköp av egna aktier reducerar köpeskillingen i sin helhet eget kapital. Utdelningar redovisas som skuld efter det att årsstämman godkänt utdelningen.

Resultat per aktie

Beräkningen av resultat per aktie baseras på årets resultat i koncernen hänförligt till moderbolagets aktieägare och på det vägda genomsnittliga antalet aktier utestående under året. Vid beräkningen av resultat per aktie efter utspädning justeras det genomsnittliga antalet aktier för att ta hänsyn till effekter av utspädande potentiella stamaktier. Potentiella stamaktier utgörs under rapporterade perioder av personaloptioner utgivna till anställda och av rätter till aktier (s k matchnings- och prestationsaktierätter). Optionerna är utspädande i den utsträckning vinstmålen i optionsprogrammen är uppfyllda per rapporteringsdagen och om lösenkursen är lägre än börskursen. Utspädningen är större ju större skillnaden är mellan lösenkursen och börskursen. Matchningsaktierätter som innehas av anställda per rapportdagen anses utspädande. Prestationsaktierätter är utspädande i den utsträckning vinstmålen är uppfyllda per rapportdagen. För optionerna justeras lösenkursen genom ett tillägg för värdet av framtida tjänster beräknat som återstående kostnad att redovisa i enlighet med IFRS 2. För aktierätterna görs motsvarande justering, men då utan förekomsten av en lösenkurs i botten.

Ersättningar till anställda

– Pensioner

Inom koncernen finns såväl avgiftsbestämda som förmånsbestämda pensionsplaner. I Sverige och Storbritannien samt i vissa av koncernens bolag i Tyskland och Österrike omfattas de anställda av förmånsbestämda pen-

sionsplaner. I övriga länder och bolag omfattas de anställda av avgiftsbestämda planer. Från och med 2010 omfattas all nyintjänning i Storbritannien av avgiftsbestämda planer. I Tyskland omfattas sedan tidigare all nyintjänning av avgiftsbestämda planer.

Som avgiftsbestämda pensionsplaner klassificeras de planer där företagets förpliktelser är begränsad till de avgifter företaget åtagit sig att betala. Företagets förpliktelser avseende avgifter till avgiftsbestämda planer redovisas som en kostnad i resultatet i den takt de intjänas genom att de anställda utför tjänster åt företaget under en period.

Koncernens förmånsbestämda pensionsplaner är planer som anger ett belopp för den pensionsersättning en anställd, eller före detta anställd, erhåller efter pensionering, baserat på lön och antalet tjänsteår. Pensionsskulder för förmånsbestämda planer redovisas enligt gemensamma principer och beräkningsmetoder och beräknas med hänsyn till bland annat framtida löneökningar och inflation. Koncernen bär risken för att de utfästa ersättningarna utbetalas.

Det finns både fonderade och ofonderade förmånsbestämda pensionsplaner inom koncernen. I de fall pensionsplanerna är fonderade finansieras dessa främst genom inbetalningar till pensionsstiftelser.

För förmånsbestämda planer beräknas pensionsförpliktelser enligt den så kallade Projected Unit Credit-metoden. Metoden fördelar kostnaden för pensioner i takt med att de anställda utför tjänster för företaget som ökar deras rätt till framtida ersättning. Beräkningen utförs årligen av oberoende aktuarier. Företagets åtaganden värderas till nuvärdet av förväntade framtida kassaflöden med användning av en diskonteringsränta. Diskonteringsräntan motsvarar räntan på förstklassiga företagsobligationer, där en tillräckligt djup marknad finns, eller statsobligationer i avsaknad av en sådan.

I Sverige har räntan bestämts utifrån bostadsobligationer medan den i Storbritannien, Österrike och Tyskland baserats på företagsobligationer.

Vid fastställandet av förpliktelsens nuvärde kan det uppstå aktuariella vinster och förluster och vid fastställande av faktisk avkastning på förvaltningstillgångar framkommer en differens jämfört med den vid periodens början beräknade avkastningen, baserat på förpliktelsens diskonteringsränta. De aktuariella vinsterna och förlusterna och skillnaden i avkastning på förvaltningstillgångarna benämns omvärderingar. Dessa omvärderingseffekter uppkommer antingen genom att det verkliga utfallet avviker från det tidigare gjorda antagandet, eller att antagandena ändras. Omvärderingseffekterna redovisas i övrigt totalresultat.

I koncernens balansräkning redovisas, för fonderade planer, pensionsåtagandet som en skuld av nettot av beräknat nuvärde av förpliktelserna och verkligt värde på förvaltningstillgångarna. Fonderade planer med nettotillgångar, det vill säga planer med tillgångar överstigande pensionsåtagandena, redovisas som anläggningstillgång.

Nettot av ränta på pensionskulder och beräknad avkastning på tillhörande förvaltningstillgångar redovisas som en del av finansnettot.

Den särskilda löneskatten utgör en del av de aktuariella antagandena och redovisas därför som en del av nettoförpliktelser/-tillgången. Den del av särskild löneskatt som är beräknad utifrån tryggandelagen i juridisk person redovisas av förenklingsskäl som upplupen kostnad istället för som en del av nettoförpliktelser/-tillgången.

Avkastningsskatt redovisas löpande i resultatet för den period skatten avser och ingår därmed inte i skuldberäkningen. Vid fonderade planer belastar skatten avkastningen på förvaltningstillgångar och redovisas i övrigt totalresultat. Vid ofonderade eller delvis ofonderade planer, belastar skatten årets resultat.

– Övriga långfristiga ersättningar

Inom koncernen finns åtaganden för ersättningar till personer som varit anställda under lång tid.

Vid fastställandet av förpliktelsens nuvärde och verkligt värde på förvaltningstillgångar kan det uppstå aktuariella vinster och förluster, vilka redovisas mot rörelseresultatet.

Diskonteringsräntan är fastställd utifrån förstklassiga företagsobligationer som är utfärdade i samma valuta som ersättningar som kommer att betalas och med löptider jämförbara med aktuella åtaganden.

– Aktierelaterade incitamentsprogram

Aktierelaterade ersättningar avser ersättningar till anställda, inklusive ledande befattningshavare i enlighet med de aktieprogram som Nobia initierade 2012–2016. Personalkostnader redovisas för värdet på erhållna tjänster, periodiserat över programmens intjänandeperioder, beräknat som det verkliga värdet på de tilldelade egetkapitalinstrumenten (IFRS 2). Det verkliga värdet fastställs vid tilldelningstidpunkten, det vill säga då Nobia och de anställda ingått överenskommelse om villkoren och bestämmelserna för programmen. Eftersom programmen regleras med egetkapitalinstrument klassificeras de som "egetkapitalreglerade" och ett belopp motsvarande den redovisade personalkostnaden redovisas direkt i eget kapital (övrigt tillskjutet kapital).

Prestationsaktieprogrammen 2012–2015 innehåller två typer av rätter. Matchningsaktierätter ger rätt till Nobiaaktier om deltagaren kvarstår i anställning och behåller den sparaktie som behöver köpas initialt. Prestationsaktierätter ger rätt till aktier under samma förutsättningar och om ackumulerat resultat per aktie under intjänandeperioden är tillräckligt högt. Den redovisade kostnaden baseras initialt på och justeras löpande med avseende på det antal aktierätter som förväntas tjänas in med hänsyn till hur många programdeltagare som förväntas kvarstå i tjänst under intjäningsperioden och med hänsyn till förväntat och faktiskt uppfyllande av villkoren för resultat per aktie. Någon justering görs ej med avseende på om deltagare förlorar aktierätter med anledning av att de säljer de sparaktier de behövt köpa och behöver behålla; i detta fall redovisas istället hela återstående kostnaden omedelbart. I prestationsaktieprogram 2016 tilldelades inga matchningsaktierätter och sparaktier behöver inte köpas och behållas. Villkoren för intjäning är desamma som i programmen 2012–2016 och redovisningen är följaktligen som beskrivs ovan.

När aktierätter tjänats in och aktier tilldelas ska sociala avgifter betalas i vissa länder för värdet av den anställdes förmån. En kostnad och avsättning redovisas periodiserat över intjänandeperioden för dessa sociala avgifter. Avsättningen för sociala avgifter baseras på det antal aktierätter som förväntas tjänas in och på aktierätternas verkliga värde vid respektive rapporttillfälle och slutligen vid tilldelning av aktier.

– Kortfristiga ersättningar

Kortfristiga ersättningar till anställda beräknas utan diskontering och redovisas som kostnad när de relaterade tjänsterna erhålls. En avsättning redovisas för den förväntade kostnaden för vinstandels- och bonusbetalningar när koncernen har en gällande rättslig eller informell förpliktelse att göra sådana betalningar till följd av att tjänster erhållits från anställda och förpliktelsen kan beräknas tillförlitligt.

– Ersättningar vid uppsägning

En kostnad för ersättningar i samband med uppsägningar av personal redovisas endast om företaget är förpliktigt att avsluta en anställning före den normala tidpunkten. När ersättningar lämnas som ett erbjudande för att uppmuntra frivillig avgång, redovisas en kostnad om det är sannolikt att erbjudandet kommer att accepteras och antalet anställda som kommer att acceptera erbjudandet tillförlitligt kan uppskattas.

Moderbolagets redovisningsprinciper

Moderbolaget har upprättat sin årsredovisning enligt årsredovisningslagen (1995:1554) och Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 2 Redovisning för juridisk person. Även av Rådet för finansiell rapportering utgivna uttalanden gällande noterade företag tillämpas. RFR 2 innebär att moderbolaget i årsredovisningen för den juridiska personen tillämpar samtliga av EU antagna IFRS och uttalanden så långt det är möjligt inom ramen för årsredovisningslagen, Tryggandelagen och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning. Rekommendationen anger vilka undantag från och tillägg till IFRS som ska göras. Sammantaget innebär detta skillnader mellan koncernens och moderbolagets redovisningsprinciper inom de områden som anges nedan. De nedan angivna redovisningsprinciperna för moderbolaget har tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenteras i moderbolagets finansiella rapporter.

– Ändrade redovisningsprinciper

Ändringar av redovisningsprinciper med tillämpning 2016 har inte haft någon effekt på moderbolagets redovisning.

– Klassificering och uppställningsformer

För moderbolaget och koncernen redovisas en resultaträkning och en rapport över totalresultat. Resultaträkning och balansräkning är för moderbolaget uppställda enligt årsredovisningslagens scheman, medan rapporten över totalresultat, rapporten över förändringar i eget kapital och kassaflödesanalysen baseras på IAS 1 Utformning av finansiella rapporter respektive IAS 7 Rapport över kassaflöden. De skillnader mot koncernens rapporter som gör sig gällande i moderbolagets resultat- och balansräkningar utgörs främst av redovisning av finansiella intäkter och kostnader, anläggningstillgångar, eget kapital samt förekomsten av avsättningar som egen rubrik i balansräkningen.

– Dotterföretag

Andelar i dotterföretag redovisas i moderbolaget enligt anskaffningsvärde-metoden. Detta innebär att transaktionsutgifter inkluderas i det redovisade värdet för innehav i dotterföretag. I koncernredovisningen redovisas transaktionsutgifter direkt i resultatet när dessa uppkommer.

Villkorade köpeskillningar värderas utifrån sannolikheten av att köpeskillingen kommer att utgå. Eventuella förändringar av avsättningen/fordran läggs på/reducerar anskaffningsvärdet. I koncernredovisningen redovisas villkorade köpeskillningar till verkligt värde med värdeförändringar över resultatet.

Förvärv till lågt pris som motsvarar framtida förluster och kostnader upplöses under de förväntade perioderna då förluster och kostnader uppkommer. Förvärv till lågt pris som uppkommer av andra orsaker redovisas som avsättning till den del den inte överstiger verkligt värde på förvärvade identifierbara icke-monetära tillgångar. Den del som överstiger detta värde intäktsförs omedelbart. Den del som inte överstiger verkligt värde på förvärvade identifierbara icke-monetära tillgångar intäktsförs på ett systematiskt sätt över en period som beräknas som kvarvarande vägd genomsnittlig nyttjandeperiod för de förvärvade identifierbara tillgångarna som är avskrivbara. I koncernredovisningen redovisas förvärv till lågt pris direkt i resultatet.

– Leasade tillgångar

I moderbolaget redovisas samtliga leasingavtal enligt reglerna för operationell leasing.

– Ersättningar till anställda

I moderbolaget tillämpas andra grunder för beräkning av förmånsbestämda planer än de som anges i IAS 19. Moderbolaget följer Tryggandelagens bestämmelser och Finansinspektionens föreskrifter eftersom detta är en förutsättning för skattemässig avdragsrätt. De väsentligaste skillnaderna jämfört med reglerna i IAS 19 är hur diskonteringsräntan fastställs, att beräkning av den förmånsbestämda förpliktelsen sker utifrån nuvarande lönenivå utan antaganden om framtida löneökningar och att alla aktuella vinster och förluster redovisas i resultaträkningen då de uppstår.

Moderbolaget redovisar det verkliga värdet på aktieprogram utställda till anställda i dotterbolag som ägartillskott genom redovisning i eget kapital och värdet på aktier i dotterbolag.

– Koncernbidrag

Moderbolaget redovisar erhållna koncernbidrag som utdelning och lämnade koncernbidrag som investering i aktier i dotterföretag. Före 2011 redovisades koncernbidrag direkt i eget kapital.

– Anticiperade utdelningar

Anticiperad utdelning från dotterföretag redovisas i de fall moderföretaget ensamt har rätt att besluta om utdelningens storlek och moderföretaget har fattat beslut om utdelningens storlek innan moderföretaget publicerat sina finansiella rapporter.

– Finansiella instrument

Med anledning av sambandet mellan redovisning och beskattning tillämpas inte reglerna om finansiella instrument och säkringsredovisning i IAS 39 i moderbolaget.

NOT 2 FINANSIELLA RISKER

Valutarisk

Det är Nobias policy att säkra prognosticerade flöden med cirka 80 procent av flödet 0–3 månader framåt, 60 procent 4–6 månader framåt, 40 procent 7–9 månader framåt samt 100 procent av kontrakterade projekt. De viktigaste valutarelationerna har varit EUR mot GBP, NOK mot SEK och NOK mot DKK. Den totala exponeringen uttryckt i SEK och efter kvittning av motriktade flöden uppgick under 2016 till 2 637 miljoner kronor (2 504), därav säkrades 1 646 miljoner kronor (1 485). Vid utgången av 2016 uppgick säkringsvolymen till 754 miljoner kronor (865). Orealiserade vinster och förluster redovisade som kassaflödessäkring i eget kapital kommer att överföras till resultaträkningen vid olika tidpunkter inom 12 månader.

Omräkningsexponering

Koncernen har som policy att inte skydda omräkningsexponeringar i utländsk valuta. En 10 procentig förstärkning av den svenska kronan gentemot andra valutor per 31 december 2016 skulle innebära en förändring av eget kapital med -432 miljoner kronor (-450) och av resultatet med -48 miljoner kronor (-60). Känslighetsanalysen grundar sig på att alla andra faktorer (till exempel räntan) blir oförändrade. Samma förutsättningar tillämpades för 2015.

Kreditrisk

Nobia är verksam på ett flertal marknader och i flera distributionskanaler. Beroende på distributionskanal utgörs kundbasen av både professionella kunder och konsumenter. Av dessa skäl måste kredithantering och betalningsvillkor anpassas till respektive affärsenhets affärslogik och distributionskanaler inom ramen för den av koncernen fastställda kreditpolicy. Kreditpolicy innebär att kreditvärderingen ska baseras på minst en kreditrapport från ett välrenommerat kreditvärderingsföretag. Återköpande kunder kreditvärderas löpande. På vissa marknader och för vissa kundkategorier används kreditförsäkring. För kunder med låg återköpsfrekvens sker kreditgivning ofta mot säkerhet. Motpartsrisken avseende banker bedöms som mycket låg. Den totala kreditrisken utgjorde 2 284 miljoner kronor (2 163). Kreditkvaliteten på finansiella tillgångar som varken har förfallit till betalning eller som är nedskrivningsbara är god.

Finansiell exponering

Nobias policy för finansiering av utländska tillgångar innebär att sysselsatt kapital ska finansieras med externa lån i motsvarande valuta så att påverkan på skuldsättningsgraden minimeras vid valutakursförändringar. Koncernens lån handhas av Nobias huvudkontor. Genom en internbank förser huvudkontoret dotterbolagen med finansiella medel. Denna utlåning sker i lokala valutor. Genom matchande extern upplåning minimeras resultatpåverkan genom kursförändringar. Som komplement kan valuta-kontrakt ingås för att undgå exponering. Vid nuvarande skuldsättningsgrad och valutfördelning av sysselsatt kapital innebär det att cirka 17 procent av det utländska sysselsatta kapitalet ska finansieras i lokal valuta. I kombination med denna policy kan annan kapitalisering väljas i respektive land i syfte att optimera skattesituationen för koncernen. Nobias policy för finansiell exponering innebär att ingen säkring av eget kapital görs.

MSEK	2015		2016	
	Sysselsatt kapital per valuta	Räntebärande lån och leasingsskulder	Sysselsatt kapital per valuta	Räntebärande lån och leasingsskulder
SEK	107	914	195	925
EUR	1 111	109	853	115
GBP	2 954	521	2 870	718
DKK	777	3	904	5
USD	78	0	-32	0
NOK	308	0	366	0
Övriga	34	0	26	0
Totalt	5 369	1 547	5 182	1 763¹⁾

1) Inklusive räntebärande skulder redovisade på raden Skulder hänförliga till tillgångar som innehas för försäljning.

Ränterisk

Hantering av räntexponeringen är centraliserad vilket innebär att huvudkontoret har ansvaret för att identifiera och hantera ränterisker. Nobia tillämpar normalt en kort räntebindningstid. Nobias synsätt är att tider av hög räntenivå vanligen sammanfaller med god efterfrågan i samhället i stort. Bolaget har sedan 2011 innehaft en ränteswap på 400 miljoner kronor som löpte ut i november 2016. Räntebindningstiden för resterande lån uppgår till 3 månader.

Refinansieringsrisk

Nobia tillämpar en centraliserad syn på koncernens finansiering, vilket innebär att all finansiering ska ske i Nobia AB eller Nobia Sverige AB. Nobia upptog 2010 ett obligationslån från AB SEK Securities (Svensk Exportkredit) om 800 miljoner kronor, vilket löper på sju år och förfaller till betalning maj 2017. Bolaget upptog 2014 även en syndikerad låne-facilitet om 1 000 miljoner kronor med tre banker. Löptiden är fem år. Lånen har tre covenant; leverage (net debt to EBITDA), gearing (net debt to equity) samt interest cover (EBITDA to net interest expenses). Nobia uppfyller samtliga covenant med betryggande marginal. Det är Nobias policy att erhålla långsiktiga kreditlöften som står i samklang med Nobias långsiktiga strategi, samtidigt som detta krav måste balanseras mot kravet på låga kreditkostnader. Utöver dessa lån har Nobia lokala kassakrediter.

Nedanstående tabell visar förfallostrukturen på Nobias samtliga låne-faciliteter:

Förfalloår, MSEK	2015			2016	
	2016	2017	2019	2017	2019
Lån och kreditlöften	–	800	1 000	800	1 000
Därav utnyttjat	–	800	–	800	–

Kapitalhantering

Skuldsättningsgraden ska inte överstiga 100 procent. En tillfälligt högre skuldsättningsgrad kan accepteras. Utdelningen ska i genomsnitt ligga i intervallet 40–60 procent av årets resultat efter skatt. Skuldsättningsgraden uppgick vid årets slut till 14 procent (20). Som kapital betraktar Nobia det bokförda egna kapitalet 3 419 miljoner kronor (3 822).

Likviditetsrisk

Genom noggranna likviditetsprognoser följs den dagliga likviditeten. Likviditeten styrs centralt och syftar till att använda tillgänglig likviditet på ett effektivt sätt samtidigt som erforderliga reserver finns tillgängliga. Tillgänglig likviditet inklusive outnyttjade kreditfaciliteter utgjorde 2 399 miljoner kronor (2 164).

**Räntebindning –
upplåning**

Koncernen, MSEK	2015			2016		
	0–3 mån	två år	tre år	0–3 mån	två år	tre år
SEK	400	400	–	800	–	–
EUR	–	2	–	–	–	–

Kommersiell exponering	2015							2016						
	USD	EUR	NOK	CHF	GBP	SEK	DKK	USD	EUR	NOK	CHF	GBP	SEK	DKK
Valutakontrakt på balansdagen														
Lokal valuta	0	49	-278	-1	-1	-82	–	1	50	167	0	-1	14	26
Totalt, MSEK ¹⁾	-3	444	-265	-8	-16	-82	–	5	479	175	0	-7	14	34
Verkligt värde, MSEK	0	1	13	0	0	-1	–	0	1	-3	0	0	-1	0
Nettoflöde kalenderår														
Nettoflöde, Lokal valuta	-2	-98 ³⁾	685	2	4	336	-28	-3	-110 ⁴⁾	706	2	7	323	-49
Nettoflöde, MSEK ²⁾	-17	-919 ³⁾	717	14	55	336	-35	-29	-1 041 ⁴⁾	720	18	80	323	-62
Säkrad volym, MSEK ²⁾	4	-711	501	17	36	113	–	10	-843	518	–	325	155	–

1) Flöden omräknade till bokslutskurs, SEK.

2) Omräknat med snittkurs 2015, 2016.

3) Därutöver avser 35 MEUR flöde mot DKK, motsvarande 325 MSEK.

4) Därutöver avser 32 MEUR flöde mot DKK, motsvarande 307 MSEK.

Känslighetsanalys

Valutor ¹⁾ och räntor ²⁾	2015				2016			
	Förändring	Påverkan på resultat före skatt, MSEK	Påverkan på eget kapital ³⁾ , MSEK		Förändring	Påverkan på resultat före skatt, MSEK	Påverkan på eget kapital ³⁾ , MSEK	
EUR/SEK	5%	10,6	8,2		5%	9,3	7,2	
NOK/SEK	5%	7,5	5,9		–	–	–	
SEK/NOK	–	–	–		5%	9,4	7,3	
EUR/GBP	5%	19,9	15,9		5%	23,2	18,6	
NOK/DKK	5%	11,8	9,2		5%	12,0	9,3	
SEK/DKK	5%	6,1	4,7		5%	7,7	6,0	
Räntenivå	100 pkt	4,3	3,4		100 pkt	2,0	1,6	

1) Transaktionseffekt efter säkringar.

2) Efter räntesäkringar.

3) Motsvarar resultat efter skatt.

Löptidsanalys över finansiella skulder inklusive leverantörsskulder

Koncernen, MSEK	2015								2016							
	Valuta	Nominellt belopp original valuta	Total	Inom 1 mån	1–3 mån	3 mån –1 år	1–5 år	5 år eller längre	Nominellt belopp original valuta	Total	Inom 1 mån	1–3 mån	3 mån –1 år	1–5 år	5 år eller längre	
Banklån (R)																
Banklån	SEK	800	820	1	3	13	803	–	800	802	0	1	801	–	–	
Banklån	EUR	0	2	0	0	2	–	–	–	–	–	–	–	–	–	
Övriga skulder																
Valutaterminskontrakt ¹⁾	SEK		1	0	0	1	–	–		1	0	0	1	–	–	
Valutaterminskontrakt ¹⁾	EUR		3	1	0	2	–	–		4	1	0	3	–	–	
Valutaterminskontrakt ¹⁾	GBP		0	0	0	0	–	–		0	0	0	0	–	–	
Valutaterminskontrakt ¹⁾	NOK		0	0	0	0	–	–		6	1	2	3	–	–	
Valutaterminskontrakt ¹⁾	CHF		0	0	0	0	–	–		–	–	–	–	–	–	
Valutaterminskontrakt ¹⁾	USD		1	0	0	1	–	–		1	0	0	1	–	–	
Kontokrediter (R)	SEK		–	–	–	–	–	–		–	–	–	–	–	–	
Finansiella leasingskulder (R)	DKK	2	3	–	–	2	1	–	4	5	–	–	3	2	–	
Finansiella leasingskulder (R)	GBP	1	10	0	0	5	5	–	0	3	0	0	2	1	–	
Övriga skulder (R)	SEK	0	0	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	
Övriga skulder (R)	EUR	0	1	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	
Övriga skulder (R)	GBP	0	1	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	
Leverantörsskulder och övriga skulder	SEK		1 454	1 081	223	142	8	–		1 518	1 155	255	82	26	–	
Summa			2 296	1 083	228	168	817	–		2 340	1 157	258	896	29	–	
Räntebärande skulder (R)			815							807						

1) Värdet av valutaterminskontrakt ingår i posten derivat i balansräkningen.

Åldersanalys, kundfordringar och övriga fordringar

MSEK	2015		2016	
	Brutto	Varav nedskrivning	Brutto	Varav nedskrivning
Ej förfallna fordringar	1 053	—	1 013	—
Förfallna fordringar 0–30 dagar	238	2	192	9
Förfallna fordringar >30 dagar–90 dagar	47	3	43	1
Förfallna fordringar >90 dagar–180 dagar	17	5	10	4
Förfallna fordringar >180 dagar–360 dagar	30	24	7	4
Förfallna fordringar >360 dagar	20	15	8	8
Summa fordringar	1 405	49	1 273	26

Avsättningskonto avseende nedskrivning av kundfordringar och övriga fordringar

MSEK	2015	2016
Ingående balans	43	49
Återföring av tidigare gjorda nedskrivningar	-5	-19
Årets nedskrivningar	14	7
Konstaterad förlust	-3	0
Omräkningsdifferens	-1	2
Förvärv av verksamhet	1	—
Nedskrivningar omklassificerade till tillgångar som innehas till försäljning	—	-13
Utgående balans	49	26

En nedskrivning äger rum då det bedöms föreligga uppenbara skäl för att företaget inte kommer att erhålla hela eller en del av det förfallna beloppet. Uppenbara skäl kan i detta fall utgöra extern information som fastställer att en fordran är osäker. En nedskrivning görs i första hand för varje enskild fordran. Det sker även en gruppvis nedskrivning för en grupp av fordringar med likartade kreditegenskaper och karaktär.

Kvittning av finansiella instrument

Nobia har bindande ramavtal, avseende derivathandel, vilka medför att finansiella skulder kan komma att kvittas, s.k. nettning, i händelse av obestånd eller liknande händelse. Nedanstående tabeller visar belopp som omfattas av avtal för nettning per 2016-12-31 respektive 2015-12-31.

Kvittningsavtal

2016 MSEK	Finansiella tillgångar	Finansiella skulder
Redovisade belopp i rapport över finansiell ställning	9	12
Belopp som omfattas av nettning	-9	-9
Belopp efter nettning	0	3

2015 MSEK	Finansiella tillgångar	Finansiella skulder
Redovisade belopp i rapport över finansiell ställning	18	14
Belopp som omfattas av nettning	-14	-14
Belopp efter nettning	4	0

NOT 3 RÖRELSESEGMENT

Koncernens verksamhet delas upp i rörelsesegment baserat på vilka delar av verksamheten företagets högsta verkställande beslutsfattare följer upp, så kallad "management approach" eller företagsledningsperspektiv. Koncernens verksamhet är organiserad så att koncernledningen följer upp det resultat, avkastning och kassaflöde som koncernens regioner genererar. Då koncernledningen följer upp verksamhetens resultat och beslutar om resursfördelning utifrån regioner utgör dessa koncernens rörelsesegment.

Koncernens interna rapportering är därför uppbyggd så att koncernledningen kan följa upp samtliga regioners prestationer och resultat. Följande rörelsesegment har identifierats; region Norden, region Storbritannien och region Centraleuropa.

Nobia betraktar koncernens intäkter på kök, bad och förvaring som en enda produktgrupp eftersom bad och förvaring utgör en sådan liten del av koncernens totala balans- och resultaträkning samt kassaflödesanalys.

Nettoomsättning och resultat per region¹⁾

MSEK	Region Norden		Region Storbritannien		Region Centraleuropa		Koncerngemensamt och eliminerings		Koncernen	
	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016
Nettoomsättning från externa kunder	5 651	5 987	6 099	6 122	516	539	—	—	12 266	12 648
Nettoomsättning från andra regioner	1	1	—	—	2	2	-3	-3	—	—
Summa nettoomsättning	5 652	5 988	6 099	6 122	518	541	-3	-3	12 266	12 648
Avskrivningar	-127	-130	-146	-125	-16	-16	-13	-16	-302	-287
Rörelseresultat	749	856	567	545	19	37	-146	-140	1 189	1 298
Finansiella intäkter									34	22
Finansiella kostnader									-91	-73
Resultat före skatt och avveklad verksamhet									1 132	1 247
Nedskrivningar	-1	—	6	0	0	—	0	—	5	0
Jämförelsestörande poster i EBIT	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

1) Från och med 2016 redovisas Poggenpohls verksamhet som avveklad verksamhet enligt IFRS 5 och 2015 års jämförelsetal är omräknade enligt samma redovisningsprincip.

Summa skulder och tillgångar per region

MSEK	Region Norden		Region Storbritannien		Region Centraleuropa		Koncerngemensamt och eliminerings		Koncernen	
	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016
Summa operativa tillgångar	1 752	1 857	2 727	2 728	775	440	2 041	1 709¹⁾	7 295	6 734
I summa operativa tillgångar ingår:										
Investeringar i anläggningstillgångar	159	116	168	109	59	54	24	11	410	290
Summa operativa skulder	1 085	1 176	1 091	1 105	351	365	172	176²⁾	2 699	2 822

1) Utgörs främst av goodwill om 1 480 miljoner kronor (1 605) och koncernmässiga övervärden på anläggningstillgångar om 118 miljoner kronor (228). Eliminering av interna fordringar uppgår till -23 miljoner kronor (-21).

2) Eliminering av interna skulder uppgår till -23 miljoner kronor (-21).

Geografiska områden i koncernen

MSEK	Intäkter från externa kunder ¹⁾		Anläggningstillgångar ²⁾	
	2015	2016	2015	2016
Sverige	1 408	1 517	305	304
Danmark	2 010	2 128	670	682
Norge	1 446	1 468	123	137
Finland	774	849	165	160
Storbritannien	5 996	6 106	2 531	2 233
Frankrike	96	9	–	–
Tyskland	49	61	216	–
Österrike	422	426	329	353
Nederländerna	0	0	1	–
USA	0	0	66	–
Övriga länder	65	84	13	–
Totalt	12 266	12 648	4 419	3 869

1) Nettoomsättning från externa kunder utifrån kundens geografiska hemvist.

2) Anläggningstillgångar som inte är finansiella instrument, uppskjutna skattefordringar, tillgångar i samband med förmåner efter avslutad anställning och rättigheter enligt försäkringsavtal.

NOT 4 PERSONALKOSTNADER OCH LEDANDE BEFATTNINGSHAVARES ERSÄTTNINGAR

MSEK	2015			2016		
	Löner och andra ersättningar	Sociala kostnader	Totalt	Löner och andra ersättningar	Sociala kostnader	Totalt
Totalt dotterföretag¹⁾	2 582	558	3 140	2 569	551	3 120
– varav pensionskostnader		221	221		223	223
Moderbolaget¹⁾	56	31	87	69	30	99
– varav pensionskostnader		16	16		13	13
Koncernen¹⁾	2 638	589	3 227	2 638	581	3 219
– varav pensionskostnader		237	237		236	236

1) Exkluderar kostnader för aktierelaterade ersättningar.

Totala kostnader för ersättningar till anställda

MSEK	2015	2016
Löner och andra ersättningar	2 638	2 638
Sociala kostnader	352	345
Pensionskostnader – avgiftsbaserade planer	179	184
Pensionskostnader – förmånsbaserade planer	51	42
Kostnader för särskild löneskatt och avkastningsskatt	7	10
Kostnader för tilldelade personaloptioner		
2011–2015	3	–
Kostnader för aktiesparprogrammet		
2012–2015	1	–
2013–2016	5	0
2014–2017	4	1
2015–2018	2	3
2016–2019	–	2
Summa kostnader för anställda	3 242	3 225

Löner och andra ersättningar för moderbolaget

MSEK	2015	2016
Ledande befattningshavare ¹⁾	17	19
Övriga anställda	39	50
Moderbolaget totalt²⁾	56	69

1) Under 2016 var antal personer 5 (5).

2) Exkluderar kostnader för aktierelaterade ersättningar.

Löner och andra ersättningar för dotterföretag

MSEK	2015	2016
Verkställande direktörer i dotterföretag ¹⁾	39	44
Övriga anställda i dotterföretag	2 543	2 525
Dotterföretag totalt²⁾	2 582	2 569

1) Under 2016 var antal personer 16 (16).

2) Exkluderar kostnader för aktierelaterade ersättningar.

Ersättningar och övriga förmåner, 2016	Grundlön, styrelsear- vode	Rörlig ersättning	Övriga förmåner	Pensions- kostnad	Aktie- relaterad ersättning	Övrig ersättning	Summa	Pensions- förpliktelser	Antal personer
MSEK									
Styrelsens ordförande									
Tomas Billing	1,07	–	–	–	–	–	1,07	–	1,00
Styrelseledamot									
Nora Førisdal Larssen	0,39	–	–	–	–	–	0,39	–	1,00
Lilian Fossum Biner (revisionsutskottets ordförande)	0,46	–	–	–	–	–	0,46	–	1,00
Stefan Jacobsson	0,39	–	–	–	–	–	0,39	–	1,00
Fredrik Palmstierna	0,39	–	–	–	–	–	0,39	–	1,00
Thore Ohlsson (ledamot revisionsutskottet)	0,44	–	–	–	–	–	0,44	–	1,00
Ricard Wennerklint	0,39	–	–	–	–	–	0,39	–	1,00
Christina Ståhl	0,39	–	–	–	–	–	0,39	–	1,00
Verkställande direktör									
Morten Falkenberg	7,77	2,13	0,16	2,34	1,05	–	13,45	–	1,00
Övriga koncernledningen	27,57	4,18	0,99	4,68	2,62	–	40,04	0,30	13,00
–varav från dotterbolag	19,07	2,67	0,80	2,54	1,95	–	27,03	–	10,00
Summa	39,26	6,31	1,15	7,02	3,67	–	57,41	0,30	22,00

Ersättningar och övriga förmåner, 2015	Grundlön, styrelsear- vode	Rörlig ersättning	Övriga förmåner	Pensions- kostnad	Aktie- relaterad ersättning	Övrig ersättning	Summa	Pensions- förpliktelser	Antal personer
MSEK									
Styrelsens ordförande									
Tomas Billing (fr o m 2015-04-14)	0,75	–	–	–	–	–	0,75	–	0,75
Johan Molin (t o m 2015-04-14)	0,23	–	–	–	–	–	0,23	–	0,25
Styrelseledamot									
Nora Førisdal Larssen	0,37	–	–	–	–	–	0,37	–	1,00
Lilian Fossum Biner	0,37	–	–	–	–	–	0,37	–	1,00
Stefan Jacobsson	0,37	–	–	–	–	–	0,37	–	1,00
Fredrik Palmstierna	0,37	–	–	–	–	–	0,37	–	1,00
Thore Ohlsson	0,37	–	–	–	–	–	0,37	–	1,00
Ricard Wennerklint	0,37	–	–	–	–	–	0,37	–	1,00
Christina Ståhl	0,28	–	–	–	–	–	0,28	–	0,75
Verkställande direktör									
Morten Falkenberg	7,73	2,13	0,21	2,37	1,18	–	13,62	–	1,00
Övriga koncernledningen	27,54	4,69	1,09	4,39	3,10	–	40,81	0,57	14,00
–varav från dotterbolag	19,18	3,05	0,87	2,42	1,84	–	27,36	–	10,00
Summa	38,75	6,82	1,30	6,76	4,28	–	57,91	0,57	22,75

Medelantalet anställda samt könsfördelning för styrelseledamöter och ledande befattningshavare redovisas i Not 5, se sidan 64.

Ledande befattningshavares ersättningar

– Styrelsen och styrelsens ordförande

Till styrelsens ordförande och ledamöter utgår ersättning enligt årsstäm-
mans beslut. Styrelseledamöter som är anställda i Nobia erhåller ej särskilt
styrelsearvode. Av stämman valda styrelseledamöter erhåller ett fast
arvode om 390 000 kronor per ledamot och 1 100 000 kronor för styrel-
sens ordförande. Därutöver erhåller revisionsutskottets ordförande 100
000 kronor och ledamot 80 000 kronor. Sammanlagt erhöll styrelsen
3 913 750 kronor. Arbetstagarrepresentanter erhåller ett inläsningsarvode
på 26 000 kronor per person och år.

– Verkställande direktören

Verkställande direktören har under räkenskapsåret 2016 i lön och för-
måner erhållit 7 932 841 kronor, samt rörlig lönedel avseende 2016 års
resultat med 2 128 142 kronor. Utöver pensionsförmåner enligt lagen
om allmän försäkring (ATP och AFP) har verkställande direktören rätt till
pensionspremier motsvarande 30 procent av pensionsmedförande lön.

Som pensionsmedförande lön menas fast årslön. Avseende 2016 utgjorde
premiekostnaden 2 334 234 kronor. Pensionsåldern är 65 år. Vid uppsäg-
ning från Nobias sida äger verkställande direktören rätt till uppsägnings-
tid motsvarande 12 månader. Vid egen uppsägning är uppsägningstiden
6 månader.

– Koncernledningen i övrigt

Koncernledningen, vilken vid utgången av 2016 bestod av 13 personer
(12), varav i moderbolaget 4 (4), har under räkenskapsåret erhållit lön och
förmåner motsvarande 28 563 383 kronor samt rörliga lönedelar avse-
ende 2016 års resultat med 4 177 667 kronor. Avseende pensioner har
koncernledningen rätt till pensioner enligt ITP-systemet eller motsvaran-
de. Pensionsåldern är 65 år. Därutöver har ledningen i Sverige, efter beslut
i styrelsen, rätt till en utökad tjänstepensionspremie med 20 procent på
lönedelar över 30 basbelopp.

– Rörlig lönedel

För enhetschefer och koncernledningens rörliga lönedel gäller grundprin-
cipen att rörlig lönedel maximalt kan utgå med 30 procent av fast årslön.
Undantaget är VD vars rörliga lönedel kan uppgå till maximalt 55 procent

av fast årslön. Undantag kan även göras för andra ledande befattningshavare efter beslut i styrelsen. Den rörliga lönedelen baseras på en intjäningsperiod om ett år. Utfallet är beroende av huruvida i förväg uppsatta resultatmål nås. Målen för verkställande direktören fastställs av styrelsen. För övriga befattningshavare fastställs målen av verkställande direktören efter tillstyrkande av styrelsens ersättningsutskott.

– Ersättningsutskott

Bland styrelsens medlemmar utses ett ersättningsutskott. Utskottet har bland annat till uppgift att ta fram förslag till kompensation för verkställande direktören samt ta ställning till förslag till kompensation för de chefer som direktrapporterar till honom. Beträffande utskottets uppgifter och sammansättning, se sidan 88.

– Koncernledningens anställningsavtal

Avtalen inkluderar ersättnings- och uppsägningsbestämmelser. Enligt dessa avtal kan anställning vanligen upphöra på den anställdes begäran med en uppsägningsperiod på sex månader och på bolagets begäran med en uppsägningsperiod på 12 månader.

– Optionsprogram 2011–2015

Vid ordinarie årsstämma 2011 fattades beslut i enlighet med styrelsens förslag om att fortsätta med samma incitamentsprogram som tidigare år i form av ett prestationsrelaterat personaloptionsprogram. Sammanlagt högst 1 640 000 personaloptioner tilldelades cirka 100 högre befattningshavare i Nobia AB under perioden från 31 maj 2014 till och med 31 december 2015 till en lösenkurs på 54,10 kronor. Rätt att utnyttja personaloptionen förutsatte dels att innehavaren vid tidpunkten för utnyttjandet fortfarande var anställd i Nobia AB, dels att Nobia AB under räkenskapsåren 2011–2013 ökade resultat per aktie jämfört med genomsnittet för räkenskapsåren 2009 och 2010, justerat för jämförelsestörande poster, så att den sammanlagda resultatökningen per aktie motsvarade en genomsnittlig årlig ökning för resultat per aktie om minst 5,0 procent och maximalt 15,0 procent. Den årliga ökningen av resultat per aktie påverkade antalet optioner som kunde nyttjas.

– Prestationsaktieprogram 2012–2018

Vid ordinarie årsstämmorna 2012, 2013, 2014 och 2015 fattades beslut i enlighet med styrelsens förslag om incitamentsprogram i form av prestationsaktieprogram. Prestationsaktieprogrammen omfattar cirka 100 personer bestående av ledande befattningshavare och personer med högre chefsbefattningar, vilka utses av Nobias högsta ledning. För att delta i programmen krävs en egen investering i Nobiaaktier motsvarande 50, 75 eller 100 procent av den anställdes månadslön (brutto) för 2012 års program samt 25, 50, 75 eller 100 procent av den anställdes månadslön (brutto) för 2013, 2014 och 2015 års program. Efter intjänandeperioden

kommer deltagarna att vederlagsfritt tilldelas aktier i Nobia förutsatt att vissa villkor är uppfyllda. För att de så kallade matchningsaktierätterna ska berättiga deltagaren att erhålla aktier i Nobia krävs fortsatt anställning under intjänandeperioden, samt att investeringen i Nobiaaktier i sin helhet bestått under samma tid. Matchning sker med 1:1. Tilldelning av aktier med stöd av så kallade prestationsaktierätter kräver därutöver att ett finansiellt prestationsmål relaterat till ackumulerad vinst per aktie för innevarande och kommande räkenskapsår, justerat för jämförelsestörande poster under samma period, har uppnåtts. Deltagarna kompenseras inte för utdelning som lämnas under intjänandeperioden.

Maximalt antal aktier som kan utgå enligt vart och ett av de fyra programmen uppgår till 1 500 000.

För varje sparaktie har VD rätt till maximalt fyra prestationsaktier. Övriga i koncernledningen har rätt till tre prestationsaktier. I programmen 2013–2016 och 2014–2017 har övriga 5–6 personer underställda VD rätt till två prestationsaktier. Övriga programdeltagare har rätt till en prestationsaktie. Koncernledningen har under räkenskapsåret 2016 erhållit 9 945 720 kronor i förmån i samband med matchning av aktier inom ramen för prestationsaktieprogram 2013, varav 5 661 360 representerar förmånen för den verkställande direktören.

– Prestationsaktieprogram 2016–2019

Vid ordinarie årsstämmorna 2016 fattades beslut i enlighet med styrelsens förslag om incitamentsprogram i form av prestationsaktieprogram. Prestationsaktieprogrammen omfattar cirka 100 personer bestående av ledande befattningshavare och personer med högre chefsbefattningar, vilka utses av Nobias högsta ledning. Deltagande i Prestationsaktieprogram 2016 innebär att den maximala kortsiktiga rörliga ersättningen år 2016 för deltagaren justeras ned med tio procentenheter (VD), fem procentenheter (koncernledningen) respektive tre procentenheter (övriga personer med högre chefsbefattningar). Efter intjänandeperioden kommer deltagarna att vederlagsfritt tilldelas aktier i Nobia förutsatt att vissa villkor är uppfyllda. För att vara berättigad till tilldelning av aktier krävs att deltagaren har fortsatt anställning i Nobia AB under intjänandeperioden. Tilldelning av aktier kräver därutöver att ett finansiellt prestationsmål relaterat till ackumulerad vinst per aktie för Nobia under räkenskapsåren 2016–2017 uppnåtts. Deltagarna kompenseras inte för ordinarie utdelning som lämnas under intjänandeperioden.

Maximalt antal aktier som kan utgå enligt programmet uppgår till 1 500 000. För varje deltagare fastställer styrelsen ett tilldelningsvärde relativt deltagarnas årslön. Tilldelningsvärdet för VD uppgår till 50 procent av årslönen och för den övriga koncernledningen, ca 13 personer, uppgår tilldelningsvärdet till 30 procent av årslönen. För övriga chefer med högre chefsbefattningar uppgår tilldelningsvärdet till 20 procent av årslönen. Den aktiekurs som ligger till grund för beräkningen av antalet aktierätter motsvarar en genomsnittlig volymvägd betalkurs uppmätt under en given tidsperiod.

Program	Prestationsaktieprogram				
	2012–2015	2013–2016	2014–2017	2015–2018	2016–2019
Intjänandeperiod	maj 2012 – maj 2015	maj 2013 – april/maj 2016	maj 2014 – april/maj 2017	maj 2015 – april/maj 2018	maj 2016 – april/maj 2019
Prestationsmål	Akkumulerad vinst per aktie 2012–2013	Akkumulerad vinst per aktie 2013–2014	Akkumulerad vinst per aktie 2014–2015	Akkumulerad vinst per aktie 2015–2016	Akkumulerad vinst per aktie 2016–2017
Verkligt värde per aktierätt	19,76 kr	33,30 kr	53,50 kr	82,60 kr	73,60 kr

Akkumulerad vinst per aktie justeras för jämförelsestörande poster. Verkligt värde är beräknat som aktiekursen per programmets tilldelningstidpunkt, i maj vid början av intjänandeperioden, reducerad med nuvärdet av förväntade utdelningar under intjänandeperioden.

I maj vid början av intjänandeperioden, reducerad med nuvärdet av förväntade utdelningar under intjänandeperioden.

Kostnaderna för options- och prestationsaktieprogrammen framgår av nedanstående tabell:

Program	Ackumulerade kostnader			2015 ¹⁾			2016 ²⁾		
	IFRS 2 ³⁾ kostnad	Sociala avgifter	Total kostnad	IFRS 2 ³⁾ kostnad	Sociala avgifter	Total kostnad	IFRS 2 ³⁾ kostnad	Sociala avgifter	Total kostnad
2011–2015	9	5	14	–	3	3	–	–	–
2012–2015	3	3	6	0	1	1	–	–	–
2013–2016	6	5	11	2	3	5	0	0	0
2014–2017	5	1	6	3	1	4	1	0	1
2015–2018	5	1	6	2	0	2	3	0	3
2016–2019	2	0	2	–	–	–	2	0	2
	30	15	45	7	8	15	6	0	6

1) Aktuell kurs 2015-12-31 = 106,00 kr/aktie.

2) Aktuell kurs 2016-12-31 = 84,85 kr/aktie.

3) Se not 1 sidan 57.

Förändringar i antalet utestående personaloptioner och deras vägda genomsnittliga lösenpris är som följer:

	2015		2016	
	Genomsnittligt lösenpris, SEK per aktie	Antal optioner	Genomsnittligt lösenpris, SEK per aktie	Antal optioner
Per 1 januari	54,10	640 000	–	–
Tilldelade	–	0	–	–
Förfallna	–	0	–	–
Förverkade	54,10	-20 000	–	–
Utnyttjade	54,10 ¹⁾	-620 000	–	–
Per 31 december	54,10	0	–	–

1) Genomsnittlig aktiekurs vid utnyttjande var 87,34 kr/aktie.

Antal aktierätter	2015	2016
Per 1 januari	544 454	515 352
Tilldelade	143 901	279 170
Utnyttjade	-135 147 ¹⁾	-192 163 ¹⁾
Förverkade	-37 856	-244 454
Per 31 december	515 352	357 905

1) Aktiekurs vid utnyttjande var 90,00 kr/aktie (89,75 kr/aktie).

Utestående aktierätter vid årets slut har följande förfallodatum:

Förfallodag	Aktierätter	
	2015	2016
april/maj 2015	–	–
april/maj 2016	214 780	–
april/maj 2017	160 261	110 419
april/maj 2018	140 311	117 549
april/maj 2019	–	129 937
	515 352	357 905

Av de utestående aktierätterna utgör 90 378 matchningsaktier och 267 527 prestationsaktier.

NOT 5 MEDELANTAL ANSTÄLLDA

Dotterföretag i:	2015		2016	
	Medelantal anställda	Varav män	Medelantal anställda	Varav män
Sverige	716	509	736	520
Danmark	1 275	909	1 304	932
Norge	301	113	295	109
Finland	368	259	379	272
Tyskland	337	237	337	235
Österrike	367	293	357	286
Storbritannien	2 914	2 180	3 036	2 257
Frankrike	71	34	5	4
USA	51	22	49	22
Schweiz	29	19	29	18
Polen	1	0	0	0
Nederländerna	2	2	2	2
Japan	3	1	3	1
Totalt dotterföretag	6 435	4 578	6 532	4 658
Moderbolaget	38	13	41	18
Koncernen	6 473	4 591	6 573	4 676

	2015		2016	
	Antal på balansdagen	Varav män, %	Antal på balansdagen	Varav män, %
Styrelseledamöter	68	84	63	84
Verkställande direktörer och andra ledande befattningshavare	92	87	103	86
Koncernen	160	86	166	86

Flera personer ingår i mer än ett dotterföretags styrelse eller ledning.

	2015		2016	
	Antal på balansdagen	Varav män, %	Antal på balansdagen	Varav män, %
Styrelseledamöter	11	64	11	64
Verkställande direktörer och andra ledande befattningshavare	13	85	13	85
Moderbolaget	24	75	24	75

NOT 6 ERSÄTTNING TILL REVISORER

Kostnader fördelade på kostnadsslag

	Koncernen		Moderbolaget	
	2015	2016	2015	2016
MSEK				
KPMG				
Revisionsuppdrag	9	9	2	3
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdrag	0	1	0	1
Skatterådgivning	1	1	0	0
Andra uppdrag	4	5	3	5
Övriga revisorer				
Revisionsuppdrag	0	0	–	–

Med revisionsuppdrag avses lagstadgad revision av års- och koncernredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning samt revision och annan granskning utförd i enlighet med överenskommelse eller avtal. Detta inkluderar övriga arbetsuppgifter som det ankommer på bolagets revisor att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föränsas av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana övriga arbetsuppgifter.

NOT 7 AVSKRIVNINGAR OCH NEDSKRIVNINGAR PER FUNKTION

	Avskrivningar		Nedskrivningar	
	2015	2016	2015	2016
Koncernen, MSEK				
Kostnad sålda varor	-148	-141	–	–
Försäljningskostnader	-123	-108	5	0
Administrationskostnader	-31	-38	–	–
Summa avskrivningar och nedskrivningar	-302	-287	5	0

NOT 8 ÖVRIGA RÖRELSEINTÄKTER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2015	2016	2015	2016
Koncernen, MSEK				
Vinst vid försäljning av anläggningstillgångar	15	3	–	–
Kursvinster på fordringar/skulder av rörelsekaraktär	37	119	–	–
Övrigt	18	34	–	–
Summa övriga rörelseintäkter	70	156	–	–

NOT 9 ÖVRIGA RÖRELSEKOSTNADER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2015	2016	2015	2016
MSEK				
Kursförluster på fordringar/skulder av rörelsekaraktär	-27	-102	–	–
Realisationsresultat vid avyttring av verksamhet	–	–	–	–
Förlust vid försäljning av anläggningstillgångar	0	0	–	–
Övrigt	-12	-7	–	–
Summa övriga rörelsekostnader	-39	-109	–	–

NOT 10 KOSTNADER FÖRDELADE PÅ KOSTNADSSLAG

	2015	2016
MSEK		
Kostnader för varor och material	-5 005	-5 273
Kostnader för ersättningar till anställda	-2 890	-2 875
Avskrivningar och nedskrivningar (Not 7)	-297	-287
Fraktkostnader	-542	-562
Kostnader för operationell leasing, framför allt för butikslokaler (Not 11)	-543	-535
Övriga rörelsekostnader	-1 870	-1 974
Summa rörelsekostnader	-11 147	-11 506

NOT 11 OPERATIONELLA LEASINGAVTAL

Nominella värdet av avtalade framtida leasingavgifter, avseende avtal där återstående löptid överstiger ett år, fördelas sig enligt följande (avser i huvudsak hyresavtal för lokaler):

	Koncernen		Moderbolaget	
	2015	2016	2015	2016
MSEK				
Kostnadsfört under året	543	535	1	1
Förfaller till betalning inom ett år	509	481	0	0
Förfaller till betalning om ett till fem år	1 335	1 299	0	0
Förfaller till betalning senare	798	610	0	0
Summa	2 642	2 390	0	0

Nominella värden på återuthyrda hyresavtal, där återstående löptid överstiger ett år, fördelas sig enligt följande:

	Koncernen		Moderbolaget	
	2015	2016	2015	2016
MSEK				
Förfaller till betalning inom ett år	48	64	–	–
Förfaller till betalning om ett till fem år	78	104	–	–
Förfaller till betalning senare	3	2	–	–
Summa	129	170	–	–

NOT 12 FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2015	2016	2015	2016
MSEK				
Resultat från andelar i koncernföretag				
Utdelningar	–	–	200	500
Erhållna koncernbidrag	–	–	216	167
Nedskrivning dotterbolagsaktier	–	–	–	-743
Finansiella intäkter				
Ränteintäkter, kortfristiga	6	2	3	5
Kursdifferenser	28	20	–	16
Finansiella kostnader				
Räntekostnader	-25	-24	-28	-22
Räntekostnader avseende pensionsskuld	-42	-34	0	0
Kursdifferenser	-24	-15	-24	0
Totalt	-57	-51	367	-77

NOT 13 SKATT PÅ ÅRETS RESULTAT

	Koncernen		Moderbolaget	
	2015	2016	2015	2016
MSEK				
Aktuell skattekostnad för perioden	-228	-254	—	-19
Uppskjuten skatt	-35	-15	0	-1
Skatt på årets resultat	-263	-269	0	-20

Avstämning effektiv skatt

Moderbolaget, %	2015	2016
Skattesats i moderbolaget	22,0	22,0
Skatter hänförliga till tidigare perioder	—	—
Ej skattepliktiga intäkter	0,0	0,0
Ej avdragsgilla kostnader	1,0	-105,6
Ej skattepliktig utdelning	-14,3	69,2
Ej aktiverat förlustavdrag	—	—
Utnyttjande av ej aktiverat förlustavdrag	-8,8	1,8
Övrigt	0,0	0,0
Redovisad effektiv skatt	-0,1	-12,6

Skillnaden mellan nominell och effektiv skattesats för moderbolaget avser huvudsakligen utdelning från dotterbolag samt utnyttjande av ej avdrags-tilliga kostnader.

Skattekostnaden på årets resultat för koncernen utgjorde 21,6 procent av resultat före skatt för kvarvarande verksamhet. Under 2015 utgjorde skattekostnaden 23,2 procent av resultat före skatt för kvarvarande verksamhet. Från den 1 januari 2017 sänks bolagsskatten i Norge från 25,0 till 24,0 procent. Nobias uppskjutna skatteskulder och fordringar avseende detta land redovisas således enligt den nya skattesatsen per 31 december 2016 med marginell effekt i resultat- och balansräkningen. Skillnaden mellan redovisad skatt (21,6 procent) och förväntad skatt på koncernens resultat före skatt beräknad med lokal skattesats för Sverige (22,0 procent) förklaras i nedanstående tabell.

Avstämning effektiv skatt

Koncernen, %	2015	2016
Skattesats i Sverige	22,0	22,0
Olika lokala skattesatser	0,6	-0,3
Skatter hänförliga till tidigare perioder	0,2	-1,0
Ej skattepliktiga intäkter	-0,7	-0,1
Ej avdragsgilla kostnader	1,2	0,4
Ändrad skattesats	-0,1	0,6
Ej aktiverade underskottsavdrag	0,0	0,0
Övrigt	0,0	0,0
Redovisad effektiv skatt	23,2	21,6

I Not 26 på sidan 74 redogörs för beräkning av uppskjuten skatteskuld och fordran.

NOT 14 IMMATERIELLA TILLGÅNGAR

	2015	2016
Goodwill, MSEK		
Ingående redovisat värde	2 278	2 551
Förvärv av verksamhet	297	—
Nedskrivning, avvecklad verksamhet	—	-58
Omräkningsdifferenser	-24	-134
Utgående redovisat värde	2 551	2 359

Årets nedskrivning av goodwill tillhörande avvecklad verksamhet uppgår till 58 miljoner kronor (–) och har skett ned till verkligt värde minus försäljningskostnader baserat på avtalat försäljningspris för Poggenpohl.

Prövning av nedskrivningsbehov för goodwill

Vid utgången av 2016 uppgick redovisad goodwill till 2 359 miljoner kronor (2 551). Det redovisade värdet på goodwill fördelar sig på följande kassagenererande enheter:

MSEK	2015	2016
Nobia UK	1 762	1 592
Nobia DK	313	329
Nobia SweNo	139	147
Övriga	337	291
Summa	2 551	2 359

Goodwill har fördelats på kassagenererande enheter (KGE) i samband med att dessa förvärvats. Nobia har fem stycken KGE vilka organisatoriskt sammanfaller med affärsenheter. Goodwill testas med avseende på behov av nedskrivning minst en gång per år genom beräkning av koncernens återvinningsvärde av respektive KGE. Återvinningsvärdet beräknas som förväntat kassaflöde diskonterat med en för varje KGE fastställd vägd, genomsnittlig kapitalkostnad efter skatt, vilka ligger till grund för härledning av diskonteringsränta före skatt. Det därvid beräknade återvinningsvärdet för rörelsen jämförs med redovisat värde inklusive goodwill för respektive KGE.

Beräkningen utgår från uppskattade framtida kassaflöden baserat på den finansiella budgeten för det kommande verksamhetsåret. Med bas i denna budget och förväntningar om marknadsutvecklingen under åren som följer görs en prognos för de påföljande fyra åren, vilka återspeglar tidigare erfarenheter.

Väsentliga antaganden vid beräkning av förväntat kassaflöde är förväntad omsättningstillväxt, rörelsemarginal och rörelsekapitalbehov. För analys av affärsläget används ett antal olika konjunkturindikatorer samt extern och intern analys av dessa. Antaganden baseras också på effekter av koncernens långsiktiga strategiska initiativ vilken t.ex. innefattar differentierade varumärken, koncerngemensamt sortiment, centrala inköp och produktutveckling. För att extrapolera kassaflöden bortom de första fem åren har en tillväxttakt om 2 procent (2) använts för samtliga KGE.

Den vägda genomsnittliga kapitalkostnaden beräknas utifrån genomsnittlig skuldsättningsgrad för branschlika större bolag och kostnader för lånat respektive eget kapital. Kostnaden för eget kapital sätts utifrån antagandet att alla investerare kräver minst samma avkastning som för riskfria statsobligationer med en tillagd riskpremie för den bedömda risk de skulle ta vid en direkt investering i kassagenererande enheter. Riskpremien har bedömts utifrån den långsiktiga historiska avkastningen på aktiemarknaden för branschlika större företag och med beaktande av varje affärsenhets riskprofil. Avkastningskravet på skuldfinansierat kapital beräknas även det utifrån avkastningen på riskfria statsobligationer och med ett tillägg för en lånemarginal baserat på en uppskattad företagsspecifik risk. Avkastningskrav och skattesats för respektive KGE påverkas av ränte- och skattesatser i olika länder.

För 2016 uppgick koncernens vägda kapitalkostnad före skatt till 11,3 procent (10,0) samt efter skatt 9,2 procent (8,1). Sammantaget ligger den använda kapitalkostnaden efter skatt för 2016 i intervallet 8,5–10,1 procent (7,4–8,6).

Goodwillprövningen har inte föranlett någon nedskrivning 2016.

Antaganden för beräkning av återvinningsvärdet:

Diskonteringsränta före skatt, %

%	2015	2016
Nobia UK	10,4	12,2
Nobia DK	9,7	10,4
Nobia SweNo	10,0	11,4
Övriga	9,2–9,9	10,4–11,1

Övriga immateriella tillgångar

MSEK	2015	2016
Ingående anskaffningsvärde	411	468
Årets investeringar	50	23
Försäljningar och utrangeringar	0	-3
Förvärv av verksamhet	–	–
Omklassificering	14	-82
Omklassificering till tillgångar som innehas för försäljning	–	-67
Omräkningsdifferenser	-7	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	468	339
Ingående avskrivningar	253	322
Försäljningar och utrangeringar	0	-2
Årets avskrivningar	73	52
Årets avskrivningar, avvecklad verksamhet	1	1
Omklassificering	5	-98
Omklassificering till tillgångar som innehas för försäljning	–	-67
Nedskrivningar, avvecklad verksamhet	–	2
Omräkningsdifferenser	-10	3
Utgående ackumulerade avskrivningar	322	213
Utgående redovisat värde	146	126
Varav:		
Programvara	115	97
Varumärken	22	20
Övrigt	9	9
Utgående redovisat värde	146	126

NOT 15 MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

	Koncernen	
	2015	2016
Byggnader, MSEK		
Ingående anskaffningsvärde	1 920	1 710
Årets investeringar	52	26
Försäljningar och utrangeringar	-247	-2
Omklassificering	3	12
Omklassificering till tillgångar som innehas för försäljning	–	-375
Omräkningsdifferenser	-18	-14
Utgående anskaffningsvärde inklusive uppskrivet belopp	1 710	1 357
Ingående av- och nedskrivningar	1 261	1 085
Försäljning och utrangeringar	-247	-1
Omklassificering	-1	-5
Omklassificering till tillgångar som innehas för försäljning	–	-375
Årets avskrivningar	69	61
Årets avskrivningar, avvecklad verksamhet	12	12
Nedskrivningar	1	–
Nedskrivningar, avvecklad verksamhet	–	110
Omräkningsdifferenser	-10	0
Utgående av- och nedskrivningar	1 085	887
Utgående redovisat värde	625	470
Utgående ackumulerade avskrivningar	1 080	882

	Koncernen	
	2015	2016
Mark och markanläggningar, MSEK		
Ingående anskaffningsvärde	184	182
Årets investeringar	1	3
Omklassificering till tillgångar som innehas för försäljning	–	-46
Omräkningsdifferenser	-3	2
Utgående anskaffningsvärde inklusive uppskrivet belopp	182	141
Ingående av- och nedskrivningar	27	28
Omklassificering till tillgångar som innehas för försäljning	–	-46
Årets avskrivning	1	1
Nedskrivningar, avvecklad verksamhet	–	41
Omräkningsdifferenser	0	1
Utgående av- och nedskrivningar	28	25
Utgående redovisat värde	154	116
Utgående ackumulerade avskrivningar	26	23

	Koncernen	
	2015	2016
Pågående investeringar, MSEK		
Ingående balans	34	38
Årets påbörjade investeringar	33	66
Årets avslutade investeringar ¹⁾	-28	33
Omräkningsdifferenser	-1	-4
Utgående redovisat värde	38	133

1) Tillgångar som omklassificerats till andra materiella anläggningstillgångar.

	Koncernen	
	2015	2016
Maskiner och andra tekniska anläggningar, MSEK		
Ingående anskaffningsvärde	2 213	1 926
Årets investeringar	124	64
Försäljningar och utrangeringar	-411	-38
Förvärv av verksamhet	5	–
Omklassificering	15	36
Omklassificering till tillgångar som innehas för försäljning	–	-177
Omräkningsdifferenser	-20	10
Utgående anskaffningsvärde inklusive uppskrivet belopp	1 926	1 821
Ingående av- och nedskrivningar	1 670	1 361
Försäljningar och utrangeringar	-409	-35
Omklassificering	0	71
Omklassificering till tillgångar som innehas för försäljning	–	-177
Årets avskrivningar	109	107
Årets avskrivningar, avvecklad verksamhet	5	5
Nedskrivningar	1	0
Nedskrivningar, avvecklad verksamhet	–	28
Omräkningsdifferenser	-15	20
Utgående av- och nedskrivningar	1 361	1 380
Utgående redovisat värde	565	441
Utgående ackumulerade avskrivningar	1 352	1 371

	Koncernen	
	2015	2016
Inventarier, verktyg och installationer, MSEK		
Ingående anskaffningsvärde	1 395	1 147
Årets investeringar	139	98
Försäljningar och utrangeringar	-384	-45
Förvärv av verksamhet	4	–
Omklassificering	-6	68
Omklassificering till tillgångar som innehas för försäljning	–	-348
Omräkningsdifferenser	-1	29
Utgående anskaffningsvärden	1 147	949
Ingående av- och nedskrivningar	1 116	815
Försäljningar och utrangeringar	-371	-31
Omklassificering	-6	99
Omklassificering till tillgångar som innehas för försäljning	–	-348
Årets avskrivningar	50	66
Årets avskrivningar, avvecklad verksamhet	21	20
Nedskrivningar	-7	–
Nedskrivningar, avvecklad verksamhet	10	93
Omräkningsdifferenser	2	29
Utgående av- och nedskrivningar	815	743
Utgående redovisat värde	332	206
Utgående ackumulerade avskrivningar	764	715

	Koncernen	
	2015	2016
Förskott avseende materiella anläggningstillgångar, MSEK		
Ingående balans	0	8
Under året nedlagda utgifter	8	10
Utgående redovisat värde	8	18

Omklassificeringar av ackumulerade anskaffningsvärden till tillgångar som innehas för försäljning uppgår till -946 miljoner kronor och omklassificeringar av ackumulerade av- och nedskrivningar till tillgångar som innehas för försäljning uppgår till -946 miljoner kronor, netto 0 miljoner kronor. Årets nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar uppgår till 0 miljoner kronor (12) och återläggning av tidigare nedskrivning uppgår till 0 miljoner kronor (-7). Årets nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar tillhörande avvecklad verksamhet uppgår till 272 miljoner kronor (10) och har skett ned till verkligt värde minus försäljningskostnader baserat på avtalat försäljningspris för Poggenpohl (nivå 2). Mindre omklassificeringar, redovisat värde på materiella anläggningstillgångar -16 miljoner kronor, har gjorts under året mellan slag av anläggningstillgångar och till övriga immateriella tillgångar i region UK till följd av korrigeringar i samband med byte av ekonomisystem.

NOT 16 FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

	Koncernen	
	2015	2016
Andra långfristiga fordringar, MSEK		
Depositioner	32	27
Långfristigt lån till återförsäljare	1	3
Övriga räntebärande fordringar	2	–
Övrigt	2	1
Summa	37	31

	Moderbolaget	
	2015	2016
Aktier och andelar i koncernföretag, MSEK		
Ingående anskaffningsvärde	2 234	2 084
Koncernintern överlåtelse	-154	0
Aktieägartillskott	–	123
Nedskrivning dotterbolagsaktier	–	-743
Övriga förändringar	4	5
Utgående anskaffningsvärde	2 084	1 469

NOT 17 AKTIER OCH ANDELAR I DOTTERFÖRETAG

Nobia AB:s innehav av aktier och andelar i rörelsedrivande koncernföretag, %.

	Org.nr	Säte	Kapitalandel, %	Antal aktier	Bokfört värde	
					2015	2016
Nobia Sverige AB	556060-1006	Stockholm	100	100	1 256	1 256
Nobia Norway AS		Trollås	100			
Nobia Production Sweden AB	556038-0072	Tidaholm	100			
Nobia Denmark A/S		Ølgod	100			
HTH Kök Svenska AB	556187-3190	Helsingborg	100			
Nobia Denmark Retail A/S		Ølgod	100			
Novart OY		Nastola	100			
Nobia Holding (UK) Limited		Darlington	100			
Nobia UK Trustee's Ltd		Darlington	100			
Magnet Ltd		Darlington	100			
Larkflame Ltd		Darlington	100			
Magnet (Isle of Man) Limited		Isle of Man	100			
Aqua Ware Ltd ¹⁾		Darlington	100			
Magnet Group Trustees Ltd ¹⁾		Darlington	100			
Magnet Group Ltd ¹⁾		Darlington	100			
Flint Properties Ltd ¹⁾		Darlington	100			
Eastham Ltd ¹⁾		Darlington	100			
Hyphen Fitted Furniture Ltd ¹⁾		Darlington	100			
Magnet Distribution Ltd ¹⁾		Darlington	100			
The Penrith Joinery Company Ltd ¹⁾		Darlington	100			
Magnet & Southern Ltd ¹⁾		Darlington	100			
Magnet Furniture Ltd ¹⁾		Darlington	100			
Magnet Joinery Ltd ¹⁾		Darlington	100			
Magnet Manufacturing Ltd ¹⁾		Darlington	100			
Magnet Retail Ltd ¹⁾		Darlington	100			
Magnet Supplies Ltd ¹⁾		Darlington	100			
Magnet Industries Ltd ¹⁾		Darlington	100			
Magnet Kitchens Ltd ¹⁾		Darlington	100			
Firenzi Kitchens Ltd ¹⁾		Darlington	100			
Gower Group Ltd		Halifax	100			
Gower Furniture Ltd		Halifax	100			
Charco Ninety-Nine Ltd		Halifax	100			
WOR Ltd ¹⁾		Halifax	100			
Gower Windows Ltd ¹⁾		Halifax	100			
Eurostyle Furniture Ltd ¹⁾		Halifax	100			
Beverly Doors Ltd ¹⁾		Halifax	100			
Working Systems Ltd ¹⁾		Halifax	100			
Perfectshot Ltd ¹⁾		Halifax	100			
Addspace Products Ltd ¹⁾		Halifax	100			
Gower Garden Furniture Ltd ¹⁾		Halifax	100			
Rollfold Holdings Ltd		Dewsbury	100			
Rollfold Group Ltd		Dewsbury	100			
Rixonway Kitchens Ltd		Dewsbury	100			
Commodore Kitchens Ltd		Grays	100			
CIE UK (Holdings) Ltd		Ingatestone	100			
CIE PLC		Grays	100			
Essenza Interiors Ltd ¹⁾		Grays	100			
Lovene Dörr AB ¹⁾	556038-1724	Stockholm	100			
Star Möbelwerk GmbH ¹⁾		Herford	100			
Swedoor Bauelementevertrieb GmbH ¹⁾		Herford	100			

	Org.nr	Säte	Kapitalandel, %	Antal aktier	Bokfört värde	
					2015	2016
Nobia Svenska Kök AB	556048-3256	Tidaholm	100	30 000	92	92
Poggenpohl Möbelwerke GmbH ³⁾		Herford	98,57		713	93
Poggenpohl Group UK Ltd ³⁾		London	100			
Norman Glen Kitchens & Interiors Ltd ^{1) 3)}		London	100			
Wigmore Street Kitchens Ltd ^{1) 3)}		London	100			
Ultimate Kitchens (Pimlico) Ltd ^{1) 3)}		London	100			
Poggenpohl Austria GmbH ³⁾		Wien	100			
Poggenpohl France SARL ³⁾		Paris	100			
Poggenpohl Nederland BV ³⁾		Veldhoven	100			
SA Poggenpohl Belgium NV ^{1) 3)}		Gent	100			
Poggenpohl US Inc. ³⁾		Fairfield NJ	100			
Poggenpohl Group Schweiz AG ³⁾		Littau	100			
Poggenpohl AB ³⁾	556323-2551	Stockholm	100			
Poggenpohl Japan Co Ltd ³⁾		Tokyo	100			
Poggenpohl Forum GmbH ³⁾		Herford	100			
Goldreif Küchen GmbH ³⁾		Herford	100			
Invita Retail A/S		Ølgod	100			
Nobia Beteiligungs-GmbH		Wels	100		2 ²⁾	2 ²⁾
Nobia Liegenschafts- und Anlagenverwaltungs-GmbH		Wels	100		1 ²⁾	1 ²⁾
EWE Küchen GmbH		Wels	100			
FM Küchen GmbH		Linz	100			
Övrigt					20	25
Totalt					2 084	1 469

1) Bolaget är vilande.

2) Bolaget ägs till en procent av Nobia AB och 99 procent av dotterbolaget Nobia Sverige AB. Uppgiften avser en procents ägande.

3) Efter avyttringen av Poggenpohl per 31 januari 2017 tillhör bolaget ej längre Nobiakoncernen.

NOT 18 DERIVATINSTRUMENT

	Koncernen		Moderbolaget	
	Bokfört värde 2016	Verkligt värde 2016	Bokfört värde 2016	Verkligt värde 2016
MSEK				
Valutaterminkontrakt transaktionsexponering – tillgångar	9	9	–	–
Valutaterminkontrakt transaktionsexponering – skulder	-12	-12	–	–
Ränteswap	–	–	–	–
Totalt	-3	-3	–	–

Orealiserade vinster och förluster i eget kapital, netto -4 miljoner kronor per 31 december 2016 kommer att överföras till resultaträkningen vid olika tidpunkter inom 24 månader från balansdagen. För information och detaljer kring valutaterminkontrakt och ränteswap se Not 2 Finansiella risker på sidan 58. Föregående års realiserade vinster och förluster om netto 2 miljoner kronor har i sin helhet återförts över resultaträkningen 2016.

NOT 19 FÖRUTBETALDA KOSTNADER OCH UPPLUPNA INTÄKTER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2015	2016	2015	2016
MSEK				
Förutbetalda hyror	57	71	–	–
Bonus från leverantörer	84	91	50	37
Upplupna kundintäkter	22	42	–	–
Förutbetalda bankavgifter	3	1	–	–
Försäkringar	10	13	1	1
Övrigt	82	73	8	9
Summa	258	291	59	47

NOT 20 LIKVIDA MEDEL

MSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2015	2016	2015	2016
Kassa och bank	765	1 005	472	949

Outnyttjade checkkrediter, som inte ingår i likvida medel uppgick vid årets slut i koncernen till 394 miljoner kronor (399), och i moderbolaget med 344 miljoner kronor (349). Utöver checkräkningskrediten innehar bolaget ej utnyttjade lånelöften om 1 000 miljoner kronor (1 000).

NOT 21 AKTIEKAPITAL

	Antal registrerade aktier	Antal utestående aktier
Per 1 januari 2015	175 293 458	167 526 158
Per 31 december 2015	175 293 458	168 281 305
Per 31 december 2016	175 293 458	168 473 468

Aktiekapitalet uppgår till 58 430 237 kronor. Aktiens kvotvärde är 0,33 kronor. Samtliga registrerade aktier är fullt betalda. Samtliga aktier är stamaktier av samma aktieslag. Nobia innehade den 31 december 2016 6 819 990 återköpta aktier (7 012 153). Återköpta aktier är inte reserverade för emission enligt optionsavtal eller annan försäljning.

NOT 22 RESERVER I EGET KAPITAL

Specifikation över förändringar i eget kapital återfinns på sidorna 48 och 51.

MSEK	Omräkningsreserv	Säkringsreserv	Summa
Ingående balans per 1 januari 2015	8	-1	7
Valutakursdifferenser vid omräkning av utlandsverksamheter	-89	–	-89
Kassaflödessäkringar, före skatt	–	4	4
Skatt hänförlig till årets förändring av säkringsreserv	–	-1	-1
Utgående balans per 31 december 2015	-81	2	-79
Ingående balans per 1 januari 2016	-81	2	-79
Valutakursdifferenser vid omräkning av utlandsverksamheter	-172	–	-172
Kassaflödessäkringar, före skatt	–	-8	-8
Skatt hänförlig till årets förändring av säkringsreserv	–	2	2
Utgående balans per 31 december 2016	-253	-4	-257

Omräkningsreserv

Omräkningsreserven innefattar alla valutakursdifferenser som uppstår vid omräkning av finansiella rapporter från utländska verksamheter som har upprättat sina finansiella rapporter i en annan valuta än den valuta som koncernens finansiella rapporter presenteras i. Moderbolaget och koncernen presenterar sina finansiella rapporter i svenska kronor.

Säkringsreserv

Säkringsreserven innefattar den effektiva andelen av den ackumulerade nettoförändringen av verkligt värde på ett kassaflödes- och räntesäkringsinstrument hänförligt till säkringstransaktioner som ännu inte har inträffat.

NOT 23 RESULTAT PER AKTIE

Resultat per aktie före utspädning

Resultat per aktie före utspädning beräknas genom att det resultat som är hänförligt till moderbolagets aktieägare divideras med ett vägt genomsnittligt antal utestående stamaktier under perioden.

	2015	2016
Resultat som är hänförligt till moderbolagets aktieägare, MSEK	829	456
Resultat från kvarvarande verksamheter, MSEK ¹⁾	869	978
Resultat från avvecklad verksamhet, MSEK ¹⁾	-40	-522
Vägt genomsnittligt antal utestående stamaktier före utspädning	168 059 727	168 425 427
Resultat per aktie före utspädning, SEK	4,93	2,71
Resultat per aktie före utspädning, för kvarvarande verksamheter, SEK	5,17	5,81
Resultat per aktie före utspädning för avvecklad verksamhet, SEK	-0,24	-3,10

1) Hänförligt till moderbolagets aktieägare

Resultat per aktie efter utspädning

För beräkning av resultat per aktie efter utspädning justeras det vägda genomsnittliga antalet utestående stamaktier för utspädningseffekten av samtliga potentiella stamaktier. Dessa potentiella stamaktier är hänförliga till de personaloptioner som tilldelades ledande befattningshavare under 2011 samt potentiella stamaktier hänförliga till de prestationsaktieprogram som introducerades under 2012, 2013, 2014, 2015 och 2016. Se vidare Not 4 och 21, på sidorna 61 och 71.

Olika omständigheter kan göra att optionerna och aktierätterna inte ger någon utspädning. Om årets resultat från kvarvarande verksamhet är negativt betraktas varken optionerna eller aktierätterna som utspädande. Optionerna och prestationsaktierätterna är inte heller utspädande om uppnådda resultat per aktie inte vore tillräckliga för att ge rätt till aktier vid intjänandeperiodens slut. Optionerna är vidare inte utspädande om lösenkursen, inklusive tillägg för värdet av kvarstående framtida tjänster att redovisa under intjänandeperioden, överstiger periodens genomsnittliga börskurs. Aktierätterna är på motsvarande sätt inte utspädande om värdet av kvarstående framtida tjänster att redovisa under intjänandeperioden motsvarar en lösenkurs som överstiger periodens genomsnittliga börskurs.

	2015	2016
Vägt genomsnittligt antal utestående stamaktier	168 059 727	168 425 427
Personaloptionsprogram 2011 ¹⁾	64 546	–
Prestationsaktieprogram 2012 ¹⁾	33 787	–
Prestationsaktieprogram 2013 ¹⁾	206 201	48 040
Prestationsaktieprogram 2014	119 324	102 563
Prestationsaktieprogram 2015	33 235	65 309
Prestationsaktieprogram 2016	–	22 957
Vägt genomsnittligt antal utestående stamaktier efter utspädning	168 516 820	168 664 296
Resultat per aktie efter utspädning, SEK	4,92	2,70
Resultat per aktie efter utspädning, från kvarvarande verksamheter, SEK	5,16	5,80
Resultat per aktie efter utspädning, från avvecklad verksamhet, SEK	-0,24	-3,10

1) Avser utspädning fram till inlösen.

NOT 24 DISPOSITION AV FÖRETAGETS VINST ELLER FÖRLUST

Förslag till disposition av företagets vinst

Till årsstämman förfogande står följande medel i moderbolaget:

Överkursfond	52 225 486
Balanserat resultat	1 557 202 930
Årets resultat	-178 981 283
Summa kronor	1 430 447 133

Styrelsen föreslår att samtliga till årsstämman förfogande stående vinstmedel disponeras på följande sätt:

Till aktieägarna utdelas 3,00 kronor per aktie	505 420 404
I ny räkning överföres	925 026 729
Summa kronor	1 430 447 133

NOT 25 AVSÄTTNINGAR FÖR PENSIONER

Förmånsbestämda pensionsplaner i koncernen

	Koncernen	
	2015	2016
Avsättningar för pensioner, MSEK		
Förmånsbestämda pensionsplaner	732	894

Inom koncernen finns ett flertal förmånsbestämda pensionsplaner, där de anställda har rätt till ersättning efter avslutad anställning baserat på slutlön och tjänstgöringstid. Dessa finns i Storbritannien, Sverige och Österrike. I Storbritannien är den avslutad sedan tidigare och ingen nyintjänning sker. Dessa pensionsplaner har ersatts av avgiftsbestämda planer. I Tyskland finns en förmånsbestämd pensionsplan som avser Poggenpohl och som redovisas som skulder hänförliga till tillgångar som innehas för försäljning. Poggenpohls pensionsplan är sedan tidigare avslutad och ingen nyintjänning sker.

Förändringen i den förmånsbestämda förpliktelsen under året är följande:

	Förmånsbestämda förpliktelsen		Förvaltningstillgångarna		Nettoskulden	
	2015	2016	2015	2016	2015	2016
Vid årets början	3 144	3 027	-2 275	-2 295	869	732
Redovisas i resultaträkningen						
Kostnader för tjänstgöring under innevarande år	8	6	–	–	8	6
Räntekostnad (+)/-intäkt (-)	119	105	-77	-71	42	34
Årets kostnad avvecklad verksamhet	1	2	–	–	1	2
	128	113	-77	-71	51	42
Redovisas i övrigt totalresultat						
Omvärderingar						
Aktuariella vinster/förluster till följd av						
– demografiska antaganden	-19	-27	–	–	-19	-27
– finansiella antaganden	-162	685	–	–	-162	685
– erfarenhetsbaserade justeringar	-51	-50	–	–	-51	-50
Avkastning på förvaltningstillgångar exklusive ränteintäkt	–	–	62	-296	62	-296
Valutakursdifferenser	61	-287	-46	234	15	-53
	-171	321	16	-62	-155	259
Övrigt						
Avgifter från arbetsgivaren	–	–	-74	-69	-74	-69
Utbetalda ersättningar	-125	-106	115	97	-10	-9
Omklassificering från övriga långfristiga ersättningar	51	–	–	–	51	–
	-74	-106	41	28	-33	-78
Omklassificering skulder hänförliga till tillgångar som innehas för försäljning	–	-61	–	–	–	-61
Vid årets slut	3 027	3 294	-2 295	-2 400	732	894

Åtaganden för ålderspension och familjepension för tjänstemän i Sverige tryggs genom FPG/PRI-systemet samt försäkring i huvudsakligen Alecta. Enligt ett uttalande från Rådet för finansiell rapportering, UFR 3, är försäkring i Alecta en förmånsbestämd plan som omfattar flera arbetsgivare. Då koncernen för räkenskapsåret 2016 inte haft tillgång till sådan information som gör det möjligt att redovisa denna som en förmånsbestämd plan, redovisas istället pensionsplan enligt ITP som tryggs genom en försäkring i Alecta som en avgiftsbestämd plan. Årets avgifter för pensionsförsäkringar tecknade i Alecta uppgår till 3,8 miljoner kronor (2,7). Alectas överskott, som kan fördelas till försäkringstagarna och/eller de försäkrade, uppgick vid utgången av december 2016 i form av den kollektiva konsolideringsnivån till 149 procent (153 procent per december 2015). Den kollektiva konsolideringsnivån utgörs av marknadsvärdet på Alectas tillgångar i procent av försäkringsåtagandena framtagna enligt Alectas försäkrings tekniska beräkningsantaganden, vilka inte överensstämmer med IAS 19.

De belopp som redovisas i koncernens balansräkning har beräknats enligt följande:

	Koncernen	
	2015	2016
MSEK		
Nuvärdet av fonderade förpliktelser	2 806	3 115
Förvaltningstillgångarnas verkliga värde	-2 295	-2 400
	511	715
Nuvärdet av ofonderade förpliktelser	221	240
	732	955
Omklassificering skulder hänförliga till tillgångar som innehas för försäljning	–	-61
Nettoskuld i avsättningar för pensioner	732	894

Nettoskulden för förmånsbestämda planer uppgående till 894 miljoner kronor (732) redovisas på raden Avsättningar för pensioner i koncernens balansräkning. Nettoskulden vid årets slut fördelar sig på Storbritannien 80 procent, Sverige 14 procent och Österrike 6 procent. 61 miljoner kronor (–) redovisas på raden Skulder hänförliga till tillgångar som innehas för försäljning och avser Poggenpohl i Tyskland.

Kostnaderna i koncernens resultaträkning fördelas på följande poster:

	Koncernen	
	2015	2016
MSEK		
Kostnad för sålda varor	1	1
Försäljningskostnader	1	1
Administrationskostnader	6	4
Finansnetto	42	34
Årets kostnad avvecklad verksamhet	1	2
Summa pensionskostnader	51	42

Den faktiska avkastningen på pensionsplanernas förvaltningstillgångar uppgick till:

	2015	2016
MSEK		
Ränteintäkter	77	71
Avkastning på pensionstillgångar exklusive ränteintäkter	-62	296
Summa faktisk avkastning på förvaltningstillgångar	15	367

Väsentliga aktuariella antaganden:

	Koncernen	
	2015	2016
%		
<i>Diskonteringsränta:</i>		
UK	3,9	2,7
Österrike	2	1,6
Tyskland	2,2	1,8
Sverige	3,3	3,2
<i>Framtida årliga löneökningar:</i>		
UK	–	–
Österrike	2,3	2,3
Tyskland	–	–
Sverige	2,5	2,5
<i>Framtida årliga pensionsökningar:</i>		
UK	3,15	3,1
Österrike	–	–
Tyskland	1	1
Sverige	3	2,5

Livslängd

Förväntat genomsnittligt antal återstående levnadsår vid pensionering vid 65 års ålder är följande:

	Koncernen	
	2015	2016
På balansdagen		
Män	20,9–23,0	20,7–23,0
Kvinnor	24,5–25,0	24,3–25,0
20 år efter balansdagen		
Män	23,0–25,0	23,8–25,3
Kvinnor	25,0–28,1	25,0–28,4

Förvaltningstillgångarna består av följande:

	2015		2016	
	Noterat pris på en aktiv marknad	Onoterat pris	Noterat pris på en aktiv marknad	Onoterat pris
Koncernen, MSEK				
Likvida medel	15	–	29	–
Förstklassiga statsobligationer	125	–	812	–
Aktiefonder, västeuropa	142	–	329	–
Aktiefonder, tillväxtmarknader	24	–	40	–
Aktiefonder, globala	428	–	286	–
Hedgefonder	218	–	201	–
Räntefonder, löptid 7–20 år	730	–	703	–
Räntefonder, löptid 1–3 år	–	–	–	–
Fastighetsfonder	613	–	–	–
Totalt	2 295	–	2 400	–

Avgifter till planer för ersättningar efter avslutad anställning förväntas för räkenskapsåret 2017 uppgå till 76 miljoner kronor (82).

Känslighetsanalys:

I nedanstående tabell presenteras möjliga förändringar av aktuariella antaganden per bokslutstidpunkten, övriga antaganden oförändrade, och hur dessa skulle påverka den förmånsbestämda förpliktelsen.

MSEK	Koncernen	
	Ökning	Minskning
Diskonteringsränta (1% förändring)	-602	829
Förväntad dödlighet (1 års förändring)	87	-94
Framtida löneökning (1% förändring)	17	-13
Framtida ökning av pensioner (1% förändring)	429	-363

Totala pensionskostnader som redovisas i koncernens resultaträkning är följande:

Pensionskostnader, MSEK	Koncernen	
	2015	2016
Summa kostnader för förmånsbestämda planer	51	42
Summa kostnader för avgiftsbestämda planer	179	184
Kostnader för särskild löneskatt och avkastningsskatt	7	10
Pensionskostnader totalt	237	236

Förmånsbestämda pensionsplaner i moderbolaget:

Avsättningar för pensioner, MSEK	Moderbolaget	
	2015	2016
Avsättningar enligt tryggandelagen FPG/PRI-pensioner	24	28

Kostnaderna fördelas i moderbolagets resultaträkning på följande poster:

Förmånsbestämda planer, MSEK	Moderbolaget	
	2015	2016
Administrationskostnader	3	2

Totala pensionskostnader som redovisas i moderbolagets resultaträkning är följande:

Pensionskostnader, MSEK	Moderbolaget	
	2015	2016
Summa kostnader för förmånsbestämda planer	3	2
Summa kostnader för avgiftsbestämda planer	11	9
Kostnader för särskild löneskatt och avkastningsskatt	2	2
Pensionskostnader totalt	16	13

Moderbolagets pensionsskuld är beräknad med 3,2 (3,3) procent diskonteringsränta.

Åtaganden är beräknade baserat på lönenivå gällande på balansdagen. Under 2017 förväntas 337 000 kronor utbetalas avseende förmånsbestämda pensionsplaner i moderbolaget.

NOT 26 UPPSKJUTEN SKATT

Periodens förändring av uppskjuten skattefordran/skatteskuld i koncernen

MSEK	2015			2016		
	Uppskjuten skattefordran	Uppskjuten skatteskuld	Netto	Uppskjuten skattefordran	Uppskjuten skatteskuld	Netto
Ingående balans	303	143	160	241	133	108
Redovisat i årets resultat	-38	-3	-35	-22	-7	-15
Redovisat i avvecklad verksamhet	8	-4	12	-77	-35	-42
Omvärdering av förmånsbestämda pensionsplaner	-34	–	-34	49	–	49
Förändring terminskontrakt	-1	0	-1	0	-2	2
Övriga förändringar	0	–	0	-2	–	-2
Kvittning/Omklassificering	–	–	–	0	0	0
Förvärv	–	0	0	–	–	–
Omklassificering tillgångar/skulder som innehas för försäljning	–	–	–	-8	-6	-2
Omräkningsdifferenser	3	-3	6	-5	1	-6
Utgående balans	241	133	108	176	84	92

Periodens förändring av uppskjuten skattefordran/skatteskuld

Uppskjuten skattefordran	Förmånsbestämda pensionsplaner	Övriga temporära skillnader	Förlustavdrag mm	Summa
Per 1 januari 2015	157	52	94	303
Redovisat i årets resultat	-7	-2	-29	-38
Redovisat i avvecklad verksamhet	-1	1	8	8
Redovisat i övrigt totalresultat	-34	-1	–	-35
Redovisat direkt mot eget kapital	–	0	–	0
Förvärv	–	–	–	–
Omräkningsdifferenser	3	-1	1	3
Per 31 december 2015	118	49	74	241
Per 1 januari 2016	118	49	74	241
Redovisat i årets resultat	-16	-3	-3	-22
Redovisat i avvecklad verksamhet	0	-1	-76	-77
Redovisat i övrigt totalresultat	49	0	–	49
Redovisat direkt mot eget kapital	–	-2	–	-2
Förvärv	–	–	–	–
Omklassificering tillgångar/skulder som innehas för försäljning	-5	-3	–	-8
Omräkningsdifferenser	-10	0	5	-5
Per 31 december 2016	136	40	0	176

Uppskjuten skatteskuld	Temporära skillnader i anläggningstillgångar	Övrigt	Summa
Per 1 januari 2015	114	29	143
Redovisat i årets resultat	-8	5	-3
Redovisat i avvecklad verksamhet	-4	0	-4
Redovisat i övrigt totalresultat	–	0	0
Förvärv	0	0	0
Omräkningsdifferenser	-2	-1	-3
Per 31 december 2015	100	33	133
Per 1 januari 2016	100	33	133
Redovisat i årets resultat	-7	0	-7
Redovisat i avvecklad verksamhet	-35	0	-35
Redovisat i övrigt totalresultat	–	-2	-2
Förvärv	–	–	–
Omklassificering tillgångar/skulder som innehas för försäljning	-1	-5	-6
Omräkningsdifferenser	1	0	1
Per 31 december 2016	58	26	84

Från den 1 januari 2017 sänks bolagsskatten i Norge från 25,0 till 24,0 procent. Nobias uppskjutna skatter avseende Norge redovisas enligt den nya skattesatsen per 31 december 2016 med marginell effekt i resultat- och balansräkning.

Årets förändring av förlustavdrag avser framförallt utnyttjande av aktiverade förluster i Sverige samt nedskrivning av förlustavdrag i Tyskland och i USA. Nedskrivningen om 76 miljoner kronor har redovisats på raden för resultat från avvecklad verksamhet, netto efter skatt. Uppskjuten skattefordran vid årets slut är hänförlig till Sverige.

Värdet av förlustavdrag för vilka uppskjuten skattefordran ej beaktats uppgår till 173 miljoner kronor (64) och är framförallt hänförligt till

Tyskland och USA. Av de förlustavdrag som inte har beaktats förfaller cirka 115 miljoner kronor år 2018 eller senare och 58 miljoner kronor av de ej beaktade förlustavdragen har ingen förfallotidpunkt.

Nobia redovisar ingen uppskjuten skatt avseende temporära skillnader hänförliga till investeringar i dotterbolag eller intressebolag. Eventuella framtida effekter (källskatter och annan uppskjuten skatt på vinsthemtagning inom koncernen) redovisas när Nobia inte längre kan styra återföringen av sådana skillnader eller det av andra skäl inte längre är osannolikt att återföring kan komma att ske inom överskådlig tid. Sådana eventuella framtida effekter bedöms inte stå i någon materiell relation till det sammanlagda beloppet av de temporära skillnaderna.

NOT 27 ÖVRIGA AVSÄTTNINGAR

MSEK	Ej utnyttjade hyresrätter	Återställande av hyresrätter	Övriga långfristiga ersättningar till anställda	Jämförelsestörande poster ¹⁾	Övrigt	Summa
Per 1 januari 2016	12	31	4	4	59	110
Kostnadsfört i koncernens resultaträkning						
– Tillkommande avsättningar	3	7	1	–	5	16
– Återförda outnyttjade belopp	–	–	–	0	-5	-5
Utnyttjat under året	-2	-12	-1	-2	-25	-42
Omräkningsdifferenser	-1	-3	0	0	-5	-9
Per 31 december 2016	12	23	4	2	29	70

1) Utgående avsättningar för jämförelsestörande poster består av kostnader för lokalhyra.

NOT 28 SKULDER TILL KREDITINSTITUT

Förfallostruktur, MSEK	Koncernen		Moderbolag	
	2015	2016	2015	2016
Inom 1 år	3	801	–	800
Mellan 1 och 5 år	800	–	800	–
Längre än 5 år	–	–	–	–
Summa	803	801	800	800

NOT 29 UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER

MSEK	Koncernen		Moderbolag	
	2015	2016	2015	2016
Bonus till kunder	98	105	–	–
Upplupna lönerelaterade kostnader	238	225	26	42
Upplupna räntor	2	1	2	1
Hyrer	18	18	–	–
Övrigt	245	216	1	1
Summa	601	565	29	44

NOT 30 FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER

	Derivat som används i säkrings-redovisning	Finansiella instrument initialt identifierade till verkligt värde	Kund- och lånefordringar	Övriga skulder	Summa redovisat värde ¹⁾
Koncernen 2016, MSEK					
Långfristiga räntebärande fordringar	–	–	3	–	3
Långfristiga övriga fordringar	–	–	28	–	28
Kundfordringar	–	–	1 240	–	1 240
Kortfristig räntebärande fordran	–	–	1	–	1
Övriga fordringar	9	–	7	–	16
Summa	9	–	1 279	–	1 288
Tilläggsköpeskilling (övrig avsättning)	–	22	–	–	22
Långfristiga räntebärande skulder	–	–	–	6	6
Kortfristiga räntebärande skulder	–	–	–	801	801
Leverantörsskulder	–	–	–	1 162	1 162
Övriga skulder	12	–	–	356	368
Summa	12	22	–	2 325	2 359

1) Det redovisade värdet bedöms i all väsentlighet motsvara verkligt värde.

	Derivat som används i säkrings-redovisning	Finansiella instrument initialt identifierade till verkligt värde	Kund- och lånefordringar	Övriga skulder	Summa redovisat värde ¹⁾
Koncernen 2015, MSEK					
Långfristiga räntebärande fordringar	–	–	3	–	3
Långfristiga övriga fordringar	–	–	34	–	34
Kundfordringar	–	–	1 269	–	1 269
Kortfristig räntebärande fordran	–	–	5	–	5
Övriga fordringar	18	–	87	–	105
Summa	18	–	1 398	–	1 416
Tilläggsköpeskilling (övrig avsättning)	–	50	–	–	50
Långfristiga räntebärande skulder	–	–	–	811	811
Kortfristiga räntebärande skulder	–	–	–	4	4
Leverantörsskulder	–	–	–	1 089	1 089
Övriga skulder	14	–	–	365	379
Summa	14	50	–	2 269	2 333

1) Det redovisade värdet bedöms i all väsentlighet motsvara verkligt värde.

Rörelserelaterade valutakursvinster och förluster redovisas bland övriga rörelseintäkter och rörelsekostnader om netto 17 miljoner kronor (10).

Finansiella valutakursvinster och förluster redovisas i finansnettot om 5 miljoner kronor (4).

	Kund- och lånefordringar	Övriga skulder	Summa redovisat värde ¹⁾
Moderbolaget 2016, MSEK			
Kundfordringar	1	–	1
Övriga fordringar	2 871	–	2 871
Summa	2 872	–	2 872
Kortfristiga räntebärande skulder	–	800	800
Kortfristiga skulder till koncernföretag	–	1 276	1 276
Leverantörsskulder	–	15	15
Övriga skulder	–	27	27
Summa	–	2 118	2 118

	Kund- och lånefordringar	Övriga skulder	Summa redovisat värde ¹⁾
Moderbolaget 2015, MSEK			
Kundfordringar	1	–	1
Övriga fordringar	2 876	–	2 876
Summa	2 877	–	2 877
Långfristiga räntebärande skulder	–	800	800
Kortfristiga skulder till koncernföretag	–	864	864
Leverantörsskulder	–	18	18
Övriga skulder	–	11	11
Summa	–	1 693	1 693

1) Det redovisade värdet bedöms i all väsentlighet motsvara verkligt värde.

Bestämning av verkligt värde av finansiella instrument

Nivå 1 Enligt priser noterade på en aktiv marknad för samma instrument.

Nivå 2 Utifrån direkt eller indirekt observerbar marknadsdata som inte inkluderas i nivå 1.

Nivå 3 Utifrån indata som inte är observerbara på marknaden.

Värderingen av derivatinstrument ingår i nivå 2 och baseras på marknadsnoteringar eller motpartens värdering. Derivatinstrumenten uppgick till 9 miljoner kronor (18) på tillgångssidan och 12 miljoner kronor (14) på skuldsidan. För upplysningar om skulder för tilläggsköpeskillningar vid rörelseförvärv, som värderas i nivå 3, se not 34 på sidan 78. Bolagets långfristiga lån har vid en uppskattning av verkligt värde bedömts att ej väsentligt avvika från redovisat värde.

NOT 31 STÄLLDA SÄKERHETER, EVENTUALFÖRPLIKTELSE/ANSVARSFÖRBINDELSER SAMT ÅTAGANDEN

Koncernen har eventalförpliktelser avseende entreprenadgarantier, pensionsskulder, bankgarantier för lån och andra garantier samt andra ärenden som uppkommit i den normala affärsverksamheten. Några väsentliga skulder förväntas inte uppkomma genom dessa eventalförpliktelser. Baserat på bolagets bedömning har ingen reservering gjorts för pågående skattemål. Beloppen bedöms inte ha någon väsentlig effekt på bolagets ställning.

MSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2015	2016	2015	2016
Företagsinteckningar	–	–	–	–
Kapitalförsäkring	–	–	–	–
Fastighetsinteckningar	–	–	–	–
Övriga tillgångar	12	1	–	–
Summa ställda säkerheter	12	1	–	–

I sin normala affärsverksamhet har koncernen respektive moderbolaget lämnat följande garantier/ansvarsförbindelser:

MSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2015	2016	2015	2016
Borgen pensionsförpliktelse	1	2	19	20
Övriga ansvarsförbindelser	143	166	158	163
Summa	144	168	177	183

NOT 32 AVVECKLAD VERKSAMHET

Från och med det fjärde kvartalet 2016 redovisas Poggenpohls verksamhet som avvecklad verksamhet och 2015 har räknats om i enlighet med detta. Den 23 februari 2015 godkände den franska konkurrensmyndigheten avyttringen av Hygena till Fournier Group. Transaktionen genomfördes den 2 mars 2015 och i samband därmed erhöll Nobia köpeskillingen.

Nobia innehar ett antal butiker som förvärvats från franchisetagare där avsikten är att sälja dessa vidare. Vid utgången av 2015 hade Nobia fyra butiker i Danmark och en butik i Sverige, sammanlagt fem butiker.

Under första kvartalet 2016 avyttrades en butik i Danmark, under andra kvartalet stängdes en butik i Danmark och under tredje kvartalet såldes en butik i Danmark. Vid utgången av 2016 hade Nobia en butik i Danmark och en butik i Sverige, vilka redovisas i region Norden som Avvecklad verksamhet och avyttringsgrupp som innehas för försäljning, i enlighet med IFRS 5.

Resultat från avvecklad verksamhet

MSEK	Koncernen	
	2015	2016
Resultat från rörelsen i den avvecklade verksamheten		
Intäkter	1 357	1 158
Kostnader	-1 457	-1 625
Resultat före skatt	-100	-467
Skatt	0	-56
Resultat efter skatt	-100	-523

Resultat vid omvärdering till verkligt värde efter avdrag för försäljningskostnader

Resultat vid omvärdering till verkligt värde efter avdrag för försäljningskostnader hänförligt till avvecklad verksamhet före skatt	–	0
Skatt hänförlig till ovanstående omvärdering	–	–
Resultat vid omvärdering efter skatt	–	0

Resultat vid avyttring av den avvecklade verksamheten

Realisationsresultat vid avyttring av den avvecklade verksamheten	59	0
Skatt hänförlig till ovanstående realisationsresultat	0	0
Resultat från avyttring efter skatt	59	0
Totalt resultat från avvecklad verksamhet efter skatt	-41	-523

Resultat per aktie från avvecklade verksamheter		
före utspädning (SEK)	-0,24	-3,10
efter utspädning (SEK)	-0,24	-3,10

Av resultat från avvecklade verksamheter om -523 miljoner kronor (-41) är -522 miljoner kronor (-40) hänförligt till moderbolagets ägare.

Av resultatet om 978 miljoner kronor (869) från kvarvarande verksamhet är 978 miljoner kronor (869) hänförligt till moderbolagets ägare.

Nettokassaflöde från avvecklad verksamhet	2015	2016
Kassaflöde från den löpande verksamheten	27	93
Kassaflöde från investeringsverksamheten	196	-13
Kassaflöde från finansieringsverksamheten ¹⁾	-25	-24
Nettokassaflöde från den avvecklade verksamheten	198	56

1) Kassaflödet från finansieringsverksamheten avser framförallt koncerninterna transaktioner.

NOT 33 TILLGÅNGAR SOM INNEHAS FÖR FÖRSÄLJNING

Den 19 december 2016 undertecknade Nobia ett avtal om försäljning av Poggenpohl till den tyska koncernen Adcuram, med anledning av detta redovisas nettotillgångarna för Poggenpohl som Tillgångar som innehas för försäljning, i enlighet med IFRS 5. Försäljningen genomfördes under första kvartalet 2017.

Bland Tillgångar som innehas för försäljning redovisas även tillgångar och skulder för de två butiker som Nobia har förvärvat med avsikt att sälja vidare, se även Not 32 på sidan 77.

MSEK	Koncernen	
	2015	2016
Tillgångar som innehas för försäljning		
Avyttringsgrupp för försäljning:		
Materiella anläggningstillgångar	4	1
Varulager	0	68
Kundfordringar och övriga fordringar	4	168
Uppskjutna skattefordringar	–	8
Räntebärande tillgångar	–	261
Summa	8	506
Skulder hänförliga till tillgångar som innehas för försäljning		
Avyttringsgrupp för försäljning:		
Leverantörsskulder och andra skulder	3	261
Uppskjutna skatteskulder	–	6
Räntebärande skulder	–	62
Summa	3	329

NOT 34 FÖRETAGSFÖRVARV

Den 12 november 2015 förvärvade Nobia via Nobia Holding UK 100 procent av aktiekapitalet i de brittiska köksbolagen Commodore och CIE. Förvärvet av Commodore och CIE stärker Nobias position på den brittiska fastighetsutvecklingsmarknaden och möjliggör synergieffekter främst inom inköp och produktion. Under första kvartalet 2016 justerades köpeskillingen med 0,4 miljoner kronor. Tilläggsköpeskillning om maximalt 53 miljoner kronor (fyra miljoner pund) är villkorad av verksamhetens utveckling de kommande två åren och är värderad till nivå 3 i verkligt värde hierarkin. Under fjärde kvartalet 2016 utbetalades 22 miljoner kronor (två miljoner pund). Kvarvarande avsättning uppgår till 22 miljoner kronor omräknat till gällande balansdagskurs.

Förvärvsanalysen nedan är slutgiltigt fastställd.

Förvärvade nettotillgångar och goodwill, MSEK	2015	2016
Köpeskillning inklusive förvärvskostnader	369	0
Tilläggsköpeskillning	53	–
Verkligt värde på förvärvade nettotillgångar	-125	–
Goodwill	297	0

Goodwill är hänförlig till synergier som beräknas att kunna nås genom ytterligare samordning av inköp, produktion, distribution samt administration.

	2015		2016	
	Verkligt värde	Förvärvat bokfört värde	Verkligt värde	Förvärvat bokfört värde
Tillgångar och skulder ingående i förvärvet, MSEK				
Likvida medel	21	21	–	–
Materiella anläggningstillgångar	9	9	–	–
Immateriella anläggningstillgångar	–	–	–	–
Varulager	46	46	–	–
Kundfordringar och övriga fordringar	102	102	–	–
Leverantörsskulder och övriga rörelseskulder	-46	-46	–	–
Räntebärande skulder	-5	-5	–	–
Skatter netto	-2	-2	–	–
Uppskjutna skatter netto	0	0	–	–
Förvärvade nettotillgångar	125	125	–	–

MSEK	2015	2016
Kontant reglerad köpeskillning	369	0
Likvida medel i förvärvade dotterföretag	21	–
Minskning av koncernens likvida medel vid förvärv	348	0

NOT 35 TRANSAKTIONER MED NÄRSTÅENDE

Försäljning av varor till eller inköp av varor från moderbolaget till andra koncernföretag har ej ägt rum under året. Koncerngemensamma tjänster har däremot fakturerats dotterbolagen.

Förteckning över dotterbolag återfinns i Not 17 på sidan 69.

Under året har ersättningar utgått till ledande befattningshavare, se vidare Not 4 på sidan 61.

Sammanställning över närståendetransaktioner

Moderbolaget, MSEK	År	Försäljning av varor/tjänster till närstående	Inköp av varor/tjänster från närstående	Faktureringskoncerngemensamma tjänster	Övrigt (t. ex. ränta, utdelning)	Fordran på närstående per 31 dec	Skuld till närstående per 31 dec
Närstående relation							
Dotterföretag	2016	–	76	217	667	2 868	1 276
Dotterföretag	2015	–	75	199	416	2 863	864

NOT 36 HÄNDELSER EFTER BALANSDAGEN

Avyttringen av Poggenpohl slutfördes den 31 januari 2017 efter godkännande av konkurrensmyndigheterna i Tyskland och Österrike.

AVSTÄMNING ALTERNATIVA NYCKELTAL

Nobia presenterar vissa finansiella mått i årsredovisningen som inte definieras enligt IFRS, så kallade alternativa nyckeltal. Nobia anser att dessa mått ger värdefull kompletterande information till investerare och

bolagets ledning då de möjliggör utvärdering av trender och bolagets prestation. Eftersom inte alla företag beräknar finansiella mått på samma sätt, är dessa inte alltid jämförbara med mått som används

av andra företag. Dessa finansiella mått ska därför inte ses som en ersättning för mått som definieras enligt IFRS. För definitioner av de nyckeltal som Nobia använder se sid 99–100.

Omsättningsanalys Region Norden	jan–dec	
	%	MSEK
2015		5 651
Organisk tillväxt	6	334
Valutapåverkan	0	2
2016	6	5 987

Omsättningsanalys Region UK	jan–dec	
	%	MSEK
2015		6 099
Organisk tillväxt	1	83
Valutapåverkan	10	-619
Försäljning till Hygena	-1	-86
Förvärvade verksamheter	11	645
2016	0	6 122

Omsättningsanalys Region Centraleuropa	jan–dec	
	%	MSEK
2015		516
Organisk tillväxt	3	17
Valutapåverkan	1	6
2016	4	539

Rörelseresultat före av- och nedskrivningar, MSEK	jan–dec				
	2012	2013	2014	2015	2016
Rörelseresultat	-274	654	878	1 189	1 298
Av- och nedskrivningar	1 013	390	326	297	287
Rörelseresultat före av- och nedskrivningar	739	1 044	1 204	1 486	1 585
Nettoomsättning	12 343	11 773	11 411	12 266	12 648
% av nettoomsättning	6,0%	8,9%	10,6%	12,1%	12,5%

Rörelseresultat exkl jämförelsestörande poster, MSEK	jan–dec				
	2012	2013	2014	2015	2016
Rörelseresultat	-274	654	878	1 189	1 298
Jämförelsestörande poster	839	36	97	–	–
Rörelseresultat exkl jämförelsestörande poster	565	690	975	1 189	1 298
Nettoomsättning	12 343	11 773	11 411	12 266	12 648
% av nettoomsättning	4,6%	5,9%	8,5%	9,7%	10,3%

Resultat efter skatt exklusive jämförelsestörande poster	jan–dec		
	2014	2015	2016
Resultat efter skatt	-27	828	455
Jämförelsestörande poster netto efter skatt	563 ¹⁾	75 ²⁾	448 ³⁾
Resultat efter skatt exklusive jämförelsestörande poster	536	903	903

1) 485 miljoner kronor redovisades på raden Resultat för avvecklad verksamhet, netto efter skatt och avsåg nedskrivningar och kostnader avseende Hygena.

78 miljoner kronor redovisades i rörelseresultatet samt på skatteraden och avsåg skiftet till den koncerngemensamma måttstandarden i brittiska Magnet och i Finland.

2) Redovisades på raden Resultat för avvecklad verksamhet, netto efter skatt och avsåg nedskrivningar i Poggenpohl US.

3) Redovisades på raden för Resultat för avvecklad verksamhet, netto efter skatt och avsåg nedskrivningar avseende Poggenpohl.

	31 dec	
	2015	2016
Nettolåneskuld MSEK		
Avsättning för pensioner (R)	732	894
Övriga långfristiga skulder, räntebärande (R)	811	6
Kortfristiga skulder, räntebärande (R)	4	801
Räntebärande skulder redovisade som skulder hänförliga till tillgångar som innehas för försäljning (R)	–	62
Räntebärande skulder	1 547	1 763
Långfristiga fordringar, räntebärande (R)	-3	-3
Kortfristiga fordringar, räntebärande (R)	-5	-1
Räntebärande tillgångar redovisade som tillgångar som innehas för försäljning (R)	–	-261
Likvida medel (R)	-765	-1 005
Räntebärande tillgångar	-773	-1 270
Nettolåneskuld	774	493

	31 dec	
	2015	2016
Operativt kapital MSEK		
Totala tillgångar	8 069	8 005
Övriga avsättningar	-122	-79
Uppskjutna skatteskulder	-133	-84
Kortfristiga skulder, ej räntebärande	-2 442	-2 393
Skulder hänförliga till tillgångar som innehas för försäljning, ej räntebärande	-3	-267
Ej räntebärande skulder	-2 700	-2 823
Sysselsatt kapital	5 369	5 182
Räntebärande tillgångar	-773	-1 009
Räntebärande tillgångar redovisade som tillgångar som innehas för försäljning (R)	–	-261
Operativt kapital	4 596	3 912

	31 dec	
	2015	2016
Genomsnittligt operativt kapital MSEK		
IB Operativt kapital	4 402	4 596
IB Operativa nettotillgångar avvecklad verksamhet	-838	-535
UB Operativt kapital	4 596	3 912
UB Operativa nettotillgångar avvecklad verksamhet	-535	22
Genomsnittligt operativt kapital före justering av förvärv och avyttringar	3 813	3 998
Justering för förvärv och avyttringar som inte inträffat i periodens mitt	-118	0
Genomsnittligt operativt kapital	3 695	3 998

	31 dec	
	2015	2016
Genomsnittligt eget kapital MSEK		
IB Eget kapital hänförligt till moderbolagets aktieägare	3 191	3 818
UB Eget kapital hänförligt till moderbolagets aktieägare	3 818	3 415
Genomsnittligt eget kapital före justering av kapitalhöjningar och -sänkningar	3 505	3 617
Justering för att kapitalhöjningar och -sänkningar som inte inträffat i periodens mitt	-67	-106
Genomsnittligt eget kapital	3 438	3 511

Styrelsens försäkrar

Styrelsen och verkställande direktören försäkrar att årsredovisningen har upprättats i enlighet med god redovisningssed i Sverige och koncernredovisningen har upprättats i enlighet med de internationella redovisningsstandards som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002 av den 19 juli 2002 om tillämpning av internationella redovisningsstandards. Årsredovisningen respektive koncernredovisningen ger en rättvisande bild av moderbolagets och koncernens ställning och resultat. Förvaltningsberättelsen för moderbolaget respektive koncernen ger en rättvisande översikt över utvecklingen av moderbolagets och koncernens verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som moderbolaget och de företag som ingår i koncernen står inför. Koncernens resultat- och balansräkningar och moderbolagets resultat- och balansräkning blir föremål för fastställelse på årsstämman den 6 april 2017.

Stockholm den 16 mars 2017

Tomas Billing
Ordförande

Nora Førisdal Larssen

Lilian Fossum Biner

Thore Ohlsson

Christina Ståhl

Stefan Jacobsson

Ricard Wennerklint

Fredrik Palmstierna

Morten Falkenberg
Verkställande Direktör

Per Bergström
Arbetsagarrepresentant

Marie Ströberg
Arbetsagarrepresentant

Vår revisionsberättelse har lämnats den 16 mars 2017

KPMG AB

Henrik Lind
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till årsstämman i Nobia AB (publ),
org. nr 556528-2752

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Nobia AB (publ) för år 2016. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår på sidorna 32–82 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2016 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger

en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2016 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt International Financial Reporting Standards (IFRS), så som de antagits av EU, och årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och för koncernen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen

enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Särskilt betydelsefulla områden

Särskilt betydelsefulla områden för revisionen är de områden som enligt vår professionella bedömning var de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen för den aktuella perioden. Dessa områden behandlades inom ramen för revisionen av, och i vårt ställningstagande till, årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet, men vi gör inga separata uttalanden om dessa områden.

Värdering av goodwill

Se not 14 och redovisningsprinciper på sidan 54 i årsredovisningen och koncernredovisningen för detaljerade upplysningar och beskrivning av området.

Beskrivning av området

Koncernen redovisade goodwill om 2 359 miljoner kronor per den 31 december 2016. Det redovisade värdet är hänförligt till koncernens fem kassagenererande enheter och har varit föremål för nedskrivningsprövning på enhetsnivå, vilka innehåller både komplexitet och betydande inslag av bedömningar från ledningen.

Prövningarna innefattar att ledningen måste göra framtidsbedömningar om de kassagenererande enheternas interna och externa förutsättningar samt planer. Exempel på sådana bedömningar är framtida kassaflöden, vilka bland annat kräver antaganden om framtida utveckling och marknadsförutsättningar.

Andra viktiga antaganden är vilka parametrar och underliggande antaganden som används för att bestämma diskonteringsränta för att återspegla pengars tidvärde samt de särskilda risker som respektive kassagenererande enhet står inför.

Det finns en risk att de bedömningar som ligger till grund för det beräknade återvinningsvärdet kan behöva ändras, vilket direkt skulle påverka det redovisade resultatet för perioden.

Hur området har beaktats i revisionen

Vi har inspekterat de utförda nedskrivningsprövningarna för att bedöma huruvida de är upprättade i enlighet med den teknik som föreskrivs.

Vidare har vi bedömt rimligheten i ledningens antaganden, som har bekräftats av revisionskommittén och styrelsen, om framtida kassaflöden samt den använda diskonteringsräntan. Vi har även intervjuat ledningen samt utvärderat tidigare års bedömningar av framtida kassaflöden i förhållande till faktiska utfall.

För att bedöma hur förändringar i ledningens antaganden kan påverka återvinningsvärdet har vi utvärderat känslighetsanalyser av återvinningsvärdet för kassagenererande enheter. Vi har involverat intern värderingsspecialist i revisionen, främst vad gäller antaganden kring avkastningskrav med koppling till externa marknader.

Vi har också kontrollerat fullständigheten i upplysningarna för nedskrivningsprövningarna i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Pensioner

Se not 25 och redovisningsprinciper på sidan 56 i årsredovisningen och koncernredovisningen för detaljerade upplysningar och beskrivning av området.

Beskrivning av området

Koncernen redovisade avsättningar för förmånsbestämda pensioner om 955 miljoner kronor per den 31 december 2016. Det redovisade värdet utgör ett netto av nuvärdet av fonderade och ofonderade förpliktelser om 3 355 miljoner kronor och förvaltningstillgångarna redovisade till verkligt värde om 2 400 miljoner kronor. Koncernens mest väsentliga förmånsbestämda planer avser anställda i Storbritannien och representerar 80 procent av den totala avsättningen för pensioner.

Koncernens pensionsskuld beräknas genom en särskild teknik baserad på prognoser om förväntade framtida utbetalningar och innehåller betydande bedömningar, i synnerhet vad gäller diskonteringsränta, inflationsantaganden, dödlighetsantaganden och lönetillväxt. Små förändringar i dessa antaganden kan få betydande effekter på övrigt totalresultat och koncernens finansiella ställning.

Hur området har beaktats i revisionen

Vi har granskat att de förmånsbestämda pensionsplanerna i Storbritannien beräknats i enlighet med gällande regelverk. Vi har också testat beräkningsmodellen i förhållande till inmatningsparametrarna.

Vi har involverat intern aktuariell specialist för att bedöma lämpligheten och utmana de viktigaste antaganden som använts, såsom diskonteringsränta, inflationsantagande, dödlighetsantagande och lönetillväxt. Vi har även bedömt kompetens, självständighet och integritet i koncernens externa aktuarie.

Vi har kontrollerat att informationen i årsredovisningen är fullständig och bedömt huruvida den är förenlig med de antaganden som koncernen har använt. Vi har också bedömt om informationen är tillräcklig för att förstå ledningens antaganden.

Annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen och återfinns på sidorna 1–31 och 92–101. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen och koncernredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att de ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och, vad gäller koncernredovisningen, enligt IFRS så som de antagits av EU. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Styrelsens revisionsutskott ska, utan att

det påverkar styrelsens ansvar och uppgifter i övrigt, bland annat övervaka bolagets finansiella rapportering.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns

någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen och koncernredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen och koncernredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag och en koncern inte längre kan fortsätta verksamheten.

- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen och koncernredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen och koncernredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.
- inhämtar vi tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen för enheterna eller affärsaktiviteterna inom koncernen för att göra ett uttalande avseende koncernredovisningen. Vi ansvarar för styrning, övervakning och utförande av koncernrevisionen. Vi är ensamt ansvariga för våra uttalanden.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Vi måste också förse styrelsen med ett uttalande om att vi har följt relevanta yrkesetiska krav avseende oberoende, och ta upp alla relationer och andra förhållanden som rimligen kan påverka vårt oberoende, samt i tillämpliga fall tillhörande motåtgärder.

Av de områden som kommuniceras med styrelsen fastställer vi vilka av dessa områden som varit de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen, inklusive de viktigaste bedömda riskerna för väsentliga felaktigheter, och som därför utgör de för revisionen särskilt betydelsefulla områdena. Vi beskriver dessa områden i revisionsberättelsen såvida inte lagar eller

andra författningar förhindrar upplysning om frågan eller när, i ytterst sällsynta fall, vi bedömer att en fråga inte ska kommuniceras i revisionsberättelsen på grund av att de negativa konsekvenserna av att göra det rimligen skulle väntas vara större än allmänintresset av denna kommunikation.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Nobia AB (publ) för år 2016 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets och koncernens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av moderbolagets och koncernens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelä-

gheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets och koncernens ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt.

Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller

förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat styrelsens motiverade yttrande samt ett urval av underlagen för detta för att kunna bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Stockholm den 16 mars 2017
KPMG AB

Henrik Lind
Auktoriserad revisor

Bolagsstyrning

Nobia AB är ett svenskt publikt aktiebolag med säte i Stockholm, Sverige. Bolaget är moderbolag i Nobiakoncernen. Till grund för styrningen av koncernen ligger bland annat Svensk kod för bolagsstyrning, bolagsordningen, aktiebolagslagen, årsredovisningslagen och Nasdaq Stockholms regelverk för emittenter.

Nobia tillämpar Svensk kod för bolagsstyrning (Koden) sedan 1 juli 2005 och för 2016 har bolaget ingen avvikelse att rapportera. Vidare tillämpar Nobia årsredovisningslagen för hur bolaget rapporterar sitt arbete inom bolagsstyrning. Nobia följer utvecklingen på bolagsstyrningsområdet och anpassar fortlöpande sina principer för bolagsstyrning i syfte att skapa värde för ägare och andra intressenter. Upplyningsvis noteras att det varken har förekommit några överträdelser av tillämpliga börsregler eller av god sed på aktiemarknaden enligt beslut av respektive Nasdaq Stockholms disciplinnämnd eller uttalande av Aktiemarknadsnämnden.

Årsstämman 2016

Aktieägarnas rätt att besluta i Nobias angelägenheter utövas vid bolagsstämma. Kallelse till bolagsstämma sker i enlighet med aktiebolagslagen och bolagsordningen. Årsstämma 2016 hölls den 11 april på Lundqvist & Lindqvist Klara Strand Konferens, Klarabergsviadukten 90 i Stockholm. Vid årsstämman 2016 deltog 162 aktieägare som representerade 64 procent av aktierna och rösterna i Nobia. Vid stämman närvarade styrelsen, medlemmar i koncernledningen och revisor. Till ordförande för stämman valdes Tomas Billing, styrelsens ordförande. Årsstämman beslutade i enlighet med styrelsens förslag om utdelning till aktieägarna om 2,50 kronor per aktie. Stämman fastställde vidare antal styrelseledamöter till nio utan suppleanter för tiden intill slutet av nästa årsstämma och beslutade om arvode till styrelsen, styrelsens ordförande, revisionsutskottets ordförande och ledamot samt genomförde val av styrelseledamöter, valberedning och revisorer. Tomas Billing omvaldes till ordförande. Övriga styrelseledamöter omvaldes. Årsstämman omvalde KPMG AB som revisor, med George Pettersson som huvudansvarig revisor. Årsstämman beslutade vidare i enlighet med styrelsens förslag om riktlinjer för ersättning och andra anställnings-

villkor för ledande befattningshavare, om antagande av ett prestationsaktieprogram samt ett bemyndigande för styrelsen att under perioden fram till årsstämman 2017 besluta om förvärv och överlåtelse av egna aktier

Det fullständiga protokollet från årsstämman återfinns på Nobias webbplats.

Enskilda aktieägare som önskar få ett särskilt ärende behandlat på årsstämma kan begära detta i god tid före stämman hos Nobias styrelse under särskild adress som publiceras på koncernens webbplats.

Bolagsordning

Nobias bolagsordning fastställer bland annat verksamhetsinriktningen, uppgifter rörande aktiekapitalet samt hur kallelse till årsstämma ska ske. I bolagsordningen finns inga bestämmelser som reglerar tillsättandet eller entledigandet av styrelseledamöter, med undantag för en bestämmelse om lägsta och högsta antalet styrelseledamöter. Det finns inga bestämmelser i bolagsordningen beträffande ändring av bolagsordningen. Kallelse till extra bolagsstämma där en fråga om ändring av bolagsordningen ska behandlas, ska enligt aktiebolagslagen utföras tidigast sex veckor och senast fyra veckor före stämman. Bolagsordningen finns i sin helhet på Nobias webbplats.

Aktiekapitalet i Nobia AB uppgick den 31 december 2016 till 58 430 237 kronor fördelat på 175 293 458 aktier (varav Nobia innehade 6 819 990 egna aktier). Samtliga aktier är av samma slag. Aktiens kvotvärde är 0,33 kronor. Alla aktier, förutom återköpta egna aktier, har lika rätt till andel i bolagets tillgångar och vinst. Nobia-aktien och ägarförhållanden beskrivs utförligt på sidorna 96–97.

Valberedning

Enligt den instruktion för valberedningen i Nobia som antogs vid årsstämman 2015, väljs ledamöter och ordförande i valberedningen på årsstämma för tiden intill slutet av nästföljande årsstämma. Valberedningen ska bestå av minst tre ledamö-

ter representerande större aktieägare i Bolaget. Valberedningens ordförande är sammankallande till valberedningens första sammanträde. Valberedningen har rätt att utse två ytterligare adjungerade ledamöter. Adjungerad ledamot ska hjälpa valberedningen med att utföra dess uppdrag men har inte rösträtt. Styrelsens ordförande får ingå i valberedningen endast som adjungerad ledamot. Valberedningen bör enligt Koden ledas av en ägarrepresentant. Av den av årsstämman antagna instruktionen för valberedningen följer vidare att valberedningens uppgifter är att till årsstämman lämna förslag till val av styrelseordförande och övriga ledamöter till bolagets styrelse, styrelsearvode och eventuell ersättning för utskottsarbete, val av och arvode till revisor, val av ordförande vid årsstämma, samt val av ledamöter till valberedningen. Av Koden följer att valberedningen, i sitt förslag till styrelse, särskilt ska beakta kravet på mångsidighet och bredd i styrelsen samt kravet på att eftersträva en jämn könsfördelning. Valberedningen ska i samband med sitt uppdrag i övrigt fullgöra de uppgifter som enligt Koden ankommer på valberedningen.

I enlighet med det beslut som antogs vid årsstämman 2016 har valberedningen inför årsstämman 2017 bestått av följande ledamöter: Viveca Ax:son Johnson (ordförande) representerande Nordstjärnan, Torbjörn Magnusson representerande If Skadeförsäkring, Lars Bergkvist representerande Lannebo fonder och Arne Lööv representerande Fjärde AP-fonden. Ledamöterna i valberedningen representerar cirka 46 procent av aktierna och rösterna i bolaget. Någon ersättning till ledamöterna utgår ej.

Valberedningen har haft två protokollförda sammanträden inför årsstämman 2017. Valberedningens arbete har med utgångspunkt i bolagets strategi och prioriteringar genomfört en utvärdering av resultatet av styrelsens egna utvärdering, dess storlek och sammansättning samt frågan om val av revisor.

Valberedningens förslag inför årsstämman 2017 framgår av kallelsen till årsstämman, vilken publicerades på Nobias webbplats den 7 mars.

Aktieägare ges möjlighet att vända sig till valberedningen med förslag via post till: Nobia AB, Valberedningen, Box 70376, 107 24 Stockholm.

Styrelsens arbete

Enligt Nobias bolagsordning ska styrelsen, till den del den utses av bolagsstämman, bestå av lägst tre och högst nio ledamöter, med högst tre suppleanter. Vid årsstämman 2016 beslutades att styrelsen ska bestå av nio ledamöter utan suppleanter. I styrelsen ingår även två ledamöter, med två suppleanter, utsedda av arbetstagarnas organisationer, i enlighet med lagen om styrelserepresentation för privatanställda. Koden innehåller vissa krav beträffande styrelsens sammansättning. Styrelsen ska ha en med hänsyn till bolagets verksamhet, utvecklingsskede och förhållanden i övrigt ändamålsenlig sammansättning, präglad av mångsidighet och bredd avseende de bolagsstämmo-

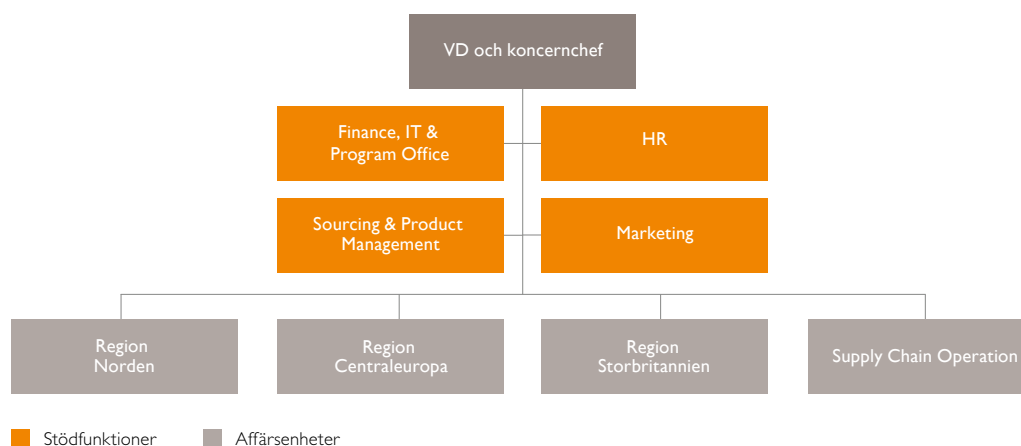
valledamöternas kompetens, erfarenhet och bakgrund. En jämn könsfördelning ska eftersträvas. Andelen kvinnor i styrelsen uppgår till tre av nio årsstämmovalda ledamöter inklusive VD, dvs 33 procent. Kraven i Svensk kod för bolagsstyrning på könsfördelning har bedömts bli tillfredsställda på ett rimligt sätt.

Suppleanter till stämموvalda styrelseledamöter ska inte utses. Högst en stämموvald styrelseledamot får arbeta i bolagets ledning eller i ledningen av bolagets dotterbolag. Vidare ska en majoritet av de stämموvalda ledamöterna vara oberoende i förhållande till bolaget och bolagsledningen. Minst två av dessa ledamöter ska även vara oberoende av bolagets större aktieägare. Nobias styrelse uppfyller dessa krav. Verkställande direktören föreslås ingå i den styrelse som föreslås till årsstämman 2017. Detta har varit fallet även tidigare bortsett från 2010 då föregående VD valde att träda i pension. Andra tjänstemän i bolaget deltar i styrelsens sammanträden som föredragande och som sekreterare. Under verksamhetsåret 2016 hade styrelsen nio

sammanträden.

Styrelsens arbete följer en föredragningsplan med fasta punkter för styrelsemöten såsom affärsläge, investeringar, budget, delårs- och årsbokslut. Ordföranden leder och fördelar styrelsearbetet samt ser till att angelägna frågor utöver de fasta punkterna på dagordningen blir behandlade. Styrelsens arbete regleras av den arbetsordning som styrelsen årligen fastställer samt genom instruktionen rörande arbetsfördelningen mellan styrelsen och verkställande direktören. Under 2016 har uppdatering av strategin haft stort utrymme i styrelsens arbete. Frågor avseende konsumentinsikt, digitalisering, sortiment samt varu- och personalförsörjning har varit viktiga komponenter i detta arbete. Fokus har också fortsatt legat på effektivitet och tillväxt. Parallellt med offensiva satsningar har förvärvsmöjligheter för att skapa lönsam tillväxt utvärderats under året. Under sommaren 2016 har styrelsen besökt Magnets verksamheter i Darlington och Commodore/CIE i London. Viktigt arbete under hösten har varit utvärdering och avyttring av Poggenpohl.

Nobias organisation

En presentation av styrelseledamöterna återfinns på sidorna 92–93. Närvaron på styrelsemötena framgår av tabellen på sidan 88.

Utvärdering av styrelsens arbete och sammansättning har genomförts för 2016. En medlem av styrelsen har skickat ett antal frågeställningar som underlag för en utvärdering och diskussion med ordföranden. Resultatet av utvärderingen har redovisats för valberedningen. Styrelsen utvärderar även VD löpande under året. Koncernens ekonomi- och finansdirektör tjänstgjorde under 2016 som styrelsens sekreterare.

Revisionsutskott

Styrelsen beslutade under 2016 att införa ett revisionsutskott på vilka ankommande kontrollfrågor tidigare har fullgjorts av styrelsen. Revisionsutskottets huvuduppgift är att biträda styrelsen att övervaka processerna kring Nobias finansiella rapportering och interna kontroll för att säkerställa kvaliteten i den externa rapporteringen. I revisionsutskottets uppgifter ingår även att granska interna revisionsrapporter som sammanställs av koncernens funktion för intern kontroll. Revisionsutskottet har också till uppgift att stödja valberedningen med förslag vid val av externa revisorer och revisorsarvoden.

Revisionsutskottet består av två styrelseledamöter: Lilian Fossum Biner (ordförande) och Thore Ohlsson. De externa revisorerna rapporterar till utskottet vid tre ordinarie möten. Minst fyra möten hålls per år och ytterligare sammanträden

hålls vid behov.

Under 2016 höll revisionsutskottet fem möten och revisorerna deltog i två av dessa möten. Viktiga frågor under året har innefattat bland annat uppföljning av riktade interna granskningar, regelefterlevnad, rapportering av misstänkta förseelser mot uppförandekoden Code of Conduct, Speak-up, Nobias globala visselblåarsystem samt upphandling av revisorer enligt nya EU-förordningen. Revisionsutskottet rapporterar efter varje möte till styrelsen. Samtliga revisionsutskottsmöten protokollförs och protokollen är tillgängliga för alla styrelseledamöter och för revisorerna. Respektive styrelseledamots deltagande visas i tabellen på sidan 88.

Koncernens internkontrollfunktion, som är en integrerad del av den centrala ekonomifunktionen, har under året följt upp synpunkter som framkommit vid självutvärderingen av den interna kontrollen på flera av de större enheterna. Dessutom genomförs på uppdrag av revisionsutskottet riktade granskningar på tre till fem enheter per år.

Koncernens ekonomi- och finansdirektör och Chef för intern kontroll har deltagit i revisionsutskottets sammanträden.

Styrelsens kommunikation med bolagets revisorer

Som ovan nämnts deltar bolagets externa revisorer vid tre möten i revisionsutskottet. Styrelsen sammanträffar enligt sin arbetsordning med revisorerna vid tre tillfällen per år. Minst en gång per år träffar styrelsen revisorerna utan att någon från bolagsledningen är närvarande.

Vid ett tillfälle avhandlas i första hand planeringen av årets revisionsinsats. I den så kallade hard-close revisionen av bokslutet per utgången av september avhandlas även bolagets processer för intern kontroll. Slutligen sker en avrapportering i samband med fastställande av årsbokslutet. Vidare ska revisorerna årligen redogöra för konsultuppdrag som utförts av revisorernas firma.

I april 2016 presenterade och diskuterade revisorerna revisionens inriktning och omfattning, vilken bland annat särskilt beaktat riskperspektivet beträffande den interna kontrollen. Revisorerna rapporterade vid oktobermötet om resultatet av revisionen av intern kontroll, vari resultatet av den självutvärdering som koncernens affärsenheter årligen genomför med avseende på den interna kontrollen bedömts, samt avrapportering av gjord IT-revision. Vid sammanträdet i oktober redogjorde revisorerna även för sina observationer i samband med den så kallade hard-close revisionen. Vid styrelsemötet i februari 2017 redovisades granskningen av årsbokslutet 2016.

Ersättningsutskott

Bland styrelsens medlemmar utses ett ersättningsutskott vilket under perioden från årsstämman 2016 fram till årsstämman 2017 består av Tomas Billing (styrelsens ordförande), Fredrik Palmstierna och Ricard Wennerklint. Utskottets uppgift är att ta fram förslag till styrelsen avseende VD:s kompensation och anställningsvillkor. Utskottet har även till uppgift att ta ställ-

Styrelsen under 2016

		STYRELSEMÖTEN, 9 MÖTEN TOTALT		REVISIONSUTSKOTT 5 MÖTEN TOTALT		ERSÄTTNINGSGRUPP, 3 MÖTEN TOTALT		LEDAMOT SEDAN		NATIONALITET		OBEROENDE	
Tomas Billing	Ordförande	9				3		1963	2015	Svensk		Ej oberoende ¹⁾	
Morten Falkenberg	VD och koncernchef	9						1958	2011	Dansk		Ej oberoende ²⁾	
Lilian Fossum Biner	Ledamot	9	5					1962	2012	Svensk		Oberoende	
Nora Førisdal Larssen	Ledamot	8						1965	2011	Norsk		Ej oberoende ¹⁾	
Stefan Jacobsson	Ledamot	9						1952	2014	Svensk		Oberoende	
Thore Ohlsson	Ledamot	8	5					1943	2007	Svensk		Oberoende	
Fredrik Palmstierna	Ledamot	9				3		1946	2006	Svensk		Ej oberoende ¹⁾	
Ricard Wennerklint	Ledamot	8				3		1969	2014	Svensk		Ej oberoende ¹⁾	
Christina Ståhl	Ledamot	9						1970	2015	Svensk		Oberoende	
Per Bergström	Arbetsagarrep.	8						1960	2000	Svensk		Oberoende	
Marie Ströberg	Arbetsagarrep.	9						1973	2007	Svensk			
Moa Haraldsson ³⁾	Arbetsagarrep.	3						1976	2011	Svensk			
Terese Asthede ³⁾	Arbetsagarrep.	8						1971	2013	Svensk			

1) I förhållande till större ägare.

2) Verkställande direktör.

3) Suppleant.

ning till VD:s förslag till kompensation och andra anställningsvillkor för de chefer som rapporterar till VD. Utskottet bereder vidare förslaget till årsstämman avseende principerna för ersättning och övriga anställningsvillkor för ledande befattningshavare samt följer och utvärderar pågående och under året avslutade program för rörliga ersättningar till ledande befattningshavare samt genomförandet av bolagsstämmans beslut om riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare. Utskottet har under året haft tre sammanträden.

Ersättning till ledande befattningshavare

Medlemmar i koncernledningen har såväl en fast som rörlig lönedel. Grundprincipen är att den rörliga lönedelen kan uppgå till maximalt 30 procent av fast årslön. Undantaget är VD vars rörliga lönedel kan uppgå till maximalt 55 procent av fast årslön. Undantag kan även göras för andra ledande befattningshavare efter beslut i styrelsen. Den rörliga lönedelen fördelas normalt i ett antal delmål, exempelvis koncernens resultat, resultat i den enhet man ansvarar för och individuella/kvantitativa mål. Den rörliga lönedelen baseras på en intjäningsperiod om ett år. Målen för VD fastställs av styrelsen. För övriga befattningshavare fastställs målen av VD efter tillstyrkande av styrelsens ersättningsutskott.

Sedan 2005 har Nobia, enligt beslut på respektive årsstämma, genomfört långsiktiga aktierelaterade incitamentsprogram. Prestationsaktieprogrammen, beskrivs

närmare i förvaltningsberättelsens ekonomiska översikt på sidorna 32–36. Ledande befattningshavares ersättningar och förmåner redovisas i Not 4 på sidorna 61–64.

Koncernledning

VD och koncernledningen, se sidorna 94–95, har regelbundna koncernledningsmöten. VD och ekonomi- och finansdirektören träffar därutöver ledningen för varje kommersiell affärsenhet tre gånger per år vid lokala ledningsgruppsmöten.

Revisorer

Vid årsstämman 2016 omvaldes revisionsbolaget KPMG AB till revisor för tiden intill slutet av årsstämman 2017. Nobias huvudansvariga revisor George Pettersson avled i januari 2017 och ersattes då av Henrik Lind som huvudansvarig revisor. Valberedningens förslag till revisionsbolag samt huvudansvarig revisor inför årsstämman 2017 framgår av kallelsen till årsstämman, vilken publicerades på Nobias webbplats den 7 mars. Revisorerens interaktion med styrelsen har beskrivits ovan. Nobias köp av tjänster från KPMG, utöver revision, framgår av Not 6, sidan 65.

Styrelsens beskrivning av system för internkontroll och riskhantering avseende den finansiella rapporteringen för räkenskapsåret 2016

Styrelsen ansvarar enligt aktiebolagslagen och Kodexen för att bolaget har en god intern kontroll. Denna beskrivning har upprättats i enlighet med årsredovis-

ningslagen 6:6 andra stycket andra punkten och är därmed avgränsad till intern kontroll och riskhantering avseende den finansiella rapporteringen. Beskrivningen av koncernens system för internkontroll och riskhantering omfattar även bolagets beskrivning av detsamma.

Kontrollmiljö och styrande dokument

Nobias organisation är uppdelad så att de första leden i värdekedjan, inköp, produktion och logistik, har koncernöverskridande ledningsfunktioner. Dessa operativa enheter har till huvuduppgift att tillvarata de möjligheter till skalfördelar som finns inom respektive område. De kommersiella enheterna ansvarar för att utveckla Nobias sälkanaler och varumärken i linje med Nobias strategi.

Basen för den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen utgörs av kontrollmiljön med organisation, beslutsvägar, befogenheter och ansvar som dokumenteras och kommuniceras i styrande dokument såsom interna policies, riktlinjer, manualer och koder. Exempel på detta är arbetsfördelningen mellan å ena sidan styrelsen och å andra sidan VD och de andra organ som styrelsen inrättat, instruktioner för attesträtt samt redovisnings- och rapporteringsinstruktioner.

Dokumentation avseende principer och former för rapportering, intern styrning, kontroll och uppföljning finns samlad i Nobias Financial & Accounting Manual, vilken finns tillgänglig för berörda medarbetare på Nobias intranät.

Varje enhetschef ansvarar för förekom-

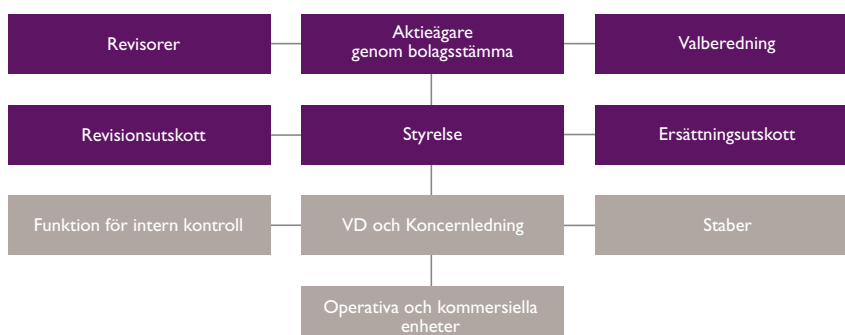
Viktiga externa regelverk:

- Aktiebolagslagen
- IFRS och årsredovisningslagen
- Nasdaq Stockholms regelverk för emittenter
- Svensk kod för bolagsstyrning, www.bolagsstyrning.se

Viktiga interna regelverk:

- Bolagsordning
- Styrelsens arbetsordning jämte instruktion avseende arbetsfördelning mellan styrelsen och verkställande direktören, revisionsutskottets arbetsordning, interna policies, riktlinjer, manualer, koder och checklistor
- Nobia Financial & Accounting Manual
- Processer för riskhantering

Översikt av styrningen i Nobia

sten av god intern kontroll. Ekonomisystemen på varje enhet ansvarar för att följa upp och säkerställa att Nobias bokförings- och redovisningsrutiner följs samt att gällande policies och principer efterlevs. Dessa finns dokumenterade i ovan nämnda manual. Minst vartannat år samlas de ekonomiansvariga för de olika enheterna för att diskutera olika områden med relevans för den finansiella rapporteringen.

Riskhantering

Koncernen har metoder för riskbedömning och riskhantering för att säkerställa att de risker som koncernen är utsatt för hanteras inom de ramar som fastställts. De risker som identifierats avseende den finansiella rapporteringen hanteras via koncernens kontrollstrukturer och följs upp och kontrolleras löpande. Ett av verktygen för detta är självutvärderingar vilka årligen genomförs av lokala ledningsgrupper och utvärderas enligt fastställda rutiner. Riskbedömningen beskrivs närmare på sidorna 37–41.

Finansiell information

Koncernen har etablerat informations- och kommunikationsvägar som syftar till att främja fullständighet och riktighet i den finansiella rapporteringen, exempelvis genom att styrande dokument i form av interna policies, riktlinjer, manualer och koder avseende den finansiella rapporteringen tillämpas av berörd personal.

Koncernen följer upp efterlevnaden av dessa styrande dokument samt bedömer effektiviteten i kontrollstrukturerna.

Uppföljning sker vidare av koncernens informations- och kommunikationsvägar med avsikt att säkerställa att dessa är ändamålsenliga avseende den finansiella rapporteringen. Dessutom har koncernen utvecklat checklistor för att följa upp att upplysningsskyldigheten i de finansiella rapporterna efterlevs.

Styrelsens uppföljning

Utfallet av koncernens process för riskbedömning och riskhantering behandlas årligen av styrelsen som följer upp att den omfattar alla väsentliga områden och ger en balanserad vägledning till olika befattningshavare.

Styrelsen erhåller periodiska finansiella rapporter och vid varje styrelsesammanträde behandlas bolagets och koncernens finansiella ställning. Styrelsen granskar också genom styrelsens revisionsutskott interna revisionsrapporter som sammanställs av koncernens funktion för intern

kontroll. De interna revisionsrapporterna omfattar bland annat granskning av intern kontroll och är tillgängliga för styrelsen och revisorerna via styrelseportalen. Samtliga revisionsutskottsmöten protokollförs och protokollen är tillgängliga för alla styrelseledamöter och för revisorerna.

Någon renodlad internrevisionsfunktion finns idag inte upprättad inom Nobia. Styrelsen har prövat frågan och bedömt att befintliga strukturer för uppföljning och utvärdering ger ett tillfredsställande underlag. För vissa specialgranskningar kan också externa insatser göras. Beslutet omprövas årligen.

Revisors yttrande om bolagsstyrningsrapporten till årsstämman i Nobia AB, org. nr 556528-2752

Uppdrag och ansvarsfördelning

Det är styrelsen som har ansvaret för bolagsstyrningsrapporten för år 2016 på sidorna 86–91 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Granskningens inriktning och omfattning

Vår granskning har skett enligt FARs uttalande RevU 16. Revisorns granskning av bolagsstyrningsrapporten. Detta innebär att vår granskning av bolagsstyrningsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för våra uttalanden.

Uttalande

En bolagsstyrningsrapport har upprättats. Upplysningar i enlighet med 6 kap. 6 § andra stycket punkterna 2–6 årsredovisningslagen samt 7 kap. 31 § andra stycket samma lag är förenliga med årsredovisningen och koncernredovisningen samt är i överensstämmelse med årsredovisningslagen.

Stockholm den 16 mars 2017

KPMG AB

Henrik Lind, Auktoriserad revisor

Styrelse

1

2

3

4

5

6

7

8

1 Tomas Billing

Födelseår 1963. Civilekonom. VD för Nordstjärnan. Styrelsens ordförande sedan 2015. Beroende i förhållande till större ägare.

Styrelseuppdrag: Styrelseordförande i NCC. Ledamot i BijaKa och Parkinson Research Foundation.

Tidigare befattningar: VD för Hufvudstaden och Monark Bodyguard.

Innehav i Nobia: 185 779 aktier.

2 Morten Falkenberg

Födelseår 1958. Civilekonom. VD och koncernchef för Nobia. Ledamot sedan 2011.

Styrelseuppdrag: Ledamot i Velux Group.

Tidigare befattningar: Executive Vice President Electrolux och chef för Dammsugare och små hushållsapparater, ledande befattningar inom TDC Mobile och Coca-Cola Company.

Innehav i Nobia: 536 016 aktier, privat och i tjänstepension.

3 Nora Førisdal Larssen

Födelseår 1965. Civilekonom, MBA. Senior Investment Manager på Nordstjärnan. Ledamot sedan 2011. Beroende i förhållande till större ägare.

Styrelseuppdrag: Styrelseordförande i Etac, Ekornes och Emma S.

Tidigare befattningar: Product line manager i Electrolux och partner i McKinsey & Co.

Innehav i Nobia: 5 000 aktier.

4 Thore Ohlsson

Födelseår 1943. VD för Elimexo. Ledamot sedan 2007. Oberoende.

Styrelseuppdrag: Styrelseordförande i Friskvårdscenter, Thomas Frick och VLPN Holding. Ledamot i Puma SE, Elite Hotels och Josefsson Invest.

Tidigare befattningar: VD och koncernchef för Aritmos med helägda bolagen ABU-Garcia, Etonic, Monark-Crescent, Stiga, Tretorn och Puma (84%). VD för Trianon, Etonic och Tretorn. Koncernchef för Tretorn.

Innehav i Nobia: 70 000 aktier.

5 Fredrik Palmstierna

Födelseår 1946. Civilekonom, MBA. Ledamot sedan 2006. Beroende i förhållande till större ägare.

Styrelseuppdrag: Ledamot i Fagerhult och stiftelsen Viktor Rydbergs skolor.

Innehav i Nobia: 371 000 aktier, närstående och bolag.

6 Lilian Fossum Biner

Födelseår 1962. Civilekonom. Ledamot sedan 2012. Oberoende.

Styrelseuppdrag: Styrelseordförande i Cloetta. Ledamot i Thule, Givaudan, LE-Lundberg-företagen samt a-connect.

Tidigare befattningar: Vice VD och CFO Axel Johnson, Senior Vice President och HR-direktör i Electrolux.

Innehav i Nobia: 6 000 aktier.

7 Ricard Wennerklint

Födelseår 1969. Vice VD för If Skadeförsäkring och medlem i Sampokoncernens ledningsgrupp. Ledamot sedan 2014. Beroende i förhållande till större ägare.

Tidigare befattningar: CFO If Skadeförsäkring.

Innehav i Nobia: 15 000 aktier.

8 Stefan Jacobsson

Födelseår 1952. Ledamot sedan 2014. Oberoende.

Styrelseuppdrag: Styrelseordförande i Thule Group, Greenfood Group och HBG. Ledamot i Etac.

Tidigare befattningar: Koncernchef för Puma, NFI Corp., ABU/Garcia samt Tretorn.

Innehav i Nobia: 10 000 aktier i kapitalförsäkring.

9

9 Christina Ståhl
Födelseår 1970. Civilekonom och
Ekonomie Magister. VD för MQ.
Ledamot sedan 2015. Oberoende.

Tidigare befattningar: VD för
möbelkedjan Mio.

Innehav i Nobia: –

10

10 Per Bergström
Födelseår 1960. Arbetstagar-
representant sedan 2000.
Anställd i Nobia Production
Sweden sedan 1976.

Styrelseuppdrag: Ledamot i
Tidaholms Energi, Elnät, Bredband
Östra Skaraborg samt i Nobia
Production Sweden.

Innehav i Nobia: –

11

11 Marie Ströberg
Födelseår 1973. Arbetstagar-
representant sedan 2007. Anställd i
Nobia Svenska Kök sedan 2007.

Innehav i Nobia: –

12

12 Moa Haraldsson
Födelseår 1976. Suppleant.
Arbetstagarrepresentant sedan
2016. Anställd i Nobia Production
Sweden sedan 2006.

Innehav i Nobia: –

13

13 Terese Asthede
Födelseår 1971. Suppleant. Arbets-
tagarrepresentant sedan 2013.
Anställd i Nobia Svenska Kök sedan
2006.

Styrelseuppdrag: Ledamot i Nobia
Svenska Kök.

Innehav i Nobia: –

Revisorer KPMG AB

Huvudansvarig
auktoriserad revisor:

Henrik Lind

Övriga revisorsuppdrag:
Sales Support Nordic Group AB
och Reima Sweden AB.

Koncernledning

1

2

3

4

5

6

7

8

1 Morten Falkenberg

Födelseår 1958. Civilekonom. VD och koncernchef för Nobia. Anställd i Nobia sedan 2010.

Styrelseuppdrag: Ledamot i Velux Group.

Tidigare befattningar: Executive Vice President Electrolux och chef för Dammsugare och små hushållsapparater; ledande befattningar inom TDC Mobile och Coca-Cola Company.

Innehav i Nobia: 536 016 aktier; privat och i tjänstepension.

2 Kristoffer Ljungfelt

Födelseår 1977. Ekonomi- och finansdirektör. Anställd i Nobia sedan 2013.

Tidigare befattningar: Ekonomi- och finanschef i Nobia Norge och för region Norden samt affärsområdeschef i Sigdal Kjøkken.

Innehav i Nobia: 2 406 aktier.

3 Peter Kane

Födelseår 1965. Executive Vice President, region Storbritannien och chef för Magnet. Anställd i Magnet sedan 1984.

Tidigare befattningar: Ledande befattningar inom Magnet.

Innehav i Nobia: 47 998 aktier.

4 Rune Stephansen

Födelseår 1965. Executive Vice President och kommersiell chef i Danmark. Anställd i Nobia sedan 2009.

Tidigare befattningar: Ledande befattningar i Marbodal, Kvik, Sportex, Rusta, Ikea och Jysk.

Innehav i Nobia: 16 654 aktier.

5 Ole Dalsbø

Födelseår 1966. Executive Vice President och kommersiell chef i Norge. Anställd i Nobia sedan 2004.

Tidigare befattningar: Ledande befattningar i Nobia Norge, Norema och Sigdal Kjøkken.

Innehav i Nobia: 14 360 aktier.

6 Annica Hagen

Födelseår 1977. Executive Vice President och kommersiell chef i Sverige. Anställd i Nobia sedan 2014.

Tidigare befattningar: Seniora befattningar inom innovation och marknadsföring i Electrolux och Pernod Ricard.

Innehav i Nobia: 2 566 aktier.

7 Erkka Lumme

Födelseår 1974. Executive Vice President och kommersiell chef i Finland. Anställd i Nobia sedan 2012.

Tidigare befattningar: Seniora befattningar inom försäljning och marknadsföring i IDO Badrum och Pukkila.

Innehav i Nobia: –

8 Christian Rösler

Födelseår 1967. Executive Vice President, region Centraleuropa och chef för Ewe/FM. Anställd i Nobia sedan 2007.

Tidigare befattningar: Ledande befattningar inom Ikea Österrike.

Innehav i Nobia: 2 073 aktier.

9

10

11

12

13

9 Niek Visarius

Födelseår 1961. Executive Vice President, Supply Chain Operations. Anställd i Nobia sedan 2016.

Tidigare befattningar:

Oberoende konsult, ledande befattningar i Rockwell Automation, Cisco Systems och Gestetner Group.

Innehav i Nobia: –

10 Nick Corlett

Födelseår 1965. Executive Vice President, Inköp och Product Management. Anställd i Nobia sedan 2012.

Tidigare befattningar: Ledande befattningar i Howdens Joinery och MFI Group.

Innehav i Nobia: 9 642 aktier.

11 Kim Lindqvist

Födelseår 1974. Executive Vice President, Marknadsdirektör. Anställd i Nobia sedan 2012.

Tidigare befattningar: Seniora befattningar inom marknadsföring och innovation i Electrolux.

Innehav i Nobia: 41 938 aktier, privat och närstående.

12 Thomas Myringer

Födelseår 1960. Executive Vice President, Personaldirektör. Anställd i Nobia sedan 2003.

Tidigare befattningar: Ledande HR-befattningar inom Skanska-koncernen.

Innehav i Nobia: 19 018 aktier.

13 David Thorne

Födelseår 1963. CIO. Anställd i Nobia sedan 2015.

Tidigare befattningar: Ledande IT-befattningar i Howdens Joinery, MFI Group, Acco Brands, Technicolor, Epson och BBC.

Innehav i Nobia: –

Nobias aktie och ägare

Nobiaaktiens slutkurs 2016 på Nasdaq Stockholm var 84,85 (106,00) kronor, vilket motsvarar ett börsvärde på cirka 14,9 miljarder kronor (18,6).

Kortfakta

- Nobiaaktien är noterad på Nasdaq Stockholm
- Aktien handlas på Large Cap-listan, sektor konsumentvaror
- Nobia är det enda köksföretaget på Nasdaq Stockholm
- Över 80 procent av aktieinnehavet återfinns hos svenska ägare

Analytiker som följer Nobia

FÖRETAG	ANALYTIKER
ABG Sundal Collier	Mattias Montgomery
Carnegie	Agnieszka Vilela
Danske Bank	Gustav Sandström
Den norske Bank	Mattias Holmberg
Handelsbanken	Rasmus Engberg
Nordea	Predrag Savinovic
SEB	Johan Dahl

Aktiehandel och kursutveckling

Nobiaaktien är sedan 2002 börsnoterad på Nasdaq Stockholm. Aktien räknas till sektorn för konsumentvaror och handlas sedan 2015 på Large Cap-listan.

Under 2016 minskade Nobiaaktiens värde med 20 procent, vilket kan jämföras med hela Stockholmsbörsen som under samma period ökade med 6 procent. Stockholmsbörsens index för konsumentvaror, OMX Stockholm Consumer Goods PI, ökade med 7 procent. Den högsta kursen för Nobiaaktien under 2016 var 105,30 kronor och noterades den 4 januari. Årets lägsta kurs var 69,15 kronor och noterades den 27 juni.

Under året omsattes 96,6 miljoner Nobiaaktier (77,8) till ett värde av 7,9 miljarder kronor (7,3). Den genomsnittliga omsättningen per dag var cirka 382 000 aktier (310 000), motsvarande ett värde om 31,1 miljoner kronor (29,0). Omsättningshastigheten, det vill säga aktiens likviditet, uppgick under året till 54 procent (45), vilket kan jämföras med genomsnittet på Stockholmsbörsen som var 69 procent (73).

Ägarstruktur

Antalet aktieägare i Nobia uppgick den 31 december 2016 till 7 562 (6 234). De fem största ägarna hade vid årets utgång 51,2 procent av samtliga aktier (47,4) och de tio största ägarna hade 65,8 procent (59,8). Andelen registrerade aktier i utlandet minskade under året och uppgick vid årsskiftet till 19,1 procent av det totala antalet aktier (30,6).

Nobias styrelse, exklusive den verkställande direktören, ägde direkt och indirekt vid tidpunkten för årsredovisningens publicering totalt 662 779 aktier i bolaget (657 779). Vid samma tidpunkt ägde personer i Nobias koncernledning, direkt och indirekt, sammanlagt 692 671 Nobiaaktier (662 178).

Aktiekapital och egna aktier

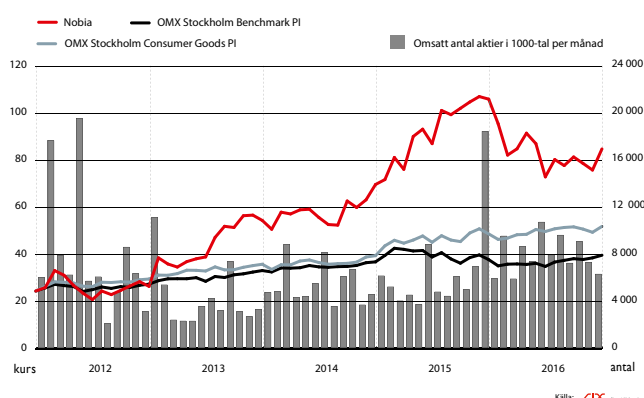
Den 31 december 2016 uppgick Nobias aktiekapital till 58 430 237 kronor, fördelat på 175 293 458 aktier med ett kvotvärde på 0,33 kronor. Varje aktie, förutom återköpta egna aktier, berättigar till en röst och lika rätt till andel i bolagets kapital och vinst.

Vid årets ingång hade Nobia 7 012 153 egna aktier, motsvarande 4,0 procent av det totala antalet aktier. Avsikten med innehavet är att de egna aktierna ska kunna användas som betalningsmedel vid eventuella förvärv samt möjliggöra en anpassning av företagets kapitalstruktur, för att därigenom bidra till ett ökat aktieägarvärde. Under 2016 beslutade styrelsen att överläta 192 163 egna aktier, efter bemyndigande från årsstämman 2016. Syftet med överlåtelsen var att leverera aktier under ett prestationsaktieprogram som beslutades av Nobias årsstämma 2013. Prestationsaktieprogrammet beskrivs närmare på sidan 63. Den 31 december 2016 hade Nobia 6 819 990 egna aktier, motsvarande 3,9 procent av det totala antalet aktier.

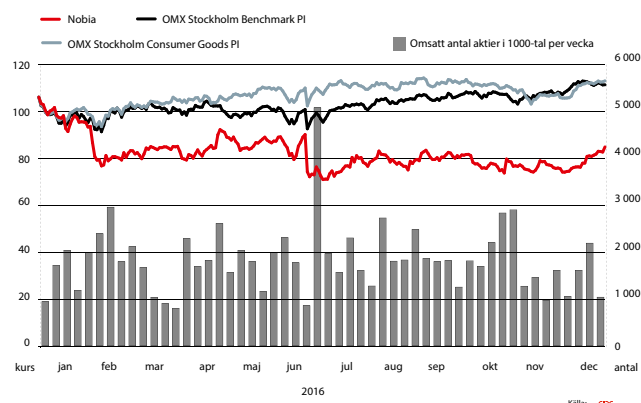
Utdelningspolicy och föreslagen utdelning

Nobias mål är att aktieutdelningen ska utgöra 40–60 procent av årets resultat efter skatt. Vid beslut om utdelningens storlek ska hänsyn tas till bolagets investeringsplaner, förvärvsmöjligheter, likviditet och finansiell ställning i övrigt. För 2016 föreslår styrelsen årsstämman en utdelning uppgående till 3,00 kronor per aktie, vilket motsvarar 56 procent av årets resultat per aktie efter skatt exklusive jämförelsestörande poster. Föreslaget innebär en total aktieutdelning om cirka 505 miljoner kronor.

Aktiekursdiagram 2012–2016

Aktiekursdiagram 2016

Information och kontakt

Nobia har som mål att genom tydlig information underlätta aktiemarknadens värdering av företaget. Informationsgivningen bygger främst på kvartalsvis finansiell rapportering, pressmeddelanden, information på hemsidan, företagspresentationer och möten med aktieägare, analytiker och investerare.

Kontaktperson för information är Lena Schattauer, Chef Kommunikation och Investerarrelationer, telefon 08-440 16 07 eller e-post lena.schattauer@nobia.com.

Aktieägarstruktur, 31 december 2016

	ANTAL AKTIEÄGARE	ANDELAV ÄGARE, %	ANTALAKTIER	ANDELAV KAPITAL, %
1–500	4 786	63,3	774 614	0,4
501–1 000	1 155	15,3	952 702	0,6
1 001–5 000	1 108	14,6	2 526 280	1,4
5 001–10 000	171	2,3	1 264 671	0,7
10 001–15 000	64	0,8	816 751	0,5
15 001–20 000	37	0,5	671 557	0,4
20 001–	241	3,2	1 682 868	96,0
Summa	7 562	100	175 293 458	100

Nobias största ägare, 31 december 2016

AKTIEÄGARE	ANTALAKTIER	ANDELAV KAPITAL, %
Nordstjernan	35 147 843	20,0
If Skadeförsäkring	17 700 000	10,1
Lannebo fonder	16 104 407	9,2
Fjärde AP-fonden	11 269 434	6,4
Swedbank Robur fonder	9 503 486	5,4
Handelsbanken fonder	8 729 100	5,0
AMF Försäkring och fonder	6 624 603	3,8
Investmentaktiebolaget Latour	4 649 894	2,6
Länsförsäkringar fondförvaltning	2 985 406	1,7
Catella fondförvaltning	2 735 792	1,6

Källa: Euroclear Sweden.

Nobia innehade vid årsskiftet 6 819 990 aktier, motsvarande 3,9 procent av samtliga utgivna aktier.

Finansiell kalender 2017

6 april	Årsstämma
28 april	Delårsrapport jan–mar 2017
21 juli	Delårsrapport jan–jun 2017
27 oktober	Delårsrapport jan–sep 2017

Data per aktie

	2014	2015	2016
Resultat per aktie, SEK	-0,17	4,92	2,70
Utdelning per aktie, SEK	1,75	2,50	3,00 ¹⁾
Eget kapital per aktie, SEK	19	23	20
Antal aktier vid periodens slut	175 293 458	175 293 458	175 293 458
Aktieägare vid årets slut	4 421	6 234	7 562
Aktiekurs vid årets slut	69,75	106,00	84,85

1) Styrelsens förslag.

Femårsöversikt

MSEK	2012	2013	2014 ¹⁾	2015 ²⁾	2016
Resultaträkning					
Nettoomsättning	12 343	11 773	11 411	12 266	12 648
Förändring i procent	-6	-5	7	17	3
Bruttovinst	4 791	4 824	4 617	4 906	4 933
Rörelseresultat	-274	654	878	1 189	1 298
Finansiella intäkter	11	13	12	34	22
Finansiella kostnader	-107	-107	-90	-91	-73
Resultat efter finansiella poster	-370	560	800	1 132	1 247
Skatt på årets resultat	-155	-195	-205	-263	-269
Resultat för kvarvarande verksamheter	-525	365	595	869	978
Resultat från avvecklad verksamhet, netto efter skatt	-20	-15	-622	-41	-523
Årets resultat	-545	350	-27	828	455
Årets resultat hänförligt till:					
Moderbolagets aktieägare	-546	351	-28	829	456
Minoritetsintressen	1	-1	1	-1	-1
Årets resultat	-545	350	-27	828	455
Balansräkning					
Anläggningstillgångar	4 782	4 670	4 446	4 697	4 076
Varulager	929	849	853	934	857
Kortfristiga fordringar	1 325	1 373	1 494	1 665	1 561
Likvida medel	171	278	470	765	1 005
Tillgångar som innehas för försäljning	71	15	592	8	506
Summa tillgångar	7 278	7 185	7 855	8 069	8 005
Eget kapital	2 657	3 154	3 191	3 818	3 415
Minoritetsintressen	5	4	5	4	4
Ej räntebärande skulder	2 624	2 563	2 615	2 697	2 556
Räntebärande skulder	1 883	1 462	1 684	1 547	1 701
Skulder hänförliga till tillgångar som innehas för försäljning	109	2	360	3	329
Summa eget kapital och skulder	7 278	7 185	7 855	8 069	8 005
Nettolåneskuld inklusive pensioner	1 707	1 176	1 206	774	493
Sysselsatt kapital	4 546	4 620	4 880	5 369	5 182
Operativt kapital	–	4 334	4 402	4 596	3 912
Nyckeltal					
Bruttomarginal, %	38,8	41,0	40,5	40,0	39,0
Rörelsemarginal, %	-2,2	5,6	7,7	9,7	10,3
Rörelseresultat före av- och nedskrivningar (EBITDA)	739	1 044	1 204	1 486	1 585
Rörelsemarginal före av- och nedskrivningar, %	6,0	8,9	10,6	12,1	12,5
Resultat efter finansiella poster i procent av nettoomsättningen	-3,0	4,8	7,0	9,2	9,9
Omsättningshastighet på sysselsatt kapital, ggr	2,7	2,5	2,5	3,0	3,2
Avkastning på sysselsatt kapital, %	-5,3	14,6	–	–	–
Avkastning på operativt kapital, %	–	15,1	23,2	32,2	32,5
Avkastning på eget kapital, %	-17,7	12,0	-0,9	24,1	13,0
Skuldsättningsgrad, %	64	37	38	20	14
Soliditet, %	37	44	41	47	43
Kassaflöde från den löpande verksamheten	560	831	1 033	1 145	1 281
Investeringar	393	251	316	410	290
Vinst per aktie efter utspädningseffekter	-3,27	2,10	-0,17	4,92	2,7
Utdelning per aktie, SEK	0,50	1,00	1,75	2,50	3,003
Personal					
Medelantal anställda	7 355	6 690	6 636	6 473	6 573
Nettoomsättning per anställd, TSEK	1 780	1 799	1 829	2 027	2 121
Kostnader för anställda	2 955	2 822	3 001	3 242	3 225

1) Efter omklassificering av Hygena till avvecklad verksamhet.

2) Efter omklassificering av Poggenpohl till avvecklad verksamhet.

3) Styrelsens förslag.

Definitioner – Nyckeltal

NYCKELTAL	DEFINITION/BERÄKNING	ANVÄNDNING
Avkastning på eget kapital	Resultat efter skatt i procent av genomsnittligt eget kapital hänförligt till moderbolagets aktieägare baserat på IB och UB för perioden. Beräkningen av genomsnittligt eget kapital har justerats för kapitalhöjningar och -sänkningar.	Avkastning på eget kapital visar den redovisningsmässiga totalavkastningen på ägarnas kapital och återspeglar effekter såväl av rörelsens lönsamhet som av finansiell hävstång. Måttet används främst för att analysera ägarlönsamheten över tid.
Avkastning på operativt kapital	Rörelseresultat i procent av genomsnittligt operativt kapital baserat på IB och UB för perioden exklusive nettotillgångar hänförliga till avvecklad verksamhet. Beräkningen av genomsnittligt operativt kapital har justerats för förvärv och avyttringar.	Avkastning på operativt kapital visar hur väl verksamheten använder det nettokapital som binds i rörelsen. Det återspeglar både hur kostnads- och kapitaleffektivt omsättningen genereras, det vill säga den samlade effekten av rörelsemarginalen och omsättningshastigheten på det operativa kapitalet. Måttet används vid lönsamhetsjämförelse mellan verksamheter inom koncernen samt för att se koncernens lönsamhet över tid.
Bruttomarginal	Bruttovinst i procent av omsättning.	Måttet återspeglar effektiviteten i den del av rörelseverksamheten som i huvudsak är kopplad till produktion och logistik. Det används för att följa upp kostnadseffektiviteten i den delen av verksamheten.
EBITDA	Resultat före av- och nedskrivningar.	Förenklat visar måttet det resultatgenererade kassaflödet i verksamheten. Det ger en bild av rörelsens förmåga att i absoluta termer generera resurser för investering och betalning till finansörer och används för jämförelse över tid.
Jämförelsestörande poster	Med jämförelsestörande poster avses poster som stör jämförelsen såtillvida att de inte återkommer med samma regelbundenhet som andra poster.	En särredovisning av jämförelsestörande poster tydliggör utvecklingen i den underliggande verksamheten.
Nettolåneskuld	Räntebärande skulder minus räntebärande tillgångar. Räntebärande skulder omfattar pensionsskulder.	Nettolåneskulden används för att följa skuldutvecklingen och se storleken på återfinansieringsbehovet. Måttet utgör en komponent i skuldsättningsgraden.
Operativt kapital	Sysselsatt kapital exklusive räntebärande tillgångar.	Det operativa kapitalet visar hur mycket kapital som verksamheten kräver för att bedriva dess kärnverksamhet. Det är detta kapital som genererar rörelseresultatet. Det används i huvudsak för beräkning av avkastning på operativt kapital.
Operativt kassaflöde	Kassaflödet från den löpande verksamheten inklusive kassaflöde från investeringsverksamheten exklusive kassaflöde från förvärv/försäljningar av verksamheter, erhållen ränta, ökning/minskning av räntebärande tillgångar.	Måttet utgör det kassaflöde som den underliggande verksamheten genererar. Måttet används för att visa hur stora medel som står till koncernens förfogande att betalas till låne- och egetkapitalfinansierer eller nyttjas till förvärvstillväxt.
Organisk tillväxt	Förändring i nettomsättning exklusive förvärv och avyttringar samt förändringar i växelkursen.	Organisk tillväxt möjliggör en jämförelse av omsättning över tid genom att samma verksamheter jämförs och valutaeffekter exkluderas.
Region	Region motsvarar rörelsesegment enligt IFRS 8.	
Resultat per aktie	Periodens resultat efter skatt dividerat med vägt genomsnittligt utestående antal aktier under perioden.	

NYCKELTAL	DEFINITION/BERÄKNING	ANVÄNDNING
Rörelsemarginal	Rörelseresultat i procent av nettoomsättningen.	Måttet återspeglar verksamhetens operativa lönsamhet. Det är användbart för att följa upp lönsamheten och effektiviteten i verksamheten före beaktande av kapitalbindningen. Nyckeltalet används såväl internt i styrning och uppföljning av verksamheten som för benchmarking med andra företag i branschen.
Skuldsättningsgrad	Nettolåneskuld i procent av eget kapital, inklusive innehav utan bestämmande inflytande.	Är ett mått på relationen mellan koncernens två finansieringsformer. Måttet visar hur stor andel det främmande kapitalet utgör i relation till ägarnas investerade kapital och således ett mått på finansiell styrka men också belåningens hävstångseffekt. En högre skuldsättningsgrad innebär en högre finansiell risk och en högre finansiell hävstång.
Soliditet	Eget kapital, inklusive innehav utan bestämmande inflytande, i procent av balansomslutningen.	Nyckeltalet speglar företagets finansiella ställning och således dess långsiktiga betalningsförmåga. God soliditet / stark finansiell ställning ger en beredskap att kunna hantera perioder med svag konjunktur och en finansiell beredskap för tillväxt. Samtidigt ger det mindre fördel i form av finansiell hävstång.
Sysselsatt kapital	Balansomslutningen minus ej räntebärande avsättningar och skulder.	Kapitalet utgör det som aktieägare och långivare ställt till företagets förfogande. Det visar nettokapitalet som är investerat i den operativa verksamheten, som det operativa kapitalet, med tillägg för finansiella tillgångar.
Valutakurseffekter	Med omräkningsdifferens menas valutakurseffekter som uppstår när utländsk resultat- och balansräkning räknas om till svenska kronor. Med transaktionseffekter menas de valutakurseffekter som uppstår när inköp eller försäljning görs i annan valuta än det producerande landets valuta (funktionell valuta).	

Årsstämma 2017

Aktieägarna i Nobia AB (publ) kallas till årsstämma torsdagen den 6 april 2017 klockan 16.00 på Lundqvist & Lindqvist Klara Strand Konferens, Klarabergsviadukten 90 i Stockholm.

Rätt att delta i stämman

Aktieägare som vill delta i årsstämman ska:

- Dels vara införd i den av Euroclear Sweden AB förda aktieboken fredagen den 31 mars 2017.
- Dels anmäla sig hos Nobia för deltagande i årsstämman senast fredagen den 31 mars 2017.

Anmälan

Anmälan om deltagande i årsstämman ska göras på något av följande sätt:

- Via e-post: bolagsstamma@nobias.com
- Per telefon: 08-440 16 00
- Per fax: 08-503 826 49
- Per post: Nobia AB, Box 70376, 107 24 Stockholm

Vid anmälan ska aktieägarna uppge följande:

- Namn
- Person-/organisationsnummer
- Adress och telefon dagtid
- Aktieinnehav
- I förekommande fall biträden, dock högst två biträden, och ombud som ska medfölja aktieägaren vid stämman

Till anmälan ska i förekommande fall bifogas fullständiga behörighetshandlingar såsom registeringsbevis eller motsvarande.

Ombud

Aktieägare som företräds genom ombud ska utfärda daterad fullmakt för ombudet. Om fullmakten utfärdas av juridisk person ska bestyrkt kopia av registeringsbevis eller motsvarande för den juridiska personen bifogas. Fullmakten och eventuellt registeringsbevis får inte vara äldre än ett år, dock att fullmaktens giltighetstid får vara längst fem år från utställandet om detta särskilt anges. Fullmakten i original samt eventuellt registeringsbevis bör i god tid före stämman insändas till bolaget på ovan angiven adress. Fullmaktsformulär tillhandahålls på Nobias webbplats och sänds till de aktieägare som så önskar och uppger sin postadress.

Förvaltarregisterade aktier

Aktieägare som låtit förvaltarregistrera sina aktier genom bank eller värdepappersinstitut måste, för att äga rätt att delta i stämman, tillfälligt omregistrera aktierna i eget namn. Sådan omregistrering måste vara verkställd hos Euroclear Sweden AB senast fredagen den 31 mars 2017, vilket innebär att aktieägaren i god tid före detta datum måste underrätta förvaltaren.

Utdelning

Styrelsen föreslår en utdelning uppgående till 3,00 kronor per aktie för räkenskapsåret 2016. Som avstämningsdag för rätt att erhålla utdelning föreslås måndagen den 10 april 2017.

Årsredovisning

Nobias årsredovisning produceras på svenska och engelska och finns för nedladdning på Nobias webbplats. Den tryckta årsredovisningen skickas per post till aktieägare och andra personer som har efterfrågat den.

Nobia AB

Besöksadress: Klarabergsviadukten 70 A5
Postadress: Box 70376, 107 24 Stockholm, Sverige
Tel +46 8 440 16 00, info@nobia.com
nobia.se

Commodore Kitchens

Acom House
Gumley Road
Grays, Essex
RM20 4XP
Storbritannien
Tel +44 1375 382 323
commodorekitchens.co.uk

EWE Küchen GmbH

Dieselstraße 14
A-4600 Wels
Österrike
Tel +43 7242 237 0
ewe.at
intuo-kitchen.com

FM Küchen GmbH

Galgenau 30
A-4240 Freistadt
Österrike
Tel +43 7942 701 0
fm-kuechen.at

Gower Furniture Ltd

Holmfild Industrial Estate
Halifax, West Yorkshire
HX2 9TN
Storbritannien
Tel +44 1422 232 200
gower-furniture.co.uk

Magnet Ltd

3 Allington Way
Yarm Road Business Park
Darlington, Co Durham
DL1 4XT
Storbritannien
Tel +44 1325 469 441
magnet.co.uk
magnettrade.co.uk

Nobia Denmark A/S

Industrivej 6
DK-6870 Ølgod
Danmark
Tel +45 75 24 47 77
hth.dk
hthgo.dk
invita.dk

Nobia Svenska Kök AB

Mossebogatan 6
Box 603
SE-522 81 Tidaholm
Sverige
Tel +46 502 170 00
marbodal.se

Novart Oy

Kouvolaantie 225
Box 10
FI-155 61 Nastola
Finland
Tel +358 207 730 730
novart.fi
petrakeittiot.fi
alacartekeittiot.fi
keittiomaailma.fi

Sigdal Kjøkken AS och Norema AS

Trollåsveien 6
Postboks 633
NO-1411 Kolbotn
Norge
Tel +47 66 82 23 00
sigdal.com
norema.no

Rixonway Kitchens Ltd

Churwell Vale
Shaw Cross Business Park
Dewsbury, West Yorkshire
WF12 7RD
Storbritannien
Tel +44 1924 431 300
rixonway.co.uk

uno form

Fabriksvej 7
DK-9640 Farsø
Danmark
Tel +45 98 63 29 44
unoform.dk

